

günebakan

aydın fen lisesi öğrenci dergisi Yıl:12 Sayı:22 Haziran 2010

"Benim manevi mirasım, bilim ve akıldır." Kemal ATATÜRK

dalga

BAŞARILARIMIZ

2009 ÖSS'de Sayısal-1 Puan türünde Türkiye 1. liği (Bireysel)
2009 ÖSS Yerleştirme İstatistiklerine göre resmî fen liseleri arasında %97,87 yerleştirme oranı ile Türkiye 1.liği
2008 ÖSS'de Türkiye genelinde Sayısal-2 puan türünde Türkiye 4. Lüğü,
Sözel -1 puan türünde Türkiye 2. liği,
Sayısal-1 puan türünde Türkiye 2. Liği,
Eşit Ağırlık-1 puan türünde Türkiye 3.lüğü
2006 ÖSS'de 7084 okul arasından ÖSS1 Sayısal puan türünde 287,429; ÖSS1 Sözel puan türünde 280,512; ÖSS1 Eşit Ağırlık puan türünde 286,161 ham puan ortalaması ile Türkiye Birinciliği;
ÖSS Sayısal2 Puan türünde 5246 okul arasından 279,546 ham puan ortalaması ile Türkiye Birinciliği
2005 ÖSS sınavında 289,056 sayısal puan ortalaması ile Türkiye birinciliği, 284,535 eşit ağırlık puan ortalaması ile Türkiye birinciliği
2004 ÖSS 284,263 sayısal puan ortalaması ile ortaöğretim kurumları arasında Türkiye birinciliği, sözel ve eşit ağırlık puan türünde Türkiye 2.liği
2003 ÖSS Türkiye 2.liği (Bireysel)
2002 ÖSS Türkiye 1.liği (Bireysel)
2001 ÖSS Türkiye 2. ve 3.lüğü, 5.liği ve 10.luğu (Bireysel)

PROJE

2009 TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Ege Bölgesi Yer Bilimleri 1.liği
2009 TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Ege Bölgesi Kimya 2.liği
2009 TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Ege Bölgesi Biyoloji 3.lüğü
2009 İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Fen ve Mühendislik Araştırma Projeleri Yarışması Fizik 3. lüğü
2008 İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Fen ve Mühendislik Araştırma Projeleri Yarışması Biyoloji 1. liği
2007 TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Biyoloji Teşvik Ödülü
2007 İzmir Eğitim Bilim Olimpiyatı Biyoloji 2.liği
2006 TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Biyoloji Türkiye 1. liği
2006 İzmir Ege'nin Genç Mucitleri Yarışması Biyoloji 1.liği
2006 TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Ege Bölgesi Elemelerinde Biyoloji Alanında 2, Yer Bilimleri Alanında 1 Projeye Ödül
2006 Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Ve Mühendislik Araştırma Projeleri Yarışması Biyoloji Birinciliği
2006 Mef Bilimsel Proje Yarışmaları Biyoloji Teşvik Ödülü
2003'te Dokuz Eylül Üniversitesi Fen ve Mühendislik Araştırma Projeleri Yarışması Mühendislik Dalında 3.lük
2003 Dokuz Eylül Üniversitesi Fen ve Mühendislik Araştırma Projeleri Yarışması Biyoloji 3.lüğü
2003 TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Yer Bilimleri D. Fatih DEMİREL Teşvik Ödülü
2001 Özel Malhun Hatun Proje Yarışması Mansiyon Ödülü
2000 Yılı TÜBİTAK Ortaöğretim Araştırma Projeleri Yarışması Biyoloji Türkiye 1.liği

AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ

Yıl:12 Sayı:22 HAZİRAN 2010

SAHİBİ

AYDIN FEN LİSESİ adına Okul Müdürü
A. Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU
atansel@mynet.com

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Türk Dili ve Edebiyatı Öğr. Emine ALTINSOY
eminealtinsoy@hotmail.com

YAYIN YÖNETMENLERİ

Emre GEZER
Aysu AKIN
Hazal Yağmur YILDIRIM

DANIŞMA KURULU

Fatih ANIL
Emine TİRİÇ
Ahmet AKAN

KAPAK TASARIM

Mustafa Ozan ALPAY

GRAFİK TASARIM

Ahmet Yelegen
grafikertr@hotmail.com

AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİ DERGİSİ YAZIŞMA ADRESİ

Aydın Fen Lisesi Kültürel Öğrenci Dergisi Günebakan
Girne Mah. 2203 Sokak No:4 09100 / AYDIN

Tel: 0 256 219 14 98 - Fax: 0 256 219 23 66

E-posta: aydinfen@aydinfenlisesi.k12.tr

www.aydinfenlisesi.k12.tr

Tamamen Aydın Fen Lisesi öğrencilerinin özgün eserleri ve özgün bakış açılarıyla hazırlanan Aydın Fen Lisesi Öğrenci Dergisi GÜNEBAKAN, Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'ne uygun olarak Kültür, Edebiyat, Yayın ve İletişim Kulübü tarafından yayına sunulmaktadır. Dergi içeriğindeki yazı, çizim vb. tüm eserlerin sorumlulukları eser sahiplerine aittir. Ücretsiz olarak dağıtımı yapılan bu dergi üzerinden hiçbir maddi kazanç elde edilmemektedir.

editörden

Dopdolu bir Günebakan'la yeniden MERHABA!

Ufkunuzda ne olursa olsun bir yöne yol alabilmektir yaşam. Bazen dalgalar sizi nereye götürürse, bazen de onlara hükmederek... İdeallerimizin gerçek olma fırsatını yakaladığı uzun ve uğraşlı yolların sonunda başarıya ulaşırız. Emekle, uğraşla, sevgiyle didinerek çoğu zaman... Bedenlerimiz de kalplerdeki bu idealler sayesinde can bulur. Azim ve kararlılık vazgeçilmezdir bu süreçte. Bıkmadan, usanmadan, pes etmeden savaşmak gerekir.

Fikirler, hayaller... Birler yüz, yüzler bin olur ve dalga dalga yayılır. Birikimleri ve kazanımları iletebilmenin en güzel yoludur edebiyat. Anlar, yorumlar ve eleştirirsiniz.

Biz de bu sene bu yorumlara bir farklılık getirmek için bir değişime karar verdik. Sadece sosyal bilimlerden oluşturduk dergimizi. Bilime olan ilgimiz ve bu alandaki başarımız kadar sanatla da ilgili ve iç içe olduğumuzu yazarlarımız büyük bir gayretle göstermeye çalıştı.

Amatör ama bir o kadar da profesyonel; ciddi ama bir o kadar da çılgın; dinamik, düşünen, sorgulayan ve fedakâr bir yazar kadrosuyla, yepyeni bir Günebakan'la karşınızdayız. Büyük emeklerle, her satırını büyük uğraşlarla oluşturduğumuz dergimizi beğeneceğinizi umuyoruz.

Hayatınızdan dalgayı eksik etmeyin diyor; aydınlık günler diliyoruz...

EDİTÖR YRD.
AYSU AKIN

EDİTÖR
EMRE GEZER

EDİTÖR YRD.
HAZAL YILDIRIM

günebakan

S/1-1

- 1 Künye , Editörden
2 İçindekiler

EDEBİYAT

- 3 Henüz Geç Değil, Cihan Berk GÜNGÖR
4-5 Her Şey Bir İnsanı Sevmekle Başlar, Hazal Yağmur YILDIRIM
6-7 Hayatımız Dalga Dalga Şiir, Berk KONCALIOĞLU
8-9 Güneş-Dil Teorisi, Seda KARAMAN / Elif Özge AKTAŞ
10-11-12 Röportaj; Sunay AKIN, Hazal Yağmur YILDIRIM
13 Akdeniz, Kurak Aşklar Diyarı, Pelin SÜRMELİ
14 20. Yüzyılda Türkçe ve Sanat, Hande ÖZEN
15 Özgürlüğün Ülkesi, Emre ŞAHİN
16-17 Röportaj; Ahmet Zeki MUSLU, Bersu ASLAN / Betül DERELİ
18-19 Işık, Selin İLHAN
20-21 Kaldırma Kuvveti, Emre ÇETİN
22 Günberi, Aslı KARA
23 Belirsizlik Çelişkisi, Hazal YILDIRIM
24-25 Horgörü, Nilay ÖZDEMİR
26 Kişisel Gelişim ve Direnç, Burcu ALTUNTAŞ
27 Koridor, Aysu AKIN
28 Fikirilere Yön Vermek, Umutcan TÜRKMEN
29 Şiir, Sema Nur TEKİN

COĞRAFYA

- 30-31 Dersimiz Dünya, Enver Can ÖNCÜL / Alper GÜVEN
32-33 Aydın, Emre GEZER
34-35 Dalganın Coğrafyası, Elif Melis KILIÇ / Ece ÖZCAN

TARİH

- 36-37 Peki Şimdi Ne Olacak?
38-39 Devletçilik, Çağdaş İRGİN
40-41 Selanik
42-43-44 Cumhuriyet'in Projesi Köy Enstitüleri, Emre GEZER

FELSEFE

- 45 Hücredeki Anlam, Aysu AKIN

KİTAPLIK

- 46-47 Kitaplık, Nurdamla YAKIŞAN
48-49 Yolu Öyküden Geçenlere, "Gülün İçinde Bülbül Sesi Var", Aylin GÖKE

SİNEMA

- 50-51 AFL Ne İzliyor?, Buket CANLAN / Gamze ÖZEN
52-53-54 Sinema, Mustafa Ozan ALPAY

GÜNCEL

- 55-56-57 Kısa... Kısa..., AFL Ajans/AYDIN
58-59 Röportaj; Banu AVAR, Emre GEZER / Aysu AKIN
60-61-62 Öğretmenlerimizin Düşünceleri

MİZAH

- 63 AFL Sözlüğü, Melikşah ÇAKIR / Fulya DURMUŞ / Batuhan ÜZÜMCÜOĞLU
64-65-66 Ben Kimim?, Hasan TOKDİL / Olgahan ÇAT / Emre ÇETİN
67 Biz Çömdük Siz Çömmeyin!,
Fulya DURMUŞ / Ceren YILDIZEL / Batuhan ÜZÜMCÜOĞLU

MÜZİK

- 68 Bazen Eski Çağlarda Gibi Hissediyorum, Pelin SÜRMELİ

*Ülkemizin, çok sok aştık-
bilini koru mevsini bilen
Türk millatı, dilini de
yabancı diller bozmuş
kırğından kurtulmalıdır
Gazi M. Kemal*

Henüz Geç Değil!

Cihan Berk GÜNGÖR

Dilin yaşayan bir organizma olduğunu daha ilkokul sıralarında öğrendik. Türkçenin çok zengin bir dil olduğunu biliyoruz. Bir dilin bir kavram hakkında onu nitelemek için sahip olduğu kelimeler ne kadar fazlaysa bu o dilin zenginliğinin göstergesidir. Bunu Türkçenin sadece renkler hakkında bile binlerce çeşit sözcüğe sahip olmasından anlayabiliyoruz.

Etrafımıza şöyle bir baktığımızda hep yabancı isimler görüyoruz. “Web, trend, dejenerasyon, dijital, şov, printer...” Bu kelimeler bizlerin farkında olmadan günlük konuşmalarımıza sıkıştırdığımız yabancı kelimelerden sadece birkaçı. Yabancı sözcüklerin Türkçenin içinde kullanılması ve giderek bu sözcüklerin kalıplaşması dilimizin yozlaşmasındaki önemli etkenlerden biri. Ayrıca dile yeteri kadar özen gösterilmemesi, yabancı dile olan merak da Türkçenin yozlaşmasına ve kirlenmesine sebep olan diğer etkenler. Tüm bu etkilerin altında aslında bizlerin toplum olarak anadilimize yeteri kadar sahip çıkmadığımız gerçeği yatıyor. İşte asıl üstünde durup öz eleştiri yapmamız gereken bu.

Örneğin; işini yazı aracılığıyla sürdüren işyerlerinin adı önceleri 'kalem'di. Derli toplu giyinen, memur anlamındaki 'Kalem Efendisi' bu dönemlerin sözü. Sonra 'Yazıhane' oldu, 'Daire' oldu; derken Fransızca 'Büro' geldi, şimdi de 'Ofis' var.

Türkçe'nin eklemeli bir dil olması onun gelişmeye en açık dil olmasını sağlıyor. Atatürk

Türkçenin bu özelliğinden yararlanıp dilimizin söz varlığına *Açı, artı, eksi, üçgen* gibi yüzlerce sözcüğü kazandırdı. 'Zaviyetanı mütekabiletanı dahiletanı' yerine "İç ters açılar" terimini türetti. Bu özelliği sayesinde Türkçenin söz varlığına son seksen yılda binlerce yeni sözcük katıldı;

Alaşım, bağıntı, belgesel, bellek, buzdolabı, çalıştay, derin dondurucu, dizüstü, donanım vb. Tabi bunlarla beraber Türkçeye yabancı kelimeler de katıldı. TDK'nin 2002 verilerine göre dilimizde 14.394 yabancı kökenli kelime var. 2002'den bu yana da adeta bir yabancı sözcük istilası yaşadığımız için de zannederim ki artık bu sözcüklerin sayısı hesaplanamıyor. Bu kelimelerin çoğunluğunu Arapça, ardından da Fransızca ve İngilizce kelimeler oluşturuyor. 1933'te İstanbul Üniversitesi'ne gelen yabancı bilim adamlarından 3 yıl içinde Türkçeyi öğrenip derslerini Türkçe vermeleri istenmişti. Amaç ise Türkçenin bilim dili olarak kullanılmasıydı. Çünkü Cumhuriyet'i kuranlar dilin bir ulusun kimliği ve o ulusu yarınlara taşıyan öge olduğunu çok iyi biliyorlardı.

Türkçenin bir bilim dili olarak yeterli olması ya da olmaması bizlerin elindedir. Toplum olarak dilimize ne kadar sahip çıkarsak Türkçenin kullanım alanını o kadar genişletebiliriz. Bu yüzden bilinçli ve sorumlu yurttaşlar olarak günlük kullanımlarımıza dikkat etmeli bir kelimenin Türkçesi dururken yabancıasını kullanmamalıyız. Yazımızı Ulu Önderimizin güzel sözüyle bitiriyoruz:

“ Türk demek Türkçe demektir; Ne mutlu Türküm diyene!”

Her şey bir insanı sevmekle başlar...

"Kuşları boğdular, çimenleri söktüler, yollar çamur içinde kaldı. Dünya değişiyor dostlarım. Günün birinde gökyüzünde, güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde yol kenarlarında, toprak anamızın koyu yeşil saçlarını da göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama çocuklar, sizin için kötü olacak. Biz kuşları ve yeşillikleri çok gördük. Sizin için kötü olacak. Benden hikâyesi"

Bu güzel cümlelerin sahibi Sait Faik Abasıyanık... Türk Edebiyatının en içten şairi öykücüsüdür.

Denizli bir günde doğdu. Kuşlarla, bulutlarla, balıklarla çalıştı. Yalnızlığını çoğaltan avare. En sevdiği şey, okuldan, devletten ve töreden kaçmak... Biri birle çarpar, sonsuz elde eder. Suyu çeşmeden avucuyla içer. Kafes düşmanı. Bulut gibi, biçim tanımaz. Çarpışan arabalar biner. Karaya ayak bastığı da olmuştur. Konya'ya hiç uğramamış. Okul önlerinde bulut satan birini görürseniz, mutlaka odur"

Bir okuyucusu onun için şunları söyledi,

"Bu dünyanın içinde bu dünyalı değildir Sait Faik. Ve bir Sait Faik öyküsünden sonra gelecek uyku, ananın evinde, tursille yıkanıp, dua ile serilmiş çarşafların üzerinde çekilen uyku gibi mübarek ve temizdir."

İşte bu yüzden sanırım, dünya edebiyatından hastası olduğum Marquez bile bir gün kapımı çalacak olsa, çekingen ve mesafeli bir muhabbetle yaklaşacak olan ben, Sait Faik deyince yelkenleri suya salarım. Hani bir gece yarısı, yarı kırılgın, yarı çocuk kapımı çalsa, Sait amca diye düşünmeden bağrıma basar, salondaki kanepeye çarşaf serer, üşümesin diye üzerine kendi battaniyemi veririm. ve gece kafamı yastığa koyarken, içerde yabancı bir adam yatıyor diye, bir an olsun düşünmem bile.

Biz ardından şiirler yazdık ona.

Anlamak.

Anlamak uzakken yakın

Kurumuş topraklara, anlamak,

Boşalışı sağanağın.

Anlamak görmekti süregelen gizliyi

Doğdu Adapazarında gormiye

1907.

İnsan ilk girdiği koskoca bir sarayda

Nasıl şaşırır birden

Anlamak, şaşırmaktır, darken geniş

Bursa Lisesini bitirdi, İstanbul

Fransa'ya gidiş dönüş.

Anlamak açılışı kapının

Dilsiz ve karanlık konakta

Anlamak hikâyelerinde İstanbul

Uzun, kısa.

Derken durdu, 1954

Elleri kesilmiş.

Her şey bir insanı
sevmekle başlar...

Anlamak birden durmaktır:
Gökyüzü daha geniş...
Başın öne düşmesi,
Anlamak boyun eğiş.

Behçet Necatigil

Ve düş olmuş Sait
Deniz mavisinden erken
Bunca sevgiden sonra
Ölmüş annesini öperken.

Ölmüş eli ayağı uzak
Camların üstü buğu.
Ölmüş çocuklar izin vermeden
Yüzünde sarışın çocukluğu

Yıldızlar gitmez, gün doğmaz
Ölmüş korkunç uykusu yerde,
Ölmüş hayal meyal
Üşür balıklar hikâyelerde

Ölmüş
Ağaç bir, gölgesi iki.
Ama neden ölmüş
Ölmek yaşamaktan iyi mi ki.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

Sait Faik durum öyküleri yazarak, kimilerine göre yatarak ekmek parasını çıkaran, gene de bu ekmek parasını denizden çıkaranlara hayran bir adamdır. Martılar balıkçılar deniz öykülerinde dilinden düşmez.

Ve biz inatla ismini hatalı telaffuz ediyoruz

Sait Faik. Her iki isminin ikinci ve üçüncü harfi "ai" şeklinde olsa da okunuşları farklıdır. Bu farkı yazık ki bazen TRT spikerleri bile es geçer. İlkini kısa ikincisini uzun söylemek gerekiyor.

Ve İstanbul için şunları söyledi

Yalnızlık dünyayı doldurmuş. Sevmek, bir insanı sevmekle başlar her şey. Burada her şey bir insanı sevmekle bitiyor."

Ve dünya ona Türk Çehov'u dedi.

-Saturday September 24, 2005 The Guardian-

Kaynak; **İnternet**

Hazal Yağmur YILDIRIM

Hayatımız Dalga Dalga Şiir

Berk KONCALIOĞLU

“Dalga” kavramı, bilimsel zeminden günlük yaşama dek birçok alanda farklı açıklamalarla kullanılan bir kavramdır. İnsanoğlunun tarih içerisinde “dalga” ile ilk tanışıklığı, su birikintilerine attıkları çakıl taşları sayesinde oluşan dalga hareketini gözlemlemekle başlamıştır. Medeniyetlerin ve bilimin gelişmesine paralel olarak “dalga” kavramı; ses dalgası, kızıl ötesi dalga, ışık dalgası, mor ötesi dalga veya radyo dalgaları gibi adlandırmalarla çeşitlenmiştir.

Bunlar arasında insanın en rahat ve kolaylıkla gözlemleyebileceği ve üzerinde düşünebileceği dalga çeşidi ise su dalgasıdır. Suya atılan bir taşın oluşturduğu ve giderek büyüyen su halkası bazı insanlar için çağrışımı bol eşsiz bir manzara değerindedir. O basit gibi görünen küçük su dalgası pek çok durumla veya olayla ilişkilendirilebilir aslında.

Ben, suya atılan o ilk taş yeni bir buluşa, insanın zihinde birden parıldayıveren bir fikre benzetiyorum. Suya atılan o taş bir düşüncenin çıkış noktasını veya o düşüncenin sahibini temsil ederken suda oluşan ilk küçük su dalgası ortaya konulan bir değer veya farklı bir bakış açısını sembolize eder. Suda oluşan her dalga genişleyerek bir yayılma oluşturur. Bu yayılma ise üretilen o ilk değer genişlemesi ve toplumsal dolaşıma girmesi anlamına gelir.

Bu durumu farklı alanlarda ve boyutlarda düşünürsek; bir edebiyat akımının oluşması, felsefede bir öğretinin doğması veya bilimde bir keşfin gelişmesi şeklinde de yorumlayabiliriz. Hepsinin ortak paydası ise küçük bir başlangıcın, etkenin zamanla büyüyerek geniş bir sahaya hakim olmasıdır.

Diğer yandan su dalgasının yanı sıra ses veya bir renk dalgası da kişide farklı çağrışımlar ve açılımlar oluşturabilir. Fakat dalga kavramı insan zihninde sanırım ilk olarak; küçükten büyüğe doğru bir genişlemeyi, bir nedenden sonuca doğru giden süreci ifade edecektir.

Dalgalar*

Dalgalar, ne fırtına, ne de sadece bir su,
Dalgalar, denizlerin karalardan arzusu.

Dalgalar, denizleri kirinden arındıran,
Dalgalar, her damlada bir deniz barındıran...

Cevap verin dalgalar, soruyorum sizlere,
Sizleri kim gönderdi, bu engin denizlere?

Size ne sebep oldu, neden böyle coşturdu,
Durduğunuz bir yerde asırlarca coşturdu?

Üzerinizden aşan o koskoca gemiler,
Bir teselli de olsa hiç mi söylemediler?

Bu ne coşku, bu ne aşk yoksa bir haber mi var,
Buradan başka gidecek, gidilecek yer mi var?

Bozmayın karaları, üzmeyin sahilleri,
Ey suskun denizlerin, susmak bilmez dilleri!..

Alın tüm denizleri, denizler sizin olsun...
Bırakın sahilleri huzur, neşeyle dolsun...

“Dalgalar” adlı şiirin geneline baktığımızda “dalga” sıradan bir kavram olmaktan çıkarılarak kişileştirilmiş ve duyan, düşünen, hisseden bir varlığa dönüştürülmüştür. Beyitlerde şair dalgaları denizlerin vazgeçilmez bir ihtiyacı olarak görerek onlara işlevsel bir boyut dalgalara soru sorarak onlarla bir çeşit iletişime girmektedir. Bir bakıma şair, dalgaların oluşumunda bir nedensellik arayışına girer. Şair, denizlerin sahipliğini dalgalara bırakırken, dalgaların denizlere dokunmamasını dilemektedir. Ona göre dalgaları bu uzak tutuş, sahillerin huzur ve neşeye kavuşması için vazgeçilmez bir gerekliliktir.

Dalga ile Deniz**

Dalga ile kıyının aşkını bilir misin?
 Öncesinden başlayıp, sonsuzluğa giden dalga
 Hep aşka kavuşma özlemiyle atılır kıyıya
 Dalga, seven kıyı sevilendir.
 Dokunur parmaklarının ucuyla sevdiğine dalga
 Ve döner hep geriye
 Bilir kavuşamayacağını ama hep koşar kıyıya
 Bilir misin dağ başında açan uçurum çiçeklerini?
 Bilirler görünmeyeceklerini
 Sevmeyeceklerini
 Koklanmayacaklarını
 Okşanmayacaklarını
 Ama inatla açarlar aşkla,
 Sevgiyle,
 Özlemle
 Hep beklerler
 Gelmeyecek sevgilinin onu kucaklamasını
 İşte ben de seni böyle beklerim yar.

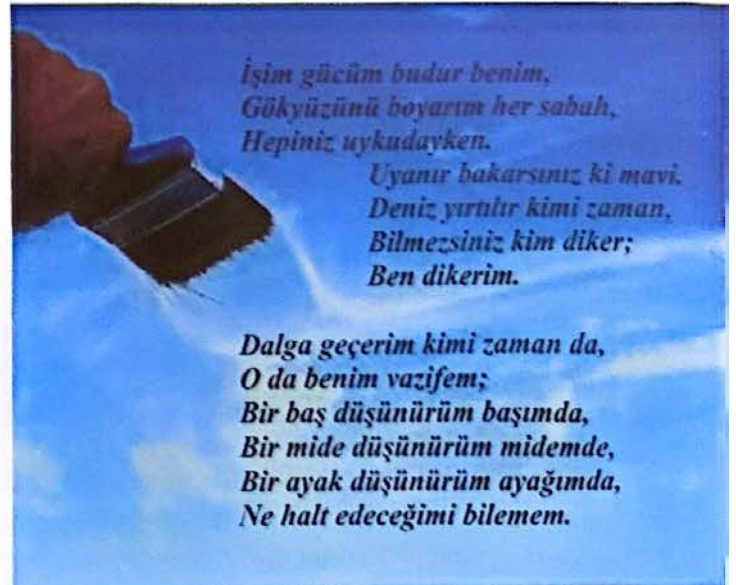
Bu güzel şiirde dalgayla kıyı arasında fantastik bir aşk ilişkisi kurulmuştur. Bu iki doğa malzemesi bir aşk örgüsü üzerinden işlenmiştir. Bu öyküde dalga, sevdiğine kavuşamayan ve acı çeken bir aşık konumunda yer alırken, kıyı ise sahip olunamayan, mağrur sevgili rolündedir. İster su ister renk ister düşünce dalgası olsun bir başlangıç ve yayılmayı ifade eder dalga; ama dalgayı belki en güzel ifade eden güzel havaları işinden istifa edecek kadar seven, deniz, İstanbul, özgürlük şairi Orhan Veli'dir bana kalırsa. Özellikle hayatı, sınavları çok ciddiye alan biz fen liselilere zaman zaman dalga geçmeyi de bilmek gerekir diyor ve sözü Dalgacı Mahmut'a bırakıyorum:

DALGACI MAHMUT

Ataol BEHRAMOĞLU

"Dalga" ukuza
 Orhan Veli'nin
 "Dalgacı
 Mahmut" udu
 "Belirli bir insana
 sevgilerle"
 U-

KAYNAKÇA

- * Dalgalar / İlyas MEMİŞ (www.mavisevdam.com)
- ** Dalga ile Deniz / İran Şiiri (www.sirparki.com)

GÜNEŞ-DİL TEORİSİ

Kapkaranlık bir mağara... Şimdi bize ne kadar ürkütücü de gelse insanların yaşadığı yerd orası ilk çağlarda. Bir adam evinden dışarı çıktı. Gözleri fazla parlaklıktan kamaşmıştı. Ve döküldü ağzından iki harf : "Ağ"

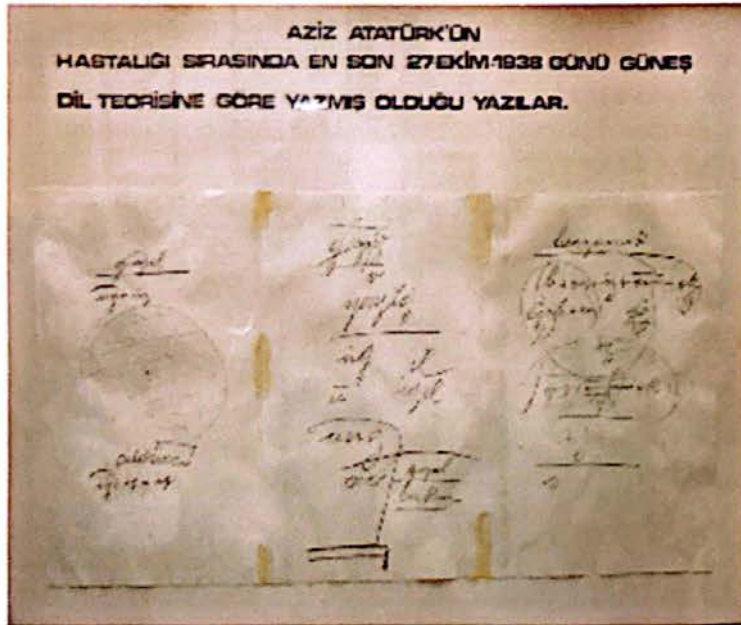

Güneş ilk çıkıldığındaki tepkidir bu; sanki refleks gibi. Bu sözcüğe gelen ekler ve çeşitli farklılaşmalarla oluşmuştur hislerimizi, düşüncelerimizi anlattığımız diller.

Güneş dil teorisi de bu kelimeyi baz alarak ortaya çıkmıştır. Yeryüzündeki tüm dillerin "güneş" kavramından türediğini savunan Güneş Dil Teorisi; aydınlatma, ısıtma ve yükselme vasıfları dolayısıyla güneşin tüm toplumlar için hayatî derecede önemi olduğunu vurgular. Kendisine kutsiyet atfedilen güneşin aydınlatma özelliği yeryüzünün görülebilir hâle gelmesini ve yaşamın gerçekleşebilmesini sağlarken, ısıtma özelliği yaşamın devamını getirir.

Yükselme özelliği ise gücü ve kudreti temsil eder. Her şeyin kaynağı odur ve uzaklık, büyüklük, yükseklik gibi erdemler onda toplanır. Tüm bu özelliklerinden dolayı güneş, bütün toplumlar tarafından önemli kabul edilir ve insanların güneşe bu kadar önem vermesi, onun, en kolay şekilde ifade edilebilen a sesiyle karşılanmasına sebep olur.

Güneş Dil Teorisi'nde, bilinçli olarak türetilen ilk ses olan a ile birlikte bir ğ sesinin de söylendiği, bu sesin ise sadece Türkçede bulunduğu, dolayısıyla ortaya çıkan ilk kelime olan "ağ"ın Türkçe kökenli olduğu vurgulanır. A sesinin zaman içinde e, ı, i, o, ö, u ve ü seslerine dönüştüğünü, dolayısıyla bugün kullanmakta olduğumuz sesli harflerin hepsinin a sesinin değişik biçimi olduğunu belirten teoriye göre, yaygın olarak kullanılan diğer temel kelimeler de "ağ"dan türemiştir.

Örnek verecek olursak:

"durmak" sözcüğü şu şekilde öğelerine ayrılarak anlam alır :

Uğ + ud + ur + um + ak

İlk parça ana köktür. Bu kökte temel kavram "hareket" tir. Ekler, köke ulandıkça temel kavram birtakım anlamlarla tamamlanır:

Uğud : Hareketin yapılmasıdır.

Uğudur : yapılan hareketin sınırlı bir alanda kalmasıdır.

Uğudurum : sınırlı alanda kalan hareketin temel kavrama mal olmasıdır.

Uğudurumak = durmak : temel kavramın malı olan hareketsizliğin adıdır

Bu teoriyi ilk kez Sırp asıllı Avusturyalı dilbilimci Dr. Phil Hermann Kvergić öne sürmüştür. Bu tezini bir kitap haline getirmiş ancak bu kitap basılamamıştır. Bunun üzerine Dr. Kvergić eserini Atatürk'e göndermiştir. Teori bizzat Atatürk tarafından geliştirilmiş ve sunulmuştur. Hermann Kvergić'in teorisinin ana fikri "Türk dilinin dünyada esas bir dil olduğu ve dünya dillerindeki birçok kelimenin de Türkçeden türediği idi.

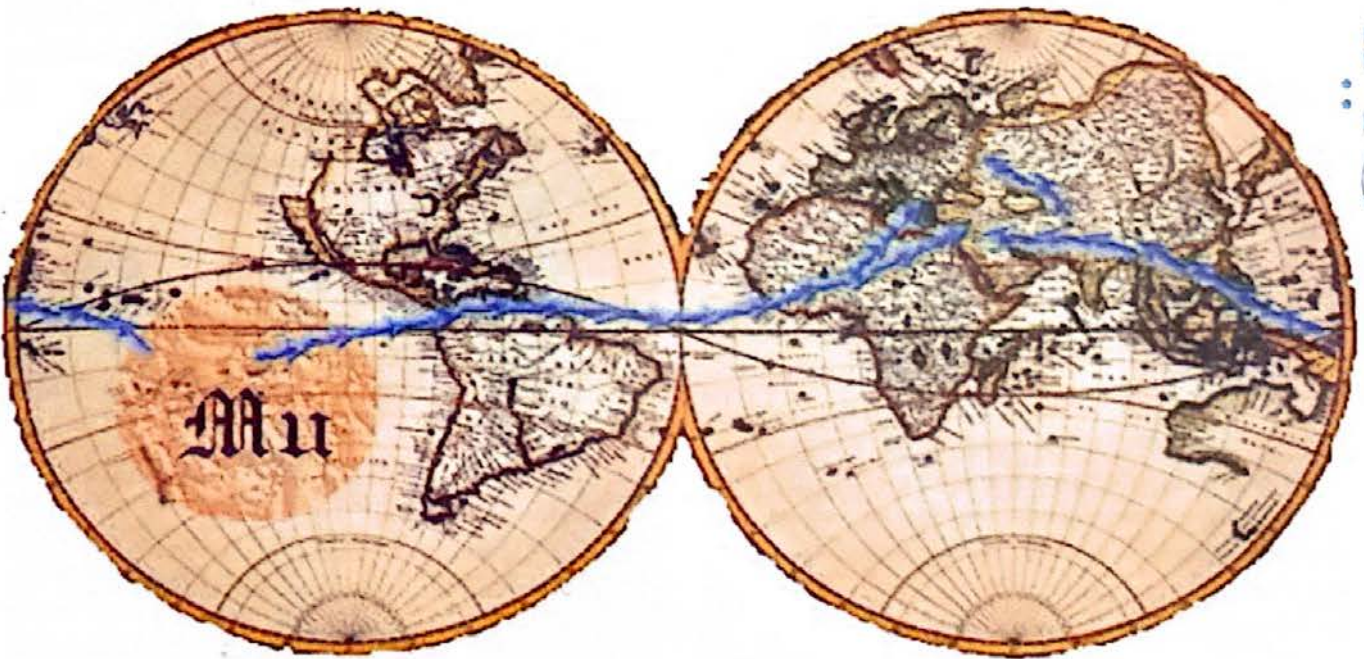
Seda KARAMAN- Elif Özge AKTAŞ

Güneş Dil Teorisinin tarih içerisindeki rolü Atatürk'ü anlamak açısından önemlidir. Henüz yeni temelleri atılan Türk devletinin halkına özgüven aşlamak ve kendisine güvenen ve saygı duyan bir millet bilincini uyandırmak teorisinin amaçları arasında görülmüştür. Böylece Türk Tarih Tezi de desteklenecek, Avrupalı tarihçilerin teorilerine karşılık "Türk dili, eski devirlerde kültür kelimelerini göç yolu ile yeryüzündeki dillere yayan kadim büyük bir kültür dilidir." mesajı verilecekti. Bu sebeplerden dolayı teori bilimsel nedenlerden çok siyasi nedenlerle desteklenmiştir. Ancak dilbilimciler tarafından kabul görmeyişi sebebiyle Atatürk'ün ölümünden sonra kısa sürede önemini yitirmiştir.

Aynı dönemde, Meksika büyük elçimiz Tahsin Mayatepek'in katkılarıyla hazırlanan Mu Kıtası Tezine* de Atatürk büyük önem vermiştir. Mayatepek, Atatürk'e 7-8 adet rapor göndermiştir. Bu raporlarda Türklerin Mu Kıtası'ndan yayıldığına dair bilgiler verilmektedir. Mayatepek raporlarının geri kalanları Maya kültürü ve dili ile ilgilidir. Tahsin Mayatepek Meksika'da Maya kültürünü incelemiş, incelemeleri sonucunda çok sayıda sözcüğün Türk ve Maya dillerinde aynı olduğunu saptamıştı. Bu sözcüklerden biri de Türkçedeki "tepe" sözcüğüydü. Maya dilindeki karşılığı "tepek" idi ve tepe anlamına geliyordu.

İlk kez James Churchward tarafından ortaya atılan, geçmişte üzerinde ileri bir uygarlığın bulunduğu, Pasifik Okyanusu'nda bir kıtanın varlığı konusundaki görüş, çeşitli belge ve bulgular mevcut olmakla birlikte, henüz arkeologlar arasında yaygınlık kazanmamış bir varsayım olmaktan öteye gidememiştir. Yeryüzünde insanın ilk ortaya çıktığı kıta Mu kıtasıdır. Mu kıtasının nasıl battığına ilişkin iddialar Mu varsayımını savunanlar arasında da genel geçer kabul görmemiştir ve farklı düşünceler mevcuttur.

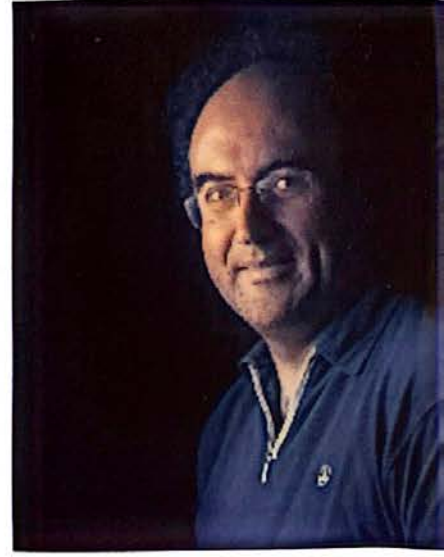
Atatürk'ün ölümünden sonra Türk tarih tezi Güneş-dil teorisi ve Mu Kıtası ile ilgili çalışmalar eski hızını kaybetmiş ve zamanla unutulup gitmiştir.

* Mu (Kıtası) : Büyük Okyanus'ta yer aldığı ve 14 bin yıl önce battığı iddia edilen efsanevi batık kıta

* tdk.gov.tr

YÜREĞİNİ ÇOCUK TUTABİLENLERE ÇOCUK YÜREKLİ SUNAY AKIN

Yarışmaları ve sınavları hiç sevmemiş terzinin çocuğu Sunay Akın. Bir oyun adamı, oyuncak müzesinin kurucusu. Ay hırsızı. Çocukluğunda dünyayı ceplerinde taşıdı. Şimdi iki katlı bir konağa boşalttı ceplerini ziyarete açtı. Babasının diktiği muazzam pantolonun içindeki çocuk gayet muntazam ceplerinden çıkardığı masum dünyasının oyuncaklarını, ve artık bizim oyuncaklarımızı tüm düşlerimizi baba şefkatiyle koruyor. Müzeniz çok güzel diyor, Sunay Akın'la konuşanlar. Çocukların hayallerini bir müzede koruma altına almışken; çocukları da korumak üzere bir şiir yazıyor şair Hikmet Hiroşima için:

Koşuyor altı yaşında bir oğlan,
Uçurtması geçiyor ağaçlardan,
Siz de böyle koştunuz bir zaman.
Çocuklara kıymayın efendiler.
Bulutlar adam öldürmesin.

1962'de doğdu. 62'den tavşanlar yapacaktı bu yüzden çok sevdi doğduğu yılı. 1980'den sonra doğum gününü hiç kutlamadı. 12 Eylül'de doğmuştu...

Büyüdükçe damayı sevmemeye başladı. Satranç oynamalıyız dedi. Bir gün halkın tamamı bunu oynadığında doğru hamle yapmasını öğreneceğiz, dedi. Avucumuzu şefkatle açıp; hamleler koyuyor ufak ellerimize. Bu oyunu öğrenin diyor ve çok sevdiği İstanbul'u yıkılmış bir satranç tahtasına benzetiyor.

Gemileri karaya çıkartan adam! Sinema soytarılık yeri değildir diyor ve bizi bütün akşam hiç soytarılık yapmadan güldürebiliyor. Karşımıza çıkmadan önce oyuncaklarıyla çok zaman geçirmiş ki; torbasındaki düşlerin ucundan kenarından gösterince yüzümüz ışıyor aydınlanıyoruz. O kadar çok oyun oynamış ki seyirciye şunu diyor;

Bu yüzden siz ordasınız ben burada sahnedeyim.

Çocuk gibi gülüyor. Ciddileşiyor. Bizi hiç hüzünlendirmeden gerçeği iliklerimize işleyecek kadar yakınımıza getirebiliyor. Ula diyor sürekli. Ula bu ne

ola ki diyor. Trabzonluyum benden çok duyacaksınız diyor. Sonra da ardından çok şaşıracağımız şu cümleyi söylüyor ula Apollo aşkına demekmiş. Usulca tarih anlatıyor. Korkup, sıkılıp yüz çevirmiyoruz ona, tatlı tatlı bakıyoruz adımlarını sözcüklerini bir saniye kaçırmadan dinleye-biliyoruz bu adamı. Hiç böbürlenmiyor burayı şöyle fethettik falan diye... Kanuni sular boşa gitmesin diye musluk taktırdı çeşmelere diyor; üstelik Allah'ın suyuna musluk mu takılır diyenlere karşı ve ardından ekliyor milletlerin hisse senetlerinin değil hissi senetlerinin olduğunu!

Kız kulesinin hayranıymış artık hiç gitmiyor. Bahçesinde sallanan bir kız istiyor, o iğde ağacı tekrar orada olsun istiyor. Sinirlenmiş çatal bıçak seslerine... İstanbul'a hayran ondan güzel şehir yok diyor. Ve biz de dönüp Nazım'ın İstanbul'a hasret; sevgisinde Sunay'la ortak sesini duyuyoruz.

Gecenin bir geç vaktinde
Kulelerin dibinde, kemerlerin altında
Dolaşıp durdum Pırağı
Gökyüzü altın çeken bir imbiç
Bir simyager imbiği, alevi mavi mavi
Şarl meydanına doğru indim yokuş aşağı
Orda köşe başında kliniğe bitişik
Bahçe içinde doktor Faust'un evi
Dr. Faust'un kapısına dikilen şair Nazım

Hikmet'tir.

Neden mi?

Şiirin bir kıtasında sorunun yanıtını alıyoruz:

Kapıyı çalıyorum
Bu evde ben de senet vereceğim şeytana
Ben de kanımla imzalayacağım senedi
Ne altın istiyorum ondan
Ne bilim ne de gençlik
Hasretlik cana yetti
Pes
Beni İstanbul'uma götürsün bir saatlik...

Nazım'a şunları söylemek lazım:

Yıldızları topla geceden at hapse ve yok et...
Sonra başını kaldır ve yukarıya bak...
Ne kaldı geriye?

Sevgilerimizde ortak tuttuğumuz İstanbul'umuzu yeniden başlayacağımız satranç oyununda en sırlı hamle olmak üzere bir yere koyuyoruz şimdi ve müthiş adamı gecenin sonunda ikna ediyoruz ve başlıyoruz röportaja.

Günebakan: İstanbul için en iyi şiir yazılmaz demişsiniz. Bu sizin bir korkunuz mu? Tarif edilmesinden korktuğunuz için mi böyle söylediniz?

Sunay Akın: Güzeel. Hayır hiçbir zaman yazılacağına inanmıyorum. Çünkü zaten bir şiirin en iyisi budur denilemez. Çünkü sanat işlevsel olarak kendini aşmak en iyiye ulaşmak demektir ve İstanbul gibi adına binlerce şiir yazılan bir kent için en iyi şiir budur diyemeyiz; çünkü İstanbul hâlâ İstanbul. Şiir hâlâ şiir. İstanbul yaralı bereli, hırpalıyorlar ama yine de İstanbul.

Günebakan: 1962'yi çok seviyorsunuz.62den tavşanlar yapıldığı için yazmışsınız. Sadece bunun için sevmiş olamazsınız bunun ayrı bir önemi olmalı...

Sunay Akın: Tabi. Bu tamamıyla sembolik bir anlatım. Yani evet bir oyun var burada.62' den tavşan yapmak dönüştürmek demektir. Sana sunulanı başka bir şeye dönüştürmek. Sanat, bilim budur. Ben şanslıyım 62'de doğduğum için. Neden? Benim çocukluğum gazetelerde, radyolarda insanın Ay'a gitme haberleri vardı. İnsanlığın o büyük serüveni; o büyük olayına çocukken tanık oldum.40-50 yaşındayken Ay'a gidilseydi o kadar önemli değildi çocukken tanık olmak büyük bir şanstı. Mağaraya resim yapan insanın ay'a gidişine bir çocuk gözüyle bakmak; bu uygarlık tarihinde bir insanın alabileceği en büyük ödüldür. Çünkü ben o gece 22 Kasım 1969 gecesi hep aya baktım. Ay, görülmüyordu. Hava kapalıydı, yağmurluydu; ama ben hep gökyüzüne baktım. Ayda insanı görebilmek için...Sabaha kadar baktım. Hayatın anlamı bu. Mal mülkün yalan oluşunu söylerler ama bunu söyleyenlerin hepsi yalancıdır. Bunlar malları için insanların inançlarını da sömürürler; ama gerçekten de mal mülk yalan. Bir çocuk olarak 22 Kasım 1969 gecesi odamdaki pencereden Ay'a baktım. Artık ölsem de gam yemem. (gülüyor) Sizlerin hayatında da böyle güzellikler vardır bunları anlamlandırın.

*İşbu manayı bedihi görünen gün gibidir
Ömür bin yıl dahi olsa yine bir gün gibidir.*

*Güneş gibi parlayan manayı size söyleyeyim mi?
Ömür bin yıl da olsa, bir gün kadar kısadır*

Arif

*Avazeyi bu aleme Davud gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş seda imiş*

*Sesini bu aleme Davut gibi sal. Çünkü bu kubbede
Bâkî (bâ î) kalan ancak bir güzel hatıra imiş.*

Baki

*Biz gerçekten bir kukla sahnesindeyiz:
Kuklacı felek usta kuklalar da biz.
Oyuna çıkıyoruz birer ikişer;
Bitti mi oyun sandıktayız hepimiz.*

Hayyam

Günebakan; Anadolu'nun genleri vardır dediniz, bizden sonra bu genleri kimler koruyacak?

Sunay Akın: Biz hep varız aslında. Anadolu bizim çünkü. Bakın Atatürk Kurtuluş Savaşı'nı kazandığında; bir basın toplantısında dünya gazetecilerinin önünde şunu söylemiştir: Hektor'un öcünü aldım.Yani Truvalı Hektor'un öcünü aldım. Çok güzel.Bu yüzden kendi genlerimizi görmenin adıdır CUMHURİYET. O döneme baktığımızda bankaların adları Etibank, Sümerbank. Bunları görürüz. Yani bu, şu demek biz burada kiracı değiliz, ev sahibiyiz.

Günebakan: Peki bazılarımızın DNA'sına neden yüklenmedi bunlar? (Gülüyor.)

Sunay Akın: Çünkü cehalet her zaman vardı. Çünkü karanlık her zaman aydınlıkla yarıştı ve karanlık aydınlığı yutmak isterdi; ama hep kazanan aydınlık olmuştur bunu unutmayın. Dracula asla evinden dışarı çıkmamıştır. Draculanın evindeki kan emen o vampiri yok etmek için sakın göğsüne kazık çakmaya kalkmayın, perdeleri açın, aydınlık girince yok olacaktır.

*Olmuş o kadar halk_ı cihan mekirde üstad
Kim sabıka i şöret i şeytan unutulmuş*

Nâbî

*(İnsanlar hile ve üçkâğıtçılıkta o kadar
ustalaşmışlar ki şeytanın bu konudaki şöreti
unutulup gitmiş.)*

Anlat bize bir gençlik maceranı
Aydede.
Günler hiçbirimize
Bir anlam getirmiyor
Saklanıyor bir sırtlan
Elişi sepetlerimize.

Ergin Günçe

Günebakan: Neden oyuncak müzesi?

Sunay Akın: Ben çocukları daha iyi eğitim alsın diye İstanbul'a gelen bir ailenin çocuğuyum. Babam Trabzon'da terziydi. Çocukları okusun diye İstanbul'a geldi. ne yazık ki İstanbul gibi büyük kentlerin tarihinde 60'lı yıllar 70'li yıllarda oraya okumak amacıyla gelen insanlar bu duyarlılıkla ele alınmıyor. Anadolu'dan, taşradan insanlar geldi. İstanbul'u bozdu havası hep. Hiç öbür türlü düşünen yok. Bu büyük bir kayıptır.

Babam bizi İstanbul'a getirdiği ilk gün arkeoloji müzesine götürmüştü. Çok etkilenmişim. Trabzon'a döndüğümde bir oyun keşfettim. Annemin takılarını, küpelerini, kolyelerini büyük bir çekmeceye koyuyordum. Sokağa çıkarıyordum. Müzecilik oynuyordum. Oyun fazla uzun sürmezdi. Annem pencereden gürünce bir feryat bir çığlık. Kadın haklı tabi. Bütün eşyaları dışarıda.

Herhalde diyorum benim müzeye ilgim bu DNA'lar, o çekmeceye koyduğum annemin takıları, oyuncak müze! Ve bana müze sevgisini aşılayan babamdır. kaç çocuk İstanbul'a geldiği ilk gün arkeoloji müzesine ailesi tarafından götürülmüştür.

Oyuncak müzesini açmadan oyuncakların arasında oturuyordum. Babam beni oyuncakların arasında gördü ve dedi ki

Ula yine döndük başa..!

Günebakan: İstanbul'da en güzel mimari yapı Kız Kulesi diyorsunuz. neden? Denize bakan pencere olduğu için mi? Deniz sanki daha önemli? Deniz mi baskın, Kızkulesi mi İstanbul'un kendisi mi?

Sunay Akın: Güzel. Çok güzel söyledin. bak ben Kız Kulesini ilk kez beş yaşında gördüm. Çok çok güzel söyledin Hazalcım. Annemle bir misafirliğe gitmiştik. Ev sahibi çay dağıttı. sekiz tane kadın tek çocuk ben. Oynayacağım, oyuncağım yok çay tabaklarını topladım oynuyorum. Çay tabakları İstanbul'dan gelmiş. Her birinin içinde İstanbul'daki bir tarihi yerin resmi var. Anneme gelen çay tabağında su içinde kule duruyor, su içinde...ne kadar şiirsel, ne kadar büyülü, ne kadar masalsı. Ondan çok etkilenmişim. Takvim yapraklarında Kız Kulesini görürdük. Anadolu'da doğan çocuklar İstanbul'da doğanlardan daha çok severler İstanbul'u. Taşrada

doğan insanlar daha çok anırlar o kenti. Ne mutlu bana on yaşına kadar Trabzon'daydım. Çünkü ben İstanbul'u sinemada sevdim o büyülü sanatta sevdim. ben İstanbul'u kibrit kutularında sevdim. Kibrit kutularının üstünde İstanbul'un resimleri vardı. Takvim yapraklarında sevdim. Tıraş olmak için oturduğum berber koltuğunda aynanın üstünde sevdim. resmi kendisinden daha güzel, kesinlikle. hayat hep bu değil mi?

Günebakan: İstanbul'un eskisini özleyorum diye yazmışsınız. İstanbul'u taşları yıkılmış bir satranç tahtasına benzettiniz; ama ben düşünüyorum ki bu özlem salt İstanbul'a değil; hepimizin içinde taşıdığı geçmişe özlem öyle değil mi? Geçmiş mi ön planda bu yoğun duyguda İstanbul mu?

Sunay Akın: Şimdi bak hayır ben geçmişe özlemiyorum geçmiş çok seviyorum. Geçmişe olan sevgimi anlatıyorum ama özlemiyorum. Benim için aslolan yarındır. Tarihle ilgileniyorum evet ama; tarih dediğimiz geçmiş dediğimiz yarını aydınlatmayacak daha güzel kılmayacaksa ne yapayım? Aslolan yarındır. Bunun için elbette ki satranç oyunundaki doğru taşı oynamanız için sizden önce yapılan hamleleri görmemiz gerekir. Tarih bu anlamda önemlidir; ama bütün mesele senin doğru taşı oynaman. Ben televizyondaki ya da diğer yerlerdeki tarihçiler gibi asla değilim. Onlar geçmişe kutsallar, geçmişe tapınırlar. İki tür tarihçi vardır. Birinci geçmişe gider onu parlatır; onu cilalar bir de geçmişe gidip ışık alıp o ışıkla karanlık olan yarını aydınlatır. Beni tarihin bu yönü ilgilendiriyor.

Günebakan:

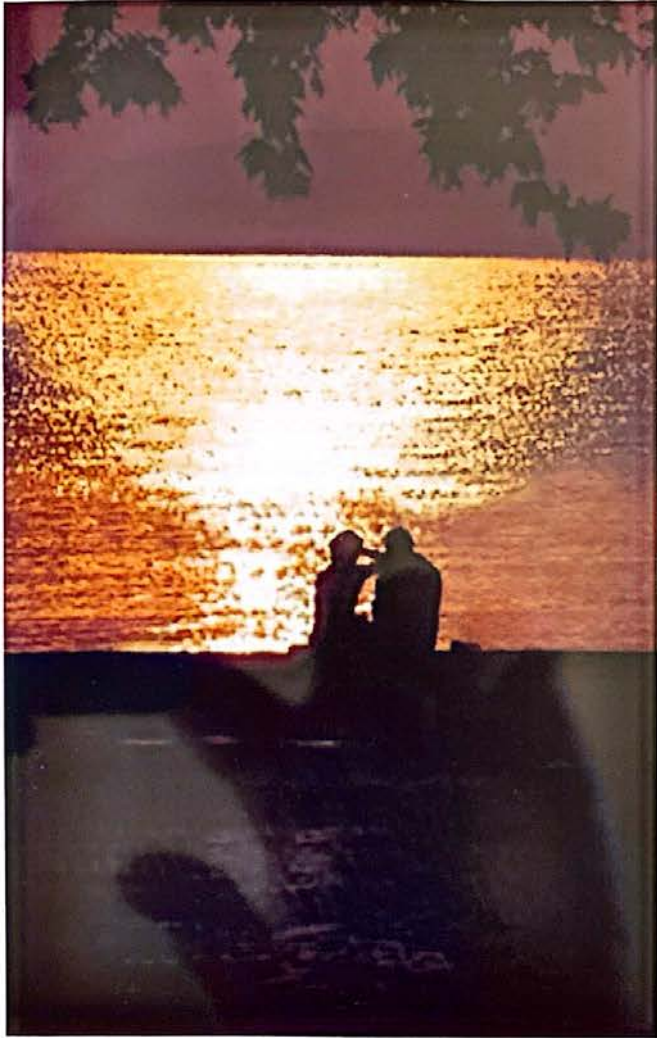
Röportajımızı burada
tamamlıyoruz bu hoş sohbet için çok
Teşekkürler Sunay Akın.

Akdeniz, "kurak aşklar diyarı"

Pelin SÜRMEİ

Üzüm kokan şarap tadındadır bu toprak. Temmuzunu sıcağına katıp yine de bırakamazsın. Şafağın alacakaranlığı kadar başlar hayat.ve kumsaldaki kayaların soğukluğu

kadar yaşarsın. Tan rüzgarı vurunca rüzgar çanlarına minik kıpırtılarıyla, koymaya başlarsın çayı ve taş sokaklar arasında ilerlerken sen, beyaz evlerin duvarlarında mor erguvanlar eşlik eder yeni günün masumluğuna.

Ağzında tuzlu peynirin tadı,her adımda çıkan

sandaletin sesi kesilene kadar yürürsün.sonra kumlar başlar, ayakların yanana kadar. Ahşap şezlong ilerdedir ve sen ayakların yanmasın diye koşmaya başlarsın. Artık güneş ensededir. Deniz, karşında. Ayakbileklerinden yavaşça yükselen denizin soğuk dalgaları yavaşça çarpar tenine ve güneş ışınları hüzmeler halinde hükmeder denize. Köpükler dans eder ve artık bulutlar kifayetsizdir cehennem kaçkını misali güneşe saçların direnirken sulara, ruhunun buharlaşıp uçtuğunu hissedene kadar boğuşursun ayaklarını gıdıklayan balıklarla. Kurulmaya başlayan sofralar, gitme vaktinin geldiğini hatırlatır. Damlalar teker teker damlar kirpiklerinden, burnunun ucundan. Artık denizin tuzu omuzlarındadır. Öylesine kavurucu ve sıcak. Dudaklarına değen soğuk su yavaşça unutturur alından akan terleri. Burası Akdeniz, kurakaşklar diyarı.

Ve yine bir öğle uykusu başlar, beyaz tüller yere doğru uzanırken. İşte, tüm kumsal öldü şimdi. Bir sihirli değnek değdi ve durdurdu nefes alan her şeyi. Sen uyanınca, hala uyanamamış ruhunla ve uykulu gözlerle bisikletin pedalını çevirmeye başlarsın. Yanaklarını sıyırıp saçlarına hayat veren rüzgar,o güne kadar hiç duymadığın yeni bir melodiyle veda eder yorgun güneşe.

Kızıl bulutlar denizin üstünde bir yağlı boya yapar ve geriye parlak sarı fırça izleri kalır. Bisikletin zincirleri yorulunca,hava da kararmıştır.palmiyenin altındaki banklar ve önündeki patika, tüm günün yorgunluğunu üzerine alıp birkaç gitar sesi ve yeni sulanmış çimen kokusuyla uzaktan izler saklambaç oynayan çocukları.

Ve gün, bilardo sesleriyle sonlanır. Yakamoz daha hiç konuşmamıştır. Ve burası Akdeniz, kurak aşklar diyarı...

20. YY'da TÜRKÇE VE SANAT

Hande ÖZEN

İlk cümleyi kurmak en zor olanı sanırım. O nedenle en başta neler yaptım onlardan bahsedelim. Konuyu bulmak çok zor olmadı tabi. Türkçenin geldiği durumu anlatan yazılar en sık rastladığımız konulardan oldu son yıllarda. Ama bir farklılık yapıp Türkçenin nasıl sanatımızda yani yazılarımızda, şiirlerimizde yer aldı onu araştırmak istedim.

Çevremdeki edebiyat öğretmenleri en büyük kaynağım oldu. Elimde küçük bir kağıt ve kalemle başladım notları almaya. Az çok kafamda bir şeyler oluşunca oturup yazıyı yazma vakti geldi.

20.yy'da kişisel konuları işleyen edebiyatımız divan geleneğini sürdürmeye devam eder. 19.yy ortalarından itibaren yenileşme, batılılaşma hareketleri başlamıştır. Ama dili Osmanlıcadır.

20.yy başında edebi anlayış "Sanat, sanat içindir." temeline dayanır. Bunun en önemli temsilcisi Servet-i Fûnun edebiyatıdır. Yalnız 1903'de Mehmet Emin Yurdakul çıkar ve şu dizeleri söyler, "Ben bir Türküm, dinim cinsim uludur/ Sinem,özüm ateş ile doludur/ Tuttuğum yol ataların yoludur/ Türk evladı evde durmaz giderim.". Fakat Servet-i Fûnuncular bu dizeleri sanat olarak kabul etmezler. Oysaki dili saf Türkçedir. Daha sonraları Servet-i Fûnun'un en önemli temsilcilerinden olan Tefik Fikret de "Sanat, toplum içindir." anlayışına yönelip konuşma dilinin doğallığını kullanmıştır. Rıza Tefik Bölükbaşı da halk diliyle halk şiirine yakın örnekler vermiştir.

Yine 20.yy'ın başında yaşadığımız savaşlar, Türkçülük fikrinin genişleyip, yerleşmesi şairlerin,

hikâyecilerin konuşma dilini kullanmasına, anlaşılır yazmasına sebep olmuştur. Bunlara örnek vermek gerekirse, "26 Ağustos gece sabaha karşı/ Topların çelik ağzı çaldı bir hücum marşı/ Bu hücum bestesinin içinde yandı dağlar, altüst oldu siperler, eridi demir ağlar.". Bir başkası da "Dur yolcu!/ Bilmeden gelip bastığın bu toprak/ Bir devrin battığı yerdir./ Eğil de kulak ver bu sessiz yığın/ Bir vatan kalbinin attığı yerdir."

Milli mücadeleden sonra da şiirlerde vatan sevgisi konularını görürüz ve hepsi konuşma dilindedir. Cumhuriyet kurulduktan sonra kişisel konular da işlenmiştir. Necip Fazıl, Hecenin Beş Şairi, Yedi Meşaleciler dediğimiz grup özgün şiirler yazmışlardır. Nazım Hikmet, Ziya Osman, Cahit Sıtkı, Atilla İlhan edebiyatımızın şiirde Türkçeleşmesine hizmet etmiş sanatçılardır.

Nesirdeki Türkçeleşmeye gelirse Refik Halit'le başlar. Reşat Nuri, Memduh Şevket Esenal Türkçenin en arı haliyle bize ait konuları işlemiş yazarlardır.

Yavaşça toparlamanın vakti geldi sanırım. Anlayacağımız gibi yaşadığımız tarihsel, sosyal olaylar Türkçenin gelişmesinde, sanatta yer almasında büyük rol oynamıştır. Tabi ki gazetelerin de payı göz ardı edilemez. Türkçenin bugünkü durumu içinde birkaç bir şey söylemeden geçmek duyarsızlık olur. Türkçemize sahip çıkalım, elimizdeki bu büyük hazinenin değerini bilmemiz gerek. O zaman Türkçeyi koruma sırası artık bizlerde...

"Çeper bulunduran hücrelerde çeper hücrenin iç ve dış basınca dayanıklılığını arttırarak hücreye desteklik sağlar. Çeper etkinliğini yitirirse metabolik olaylar sonucu açığa çıkan suyun oluşturduğu turgor basıncı nedeniyle hücre patlar."

ÖZGÜRLÜĞÜN ÜLKESİ

Emre ŞAHİN

Milleti oluşturan bireylerin ortak değer yargıları vardır. Bireyler bu değer yargıları etrafında toplanıp birbirlerine daha sıkı şekilde kenetlenir. Milletlerin varlıklarını sürdürmelerinde bu birlik beraberlik duygusu önemli yer tutar.

İnsan, yerleşik hayata geçtiğinde birlikte yaşamayı ve birlikte yaşamının gereklerini kavradı. Devlet oluşturdu. İlkel devlet insanın insan olduğu için sahip olduğu haklarını korumaktan çok savunma ve barınma ihtiyacını karşılıyordu. Tek başına dışarıdan gelecek tehlikelere karşı direnemeyeceğinin farkında olan insan böylece "birliktelik" kavramının temelini atmış oluyordu. Doğaya birlikte direnip, onun nimetlerinden birlikte yararlandılar.

Gün geçtikçe insanlar insan olduğunun farkına vardı ve "ben"i yarattı. Artık istekleri ihtiyaçlarından önemliydi onlar için. Artık haklarını yasalarla koruyorlardı. Devlet onların özgürlükleri için olmazsa olmazdı.

Özgür ve adil bir yaşam sürme amacıyla çaba harcayan toplumlar artık emeklerinin meyvelerini almışlardı. Gücünü halktan alan devlet halkı halk için yönetiyordu.

Gelişen ve değişen teknoloji, yanında hırs da getirmişti. Gitgide küçülen dünya insanlar arasındaki çekişmenin devlete kadar yükseltgenmesine aracı oldu. Şimdi düşmanlık zamanıydı. Kaynağını insandan alan "savaş" sularını yine insana döküyordu. Kendi kendini yaralayan ademoğlu can çekişmekteydi. Bir eliyle yaralarını sarmak isterken diğer eliyle kardeşini hançerleyen yine oydu. Düzen bozulmuştu bir kere.

Çözüm çok uzaktılar artık. Özgürlüğü kendinde bulan insan; savaşın, katliamın kaynağını alarak kendini görmek istemiyordu. Anlamak istemiyordu ne denli büyük bir çıkmaza kendi elleriyle düştüğünü.

Herkes kendi canının peşindeydi artık. Asırlar öncesine geri dönmüştü. "Birliktelik" kavramı belleklerden silinmişti. Özgürlük, yakılıp yıkılan kütüphanelerin raflarındaki zavallı kitaplardan öteye geçemeyen bir harfler yığınıydı.

Kendi çabalarıyla insan olan insan yine kendi kendine imha etme yolunda hızla ilerliyordu.

Sonunda insanlık o yerleşik hayata geçtiği güne kadar gerilemişti. Ancak bu sefer durum çok farklıydı. Karşısındaki bir düşmandan öteye geçemiyordu onun için. O önyargısız, toplum insanından eser kalmamıştı. İnsanlık artık ortak değerlerinden uzaktı. Paylaşacakları hiçbir şeyi olmayan bu toplum, artık millet özelliklerine sahip değildi ve bu toplumun yok olması kaçınılmazdı. İnsan kendine yenik düşmüştü...

Ahmet Zeki Muslu

1952 yılında Çine'nin Akçaova beldesinde doğdu Ahmet Zeki Muslu. İlkokulda başlamış şiir serüveni. Bakın nasıl anlatıyor şair: "Evimizde bir takvim vardı. Her yaprağında bir şiir.. İlkokul 3. sınıftayken bu şiirleri

ezberlemeye başladım. Bir gün okula öğretmenimiz bir gazete getirdi.. Cıvıltı Gazetesi. Aydın'da çıkıyormuş, çocuk gazetesiymiş. Siz de şiir yazın gönderelim dedi. O zamana kadar yazmak hiç aklımda yoktu. Hemen yazdım bir şiir götürdüm öğretmene. Ama inanmadı benim yazdığımı, tuttu kulağımdan babama götürdü yalan söylüyorum diye. Babam korudu beni yalan söylemez dedi. Babam inandı, öğretmenim inanmadı bana. O öyle kaldı.. Daha sonra parasız yatılı sınavını kazandım. Yatılı kalıyordum ailemden uzak. Bu zamanlarda yalnızlığımı paylaşmak için şiir yazmaya başladım. 1964'ten beri kendimi şiirle avutuyorum."

Şiirler öyküler yazıyordu fakat üniversitede sosyal bilimleri seçti. O zamanlar edebiyat bölümünde divan edebiyatı okutuluyormuş, daha sosyal içerikli bir bölüm istemiş Zeki Muslu. Tarihten yana kullanmış tercihini. Anadolu Üniversitesi tarih bölümü mezunu. Birçok lisede tarih öğretmenliği yapmış, Aydın Lisesinden emekli olmuş. Derse şiir okuyarak başlayan bir tarih öğretmeniymiş. Edebiyatı ve tarihi iç içe yaşatmaya çalışmış öğrencilerine. Öğrencileri şiirleri, ülkelerini sevsinler diye uğraşmış..

1975'ten beri dergilerde yazıyormuş. "Lisede bir edebiyat öğretmeni vardı. Ufak boylu, hoş, sempatik bir adam. Bir gün dersimize geldi, kompozisyon yazdırıyor. Bu masayı anlatın dedi. Biz de anlattık.

Kırk kişilik sınıfta bir tek ben 10 almışım. Herkes itiraz etti. Hoca Muslu gel bakalım, oku dedi. Benim yazımda da gelen öğretmene göre masanın durumu değişiyor, matematik öğretmeni gelince kaçacak yer arıyor, edebiyat öğretmeni gelince seviniyor. Böyle bir kişilik vermişim masaya. Adam dedi ki sende yazarlık mayası var. Öğretmen önemli bu konuda. Sen yazıyorsundur dedi. Şiir yazıyordum, ona vermeye başladım şiirlerimi. O yıllarda Attila İlhan İzmir'de Demokrat İzmir Gazetesi çıkarıyor. Her hafta Egeli şairlerin, yazarların yazılarını yayınlıyordu. Öğretmenim de götürmüş şiirlerimi Attila İlhan'ın masasına koymuş. O da kendisine gelen şiirlere 100 üzerinden not veriyor, 50yi geçeni yayınlıyordu. Benimkilere 70 vermiş. Bunun üzerine öğretmenim geldi,

bak Attila İlhan seninle ilgilenmemi istedi, şiiri bırakmamamı söyledi dedi. Onların yönlendirmesiyle şiirlerim yayımlanmaya başladı." diye anlatıyor ilk yayın aşamalarını Zeki Muslu.

Bu gün de yayıncılığını yaptığı bir dergi var: Afrodisyas-Sanat. İzmir'de Karacasu'dan doktorlar, mühendisler bir dernek kurmuşlar 'Karacasu Eğitim Kültür Derneği' diye. İleride bir özel üniversite kurmayı düşünüyorlar. Afrodisyas Güzel Sanatlar Üniversitesi. Onun alt yapısını oluşturmak için böyle bir çalışma yapmak istemişler. 4 yıldır bu dergiyi çıkarıyorlar.

Sanata, sanatçıya verilen önemin artması için çalışıyor Zeki Muslu. Aydın'da bu konuda bazı çalışmaları olmuş. Parklara, bahçelere sanatçıların adlarının verilmesi, Kuvayı Milliye Müzesi açılması, Kuvayı Milliye Anıtı yapılması gibi. Doğduğu, yaşadığı şehir için çok güzel gelişmeler sağlamış. Gelecek yıllarda Aydın'da şair ve yazarların katılacağı halkla ilişkiler kurulacağı; sanatın, şiirin tartışılıp konuşulacağı edebiyat-sanat günleri düzenlemek istiyor.

Şiir yazmak herkesin yapabileceği bir iş değil tabii. "Derler ya hani bir şiirin ilk dizesi Allah vergisidir, gerisi şairin kendi yeteneğidir. Az sözle çok şey anlatmaya çalışıyorum. şiirin işçiliğini yapıyorum. Ben yazdım haydi oldu bu şiir demiyorum. Bir şiir üzerinde bir yıl çalıştığım bile oluyor." diyor Aydın'lı şair.

Hakkında bunları öğrendikten sonra başlıyoruz söyleşimize.

Şiirlerinizde ülkemizin, Anadolu' nun büyük etkisi olduğunu gördük. Ama Aydın'ın, doğduğunuz şehrin farklı bir yeri var diyebilir miyiz? Doğduğunuz şehir edebiyatınızı nasıl etkiledi?

- Ben ilk şiirlerimde Ege'yi anlattım. Dar bir çizgide kalmak istemedim. Aydın olarak değil ege

olarak yani. Ege ağzını, Aydın ağzını ben ilk şiirlerimde çok kullandım. Yerel Aydın duyarlılığını edebiyata taşımaya çalıştım. Yayınlanmamış çalışmalarım da var, o çalışmalarda Aydın efelerini, Ege, Efes kültürünü anlatmıştım. Şimdiye kadar yazdıklarım da pek belli değildir Aydın hakkındaki düşüncelerim ama onlar yayınlanırsa ne yapmak istediğim ortaya çıkacak..

Sizce sanatçının görevi nedir? Siz bu görevi yerine getirdiğinizi düşünüyor musunuz?

- Sanatçı sadece odasına kapanıp, kitaplarına kapılıp kalmamalı. Halkla düşüncelerini paylaşmalı, yön vermeli. Yaşadığı çevreyi, kültürü başka yerlere taşımalı. Yerel olan ulusal, ulusal olan evrenseldir. Bizim burada

HÜZÜN

zamanın yorgun saati
hüzün vaktini vurur
sevdiğim şairler de öldü bir bir
yetim dizeler avutur belleğini
yüreğine yabancı biri
teklifsiz, çağrısız girer içeri
hüzün de giderilir umutla
sevgi büyür bir ülke olur
günün birikimi düşer
şiirin sınırsız aynasına
zaman buruk imgeler sunar
gülde başlayan yangına

Ahmet Zeki Muslu,
Zaman Şaşırdı Menzilini

ahmet zeki muslu

zaman şaşırıyor menziline

şair

... ..

yaptıklarımız ulusal kültürü zenginleştirir mesela. Elimden geldiğince yapmaya çalışıyorum bunu.

Aydın'da sanata, sanatçıya verilen önem hakkında ne söyleyebiliriz? Daha büyük bir şehre bulunmanın avantajları olur muydu?

- Aydın'da sanata önem verilmiyor. Büyük kentte yaşayan büyük yazar diye bir şey yok. Şimdi İstanbul'da çıkan bir kitabı ertesi gün burada bulabiliyorsunuz. Osmanlı döneminde İstanbul dışındaki yerler taşra olarak görülürdü. Bilimin sanatın olmadığı yer gibi yani. Günümüzde bu yok. Taşra insanın kafasındadır. İlgisizseniz, yeteneksizseniz İstanbul'da da yaşasanız taşradasınız. Ama Aydın'da da okuyabiliyor, yayın dünyasını takip edebiliyorsanız, Ege'nin Aydın'ında oturmak İstanbul'un taşrasında oturmaktan daha iyidir.

Aydın Lisesinde öğretmenlik yaptınız. Şiirlerinizi zaman zaman sınıfta öğrencilerinizle paylaştığınız oluyor muydu? Nasıl tepkiler alıyordunuz?

- Evet. Ben tarih öğretmeni idim ama derse şiirle başlar, ders aralarında, öğrenciler sıkıldığında hemen bir şiir okurdum. Öğrencilerin de hoşuna giderdi. Tarih ve şiir birleştiğinde güzel olurdu..

Her sanatçının beslendiği bir kaynak vardır. Sizin şiirlerinizin kaynağı, çıkış noktası nedir?

- Ben tarihten beslendim. Yaşadığım yerin de büyük etkisi var. Ege kültürü kaynağım oldu benim. İnsan önce bastığı toprağı bilmeli. Ben de her yerini gezmeye görmeye öğrenmeye çalıştım bu yerlerin. Ege hakkında hikayeler okudum, söylenceler dinledim. Bunlardan beslenerek şiirler yazdım.

Siz sadece şair olarak değil yayıncı olarak da edebiyat dünyasında yer almaktasınız. bu güne baktığınızda edebiyat ortamında meydana gelen gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Çok geniş kapsamlı bir soru bu. Ama şiir yönünü ele alırsak bu günlerde alışılmışın dışında yazıldığını söyleyebiliriz. Daha öznel oluyor, şairler kendilerini anlatıyor, toplum sorunlarını değil. Ama halk kendini bulduğu şiirleri sever. Şimdiki şiirler çok şey anlatıyor gibi görünüyor fakat pek bir şey bulamıyorsunuz.

Şiirlerinizi yazarken etkilendiğiniz, şiirlerini beğenerek okuduğunuz şairler kimler?

- Benim şiir, şair çizgim Yunus Emre'den günümüze tüm şairleri içine alır. Yunus Emre sevmez bazıları ama 700 senedir söylenir şiirleri o zaman çok büyük şair.. Etkilenmemek mümkün değil. Karacaoğlan da öyle, Pir Sultan Abdal, Tevfik Fikret, Nazım Hikmet.. Bunların hepsinden beslenerek geliyorum ama etkilenmek derken taklitçi olmak değil kesinlikle. Bu şairlerin oluşturduğu zincire bir halka da ben olmak istiyorum.

Kitabınızın ismi "Adı Sevda Olan Kadınlar" ama biz okuduğumuzda yalnızca söylencelerdeki kadınların konu alınmadığını gördük. (tekke şiiri var mesela) Kitabınıza bu ismi vermenizin nedeni nedir?

- Yıllarca bu öyküler anlatılmış, hep onlar gibi sevmek, ölümsüz aşıklar olmak istenmiş.. Ben erkek penceresinden baktım, kadınları ele aldım. Bu kadınların bende oluşturduğu izlenimi şiirleştirdim.

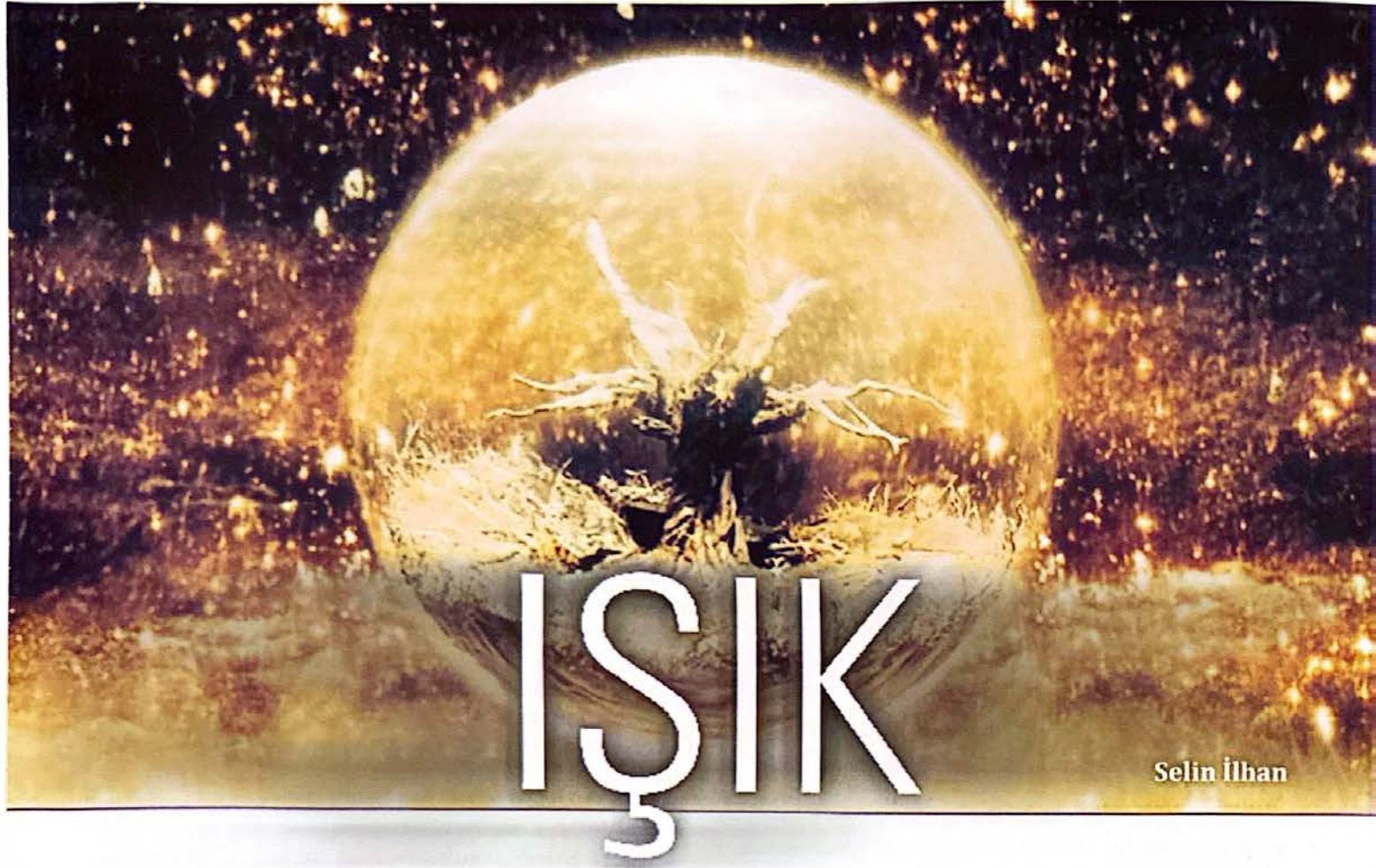
Şiirlerinizde doğuyu, doğudaki aşkları anlatmanızın nedeni toplumsal bir sorunu dile getirmek mi? Başka sebepler var mı?

- Doğu derken sadece Anadolu değil. İran da doğudur, Hint de doğudur. Doğuda hep bir hüznün vardır aşklarda, hep acı verir sevgili ama aslında aşk, sevgi dünyanın en güzel duygularıdır. Bundan sevinç duymaz insanlar. Hep acı çektirir kendine, o aşıklar hiç kavuşamaz. E nasıl aşk bunlar? :) Sonunda hep biri ölür, diğeri onsuz dayanamaz o da ölür. Bu ilgimi çekti, bunu şiirleştirdim.

Sevdanın anayurdu şiirinizde Anadolu'dan bahsediyorsunuz. Anadolu'yu sevdanın anayurdu olarak görmeyişin nedeni söylenceler, hikayeler mi?

- Evet söylencelerdi. Birçok aşk yaşanmış, söylenceler, hikayeler ortaya çıkmış. Bu yüzden sevdanın yurdu olarak gördüm Anadolu'yu.

Son olarak bizlere birkaç öğüdü var şairimizin. "Sanatın bir dahıyla mutlaka ilgilenin." diyor. "Sanat, edebiyat insanı daha duyarlı yapar, düşüncelerini güzelleştirir. Sanatsız toplum ilerleyemez, sanatsız insan topluma da kendine de yararlı olamaz. Sanatsız kalmayın çocuklar.."

Selin İlhan

Uzarlarda, evrenin derinliklerinde bir zamanlar maneviyatın maddiyatın önüne geçtiği, zekâ seviyesinin yüksek, hislerin güçlü olduğu bir insan popölasyonu yaşardı. Samanyolu Galaksisi'nde yaşam koşullarının Dünya gezegenine çok benzediği ama Dünya'dan yüzlerce ışık yılı uzaktaki bu gezegendeki popölasyon büyük bir yıkım yaşamıştı. Yaşanan yıkımdan geriye birkaç insan, yıkılmış bir medeniyet kalmıştı. Yıkım zamanla hikâyeye dönüşmüş, hikâyeye efsane olmuş, geride kalan insanlar yüzyıllar boyu anlatmıştı efsaneyi. Efsane insanların bilincine işlemişti, işlemişti ama yıkımın nedeni unutulup gitmişti gezegende.

Geriye kalan insanlar geçen bu yüzyıllar sonucu ayakta kalmış, çoğalmıştı. Yeniden bir medeniyet inşa etmeye çalışmıştı. Zamanla popölasyon büyümüş, neredeyse büyük

felaketten önceki kadar insan oluşmuştu artık gezegende. Her canlı topluluğunda olduğu gibi liderlik kavramı ortaya çıktı: Daha güçlü, daha donanımlı olan bireyler yönetici konumuna gelmeye başlamıştı. Popölasyonu bilinçaltına işlemiş olan yıkımdan dolayı gezegende çoğalma politikası başlamıştı. Yönetici konumundakiler de bu yolun izlenmesi için ellerinde geleni yapıyordu. Çocuk sayısı fazla olan ailelere yardım ediliyordu. Gezegenin anayasasının ilk maddesi bile " var oluş nedenimiz popölasyonun büyümesini sağlamaktadır." maddesi ile. Bunun için tüm imkanlar kullanılmalıydı. Doğa her şeyle kullanılmalıydı... Doğa, unutilan doğa... Doğa evreni insanoğluna en yakın olan parçasıydı. Kurallarının çiğnenmesini hiçbir zaman unutmayan doğa yavaş yavaş silahlarını kuşanmaya başlamıştı. Akli başında olan

insanlar muhalefet yapmaya başladı. Bu insanlar uzun zamanlarını büyük yıkımı araştırmak için harcamış, bilinçli kişilerdi. Eldeki çok az veriye rağmen yıkımın nedeni anlaşılıyordu. Ata popülasyon-gezegen halkı yıkım öncesi halka böyle diyordu- taşıma kapasitesini geçti, doğal kaynakları düşüncesizce kullandığı için yok olmuştur. Popülasyonda rekabet, besin yetersizliği, çevre direnci artmış, ata popülasyon dayanamamıştı. "Az sayıda canlıdan oluşan bir popülasyon, zamanla büyür, taşıma kapasitesine ulaşır, çevre direnci bu süreçte artar, taşıma kapasitesini geçen popülasyon da büyük bir yıkım sonuncu küçülür." İşte 2000 yılında, bu gezegende de aynı kuralı uygulamıştı. 2600 yılına gelinmesine rağmen kural hâlâ geçerliydi. Çünkü zaman kavramı insanlar için geçerliydi. Evren zamanı tanımıyordu; o sonsuzdu. Muhalif insanlar gezegen halkını uyarmaya

başladı. Doğal kaynakların kullanımının sınırlan-dırılması, doğanın temizlenmesi, popülasyon nüfusunun dengede kalması için çalışmalar başlattılar ama gezegen halkı bu düşünceyi fazla şüpheli ve ütöpik buldu. İkinci büyük yıkım çok daha yıkıcı oldu. İç savaşlar, besin yetersizliği, hastalıklar, üst üste geldi. Popülasyonun yarısından fazlası yok oldu. Geriye kalanlar çaresizlikle tutunmaya çalıştı gezegene. Dayanamadı onlar da. Popülasyon tamamen silinip gitti sonunda. Doğa yükünü hafifletmişti. Büyük bir sessizlik çöktü. Derin bir boşluk... Belki de huzur. Ama evren değişimi severdi. İşleyen bir saati vardı. Her yıldız, göktaşı, gezegen için... Bu gezegen içinde işliyordu.

Yıkımdan geriye yıkılmış yapılar insanların umutsuz çığlıklarının yankısı ve ıssız bir gezegen kalmıştı. Uzun bir zaman sonra açan minik çiçek hayat için büyük bir umut olacaktı.

Emre ÇETİN

KALDIRMA KUVVETİ

Kaldırma kuvveti sıvıların ve gazların cisimlere yukarı yönde uyguladığı kuvvettir. Cisimler suda yüzerken ve havada uçarken onlara ağırlıkları ile zıt yönde bir kuvvet uygulanır.

Eski zamanlarda Allah'ın nimetlerini bol tuttuğu bir yerde bir krallık varmış. Ve tabi bu krallığın başında da 50-60 yaşında bir kral. Kral halkını çok iyi yönetir, yoksullara yardım eder, işkenceye ve haksızlığa krallığında izin

krallıklar arasındaymış. Bir gün bu iki krallıktan birer bilge görüşüp konuşmuşlar. "Bu düşmanlık böyle sürüp gitmez. Bunları barıştırmak lazım. İki tarafın da ortak düşmanları var. Bunları birlik olup rahatça yenebiliriz." demişler. Ve ortak

Eski çağlarda bilim adamları düşünmüşler. Bu cisimlerin bir ağırlıkları var, ancak bu cisimler sıvının üzerinde yüzebiliyor "Bunu sağlayan bir kuvvet olmalı" demişler. Ve bu kuvvete cisimleri kaldırdığı için kaldırma kuvveti demişler.

vermezmiş. Bu kral aynı zamanda ailesine çok düşkün, kızını ve oğlunu çok sever, karısına çok iyi davranırmış. Ancak tek bir olumsuz yanı varmış o da komşu krallıkla küs olmaları. Sebebi nedir kimse bilmezmiş halklar arasında değilmiş sadece krallar ve

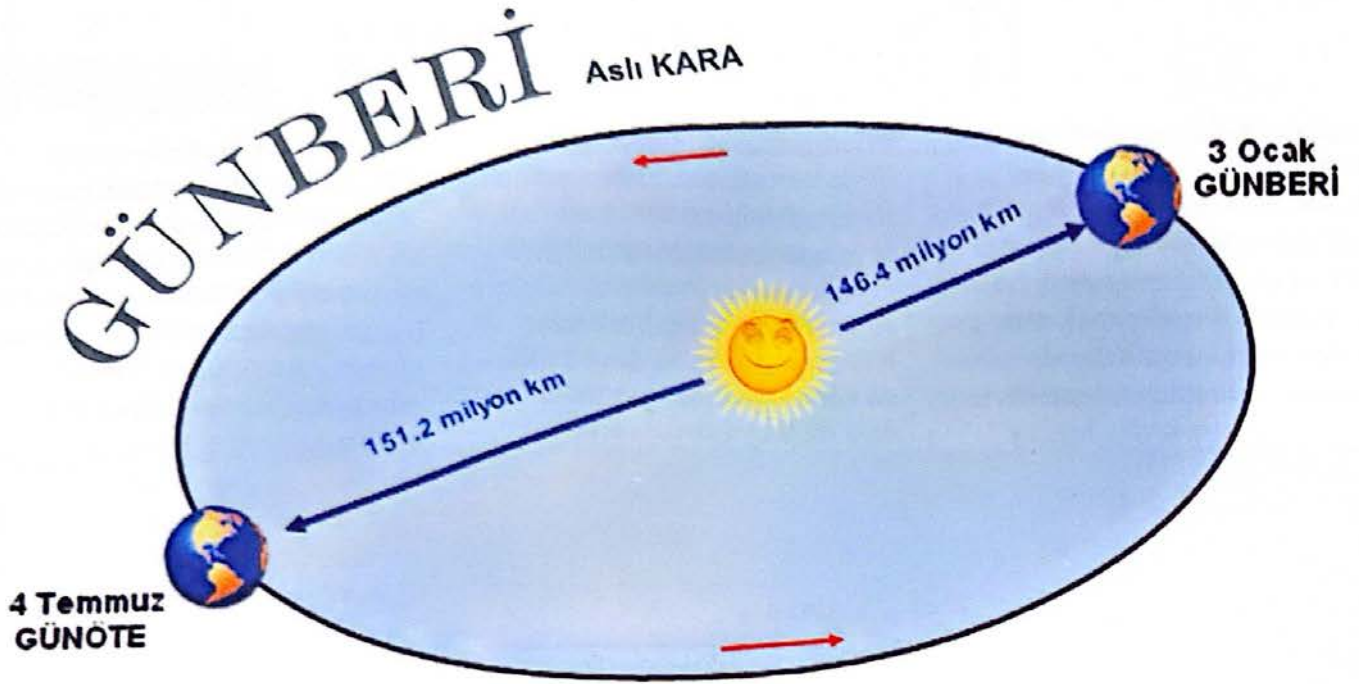
bir yemek düzenlemişler. Bu yemeğe önce iki kral ve kraliçe katılmak istememişler. Ancak bu küslüğü bozmak isteyen oğulları ve kızlarının istekleri üzerine kabul etmişler. Gel zaman git zaman kararlaştırılan yemek günü gelmiş. Davete krallar, kraliçeler, çocukları ve

soylular katılmış. Kralların birbirine duyduğu nefret o kadar büyükmüş ki tahmin edildiği gibi yemekten olumlu bir sonuç çıkmamış. Ama bu yemekte kimsenin dikkatini çekmeyecek ancak ileride oluşacak dostluğun temelleri atılmış. Bizim kralın kızı ve komşu krallığın prensi âşık olmuşlar ilk görüşte birbirlerine. Bir gün bizim kızın canı sıkılmış, iki krallığı birbirinden ayıran ormanda gezintiye çıkmış. Karşısında ne görsün istersiniz koca bir aslan. Bizim prenses korkmuş tabi hemen koşmaya başlamış, haksız da değil hani. Ama bizim kızın şansına bakın ki komşu krallığın cesur ve güçlü prensi elindeki mızrağı aslana sallamış. Tabi prensimizin isabet kabiliyeti tam olduğu için aslanı boynundan vurmuş. Ve o kadar güçlü atmış ki aslan, mızrak boynuna girdiğinde biraz sarsılmış, üç beş adım daha attıktan sonra yere yığılmış. Bu durum karşısında da kız çok etkilenmiş ve hemen prensin boynuna sarılmış. Bizim oğlan ilk önce şaşırıp ne yapacağını bilememiş. Bir süre beraber yürümüşler, bir ağacın gölgesine oturup konuşmuşlar. Kız akşam olunca saraya geri dönmesi gerektiğini söyleyip evin yolunu tutmuş. Ama unutmamışlar bir dahaki buluşmalarının zamanını kararlaştırmayı. Zaman geçtikçe aralarındaki bağ kuvvetlenmiş. Ve evlenmeye karar vermişler. Bu vakitten sonra ailelerine bu durumu nasıl açıklayacaklarını düşünmeye başlamışlar. Malum iki düşman ülkenin iki evladı

evlenmek istiyor. Krallar da buna kesinlikle izin vermezmiş. Bu iki gencin aşkı iki halk arasında da hızla yayılmış. Ve gençler ailelerine daha söyleyememişken kralların kulağına gitmiş bu durum. İkisi de sinir küpüne dönmüşler ve ikisi de iki yıl çocuklarına krallıktan çıkmayı yasaklamışlar. Ama bizim çocuklar durur mu hiç? Oğlan çok sevdiği bir arkadaşının da yardımıyla çıkmış krallıktan. Ve hemen tutmuş karşı krallığın yolunu. Kaçırması kızı. İki genç birbirlerini o kadar çok seviyorlarmış ki. Madem bu dünyada birlikte olamayacaklar bari öbür dünyada kavuşalım demişler. İki krallığın da komşu olduğu denize atlayıp boğulalım demişler. Yalnız onları görüp takip eden iki elçiyi fark edememişler. İki elçi konuşulanları duymuş ve krallarına haber vermişler. Bir anda iki krallığın tüm halkı orada bitivermişler sanki. İki kral da razı olmuyormuş bu gençlerin evlenmesine. Gençler de çaresiz "Ya bizi evlendirin ya da şu denize atlarız." diyorlarmış. İki kral da çok iyi yürekliymiş aslında ama bir türlü bu konuda bir türlü fedakarlık edemiyorlarmış kalplerinden aralarında onları bu kadar üzen ne olduysa artık. Gençler "Atlarız" diyor. Krallar "hayır! Olmaz. Kıymayın canınıza." diyor. Gençler "Bizi evlendirin." diyor. Krallar "Hayır, olmaz, mümkün değil." diyor. Bizim iki genç de cesaretlerini toplayıp arkalarından gelen "Durun! Yapmayın." sözlerine aldırmadan kendilerini denize

bırakıyorlar. Krallar ağlamaktan üzülmekten bakamıyorlar bile denize. "Biz ne yaptık." diyorlar, pişman oluyorlar. Bu arada denize bakan uşaklardan birisi ölmediklerini, hala hareket ettiklerini, suyun üstünde debelendiklerini görüyor. Krallara söylüyor uşaklar. Krallar denize bakıyor. Gerçekten de öyle. Hemen kurtarıyor gençler. Krallar da gençlerin aşklarının ne denli güçlü olduğunu görüyor ve onları evlendirmeye razı oluyor. Evlerine döner dönmez düğün hazırlıkları başlıyor. 40 gün 40 gece düğün yapılıyor. İki krallık barışıyor. Ve bu arada hala gençlerin nasıl olup da suda boğulmadıkları merak konusu olmaya devam ediyor. Halk dilediğince eğleniyor bu sürede. Krallar da eğleniyor tabi ama içlerinde hâlâ bu soru. Aynı zamanda bu süreçte krallar arasındaki buzlar iyice eriyor. Ve iyi birer dost oluyorlar.

Düğün bittikten sonra prens ve prenses açıklama yapmak istiyorlar. Meğer dışarı çıkamadıkları bir yıl süresinde prensin kafası takılmış banyoda "Bu tas suda nasıl yüzüyor." diye. Bu konu üzerinde çalışmış denize gidip araştırma yapmış. Eğer biz bu denize girsek batar mıyız diye. Nihayetinde $F=V.d.g$ olduğunu bulmuş. Buradan denizde batmayacaklarını anlamış. Meğer bunların hepsi bir oyunmuş. Krallar bunu duymuş ama iş işten geçmiş. Onlar çıkmış suyun yüzüne insanlık da ermiş muradına.

Temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış düşmanlık tohumları şimdiye geldiğimizde büyümüş aynı toprağı paylaşan aynı havayı soluyan iki aileyi birbirinden nefret eder hale getirmişti. Bir zamanlar mutlu anlar da yaşamışlar mıydı bilinmez onlardan hatırlayanlar varsa da belleklerinin gerisine atmışlardı.

Bu düşmanlıklar, kinler yani yetişen dünyadaki kötülüklerden bî-haber çocuklar için bir şey ifade etmez tabii ki. Sokakta oynarken toz duman içinde arkadaşlarının kimin çocuğu olduğuna bakmazlar. Bu iki ailenin çocukları arasında böyle sokaklarda başlayan arkadaşlık okul yollarında da devam etmişti. Adları Aras, Yıldız...

Bilmiyorlardı anlayamıyorlardı ailelerinin küslüklerini ama çocuk saflığıyla anne babalarından gizlerlerdi arkadaşlıklarını.

Zaman akıp geçerken Yıldız ve Aras bir genç kız ve bir genç erkeğe dönüştü. Artık ikisi de gençliklerinin tüm güzelliği ile

eskisi kadar dikkat çekmeden yaşayamıyorlardı. Büyük bir tutkuya, sevgiye belki de aşka dönüşen arkadaşlıklarını. Elbette biri fark edecekti. Eskisinden daha bilinçli saklamaya başladılar. Ama bir gün açığa çıktı tüm sırları gizli buluşma yerleri keşfedildi. Rezalet çıkmasın saygınlıkları azalmasın diye sokak ortasında kavga etmediler belki ama iki ailenin içinde de kıyametler koptu. Gençler karşı çıkıp evlenmek istediklerini söylediklerinde kesinlikle engel olacaklarını söylediler, evlere kapattılar, başka şehirlere gönderdiler. En sonunda gençlerin azmi kırıldı. birbirlerini sevmekten değil ama mücadele etmekten vazgeçtiler.

Böyle bıkkınlıklarla dolu bir günde olmayacak bir yerde her şeyin açığa çıktığı yerde karşılaştılar Yıldız ve Aras. Aras'ın söyledikleri hep kulaklarındadır Yıldız'ın:

- Biliyor musun biz ikimiz Güneş ve Dünya gibiyiz. Sen benim muhteşem güneşim, etrafında dönen ben, bir

yaklaşıyorum sana bir vazgeçiyorum. Yaklaştığım zaman içim pırpır, daha hızlı dönerim, daha mutluyumdur. Uzaklaştığımda, yavaşlarım, dururum adeta, yaşamının anlamı kalmaz. Acı olan şu ki ne kadar yaklaşırsak yaklaşalım, gün beri ne kadar yakın olursa olsun asla yan yana gelemeyecek olmamız.

Tüm kalbiyle hak verdi Yıldız Aras'a. Bundan sonra her yaz tatilinde günberi yaşayarak mesela her sokağa çıktığında onun beş metre arkasında olduğunu bilerek ama asla yan yana gelemeyerek ve bundan mutlu olarak adeta kalplerinde bir yaz, bir ilkbahar yaşarak yaşamaya devam ettiler. Yıldız kalbinde Aras'la Aras'tan uzak bir hayat kurduğunda bile etrafında Aras Yıldız'ın etrafında durmadan dönmeye devam etti. Ta ki Yıldız bu hayata gözlerini yumana kadar. O zaman onun yokluğu koca bir kara delik oluşturdu ve Aras onun boşluğunda kayboldu.

Belirsizlik Çelişkisi

Kendimi mutsuz hissetmeye başlamıştım. Kafam karıştığında, dalgınlığımda da olurdu hep böyle bana. Kendimi tanımaya başlamıştım artık. Akıp giden zamanı keşfetmeye başladığım anlardan biriydi. Derin sessizlik hakimken ortalığa, çamlar buğulanırken buz gibi soğukta ve insanlar çok uzaklardan görünürken ve kaçıırken evlerine. Dışarıda öylesine telaş ve benim içimde zaman yanılısamalarına karşı bir korku varken. Yaşam öylesine içinden çıkmış bir vaziyetteyken. Belki su gibi dupduru görünürken, belli belirsiz pırıltıları beni cezbetmişken büyüğü suyun neyiz ve nerdeyiz; neresindeyiz? Kıyısından bile geçerken ürperen bedenlerimiz var, evreni kıyısından bile düşünürken, soluklarımız titriyor, hem keşfetmenin isteğiyle yanarken ruhumuz, hem de mevcut durumu koruma isteğimiz. Ne yaman bir çelişki içindeyiz. Şte durum bu. Her şeyin tam ortasındayım sanki bir yandan çok uzak. Şairin zaman için söylediği gibi,

Ne içindeyim zamanın
Ne de büsbütün dışında
Yekpare, geniş bir an'ın
Parçalanmaz akışında
(Ahmet Hamdi TANPINAR)

Sonra bir şarkı,

Ya dışındasındır çemberin
Ya da içinde olacaksın

Öyleyse hepimize oluyor böyle şeyler. Yine şairlerimize hayran oluyorum, ortak duygular belleğini yaratan insanlara. Dergilerimi karıştırmaya başladım şimdi. Bellekle ilgili bir

yazı gördüm. Okumaya başlıyorum. Bilim insanları yaman bir çelişki içindeler. Çok garip şeyler okuyorum. Kafamı dağıtmak için açmıştım oysa derginin kapağını.

"Beynimizin duyum merkezi talamustur. Ancak duyguların tümünün beynimizde işlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle talamus bu uyarıları çeşitli şekillerde eler ve daha üst beyin bölgelerine ulaşmasını engeller.

Tren yolu yakınlarında bir eve taşınan biri, ilk zamanlar gelip giden tren seslerine sürekli uyanır. Sonraları ise talamus tren seslerini eleyerek kişinin bu sesleri duymasını engeller. Talamus kimi zaman çok hafif uyarıların şiddetini artırarak, onların fark edilmesini sağlar. Sabaha karşı odasında uyanan bebeğini iki oda ötede derin uykusunda olan annesi duyar ve uyanır. Oysa gece boyunca geçen tren seslerini duymamıştır."

Ne de garip işimize geleni duyuyoruz en kaba tabiriyle. Diğerlerini umursamamak ve elimizde bu çıkarıcı olgu. Sonra televizyonumu açıyorum. Daha allak bullak beynim; belleğim darmadağın. Eşyalar darmadağın; akşamüzeri vakit. Işıklar oyun oynar bize bu vakitlerde. Sevgilisini özler insan bu vakitlerde. Sarılmak ve sığınmak ister birilerine. Mavi ölüm hali kırmızıya hasretten; ateşlerin hepsi sönmüş geriye sadece derin bir güven kalmışken adada; yeniden uçurumdayız gecenin halinin. Dolaplara, tablamlara ve oyunlarını sevdiğim lambalarımı bakarken yine seviyorum diyorum kendime kopuk anıları, oyunları, inişi ve çıkışıyla tatlı ezgileri.

Televizyonda haberler başlamış. Bir kız ve oğlan ailelerinden korkup atlamışlardı apartmandan aşağıya ve bir çocuk kaçırılmış yine. Bende etkileri sadece iki saniye sürdü. Ve ben bundan dolayı hep kızarım kendime. Nasıl bu kadar duyarsızlaşıyorum. Ama yazıda ne diyordu; işimize geleni alıyor beyin; alıştıklarını duymuyor bir süre sonra...

Olamaz medya bunu biliyor, siyasetçiler bunun farkında. Bilim insanları yeni keşfetmişken nasıl oluyor? Yani bize her gün peşi sıra diziyorlar haberleri. Her gün ama her gün! Gazetelerimiz, internetimiz, televizyonlarımız hep bunu yine, yeniden sunarken bize... Ve her gün ama her gün yeni bir haber sunar gibi yine, yeni ve yeniden duyarsızlaşıyoruz. Elimizde değil. Ne kadar sıyrılmaya çalışsak da. Hep mücadele edilen yaşam alanlarımız; beynimize bile kastedilmişken, ki bence en mahrem yerimize. Evet, tam bir oyun içindeyiz; yoksa kaldıramayız ki bu kadar acıyı, ölümleri. Nasıl kaldırıyoruz bu kadar yükü? Meğer bu da bellek oyunuymuş. Yazının devamında diyor ki bellek bilgileri siler, eleme yapar ki böyle olmasa derin bir işkence haline dönüşürdü yaşam.

Kapı çaldı. Eşim geldi. Özlemişim onu. Böyle kısa bir zaman aralığında; zaman yanılısamalarına ve bellek oyunlarına yenik düşmüşüm. Özlemişim sevgilimi... Beynimiz bile bize oyun oynarken, akşamüstü vakitleri; sarılıyorum gerçek olmasını istediğim tek varlığıma...

Horgörü

Nilay ÖZDEMİR

Artık adını ezberlemeye çalışmadığı ülkelerden birinde, grilerle dolu bir şehirde birbirine çok benzeyen gökdelenlerden birinin çatısında bacaklarını karnına çekmiş sıkılğan bir halde oturuyordu şimdi. Kızıl düz saçları arasında buz mavisi gözleri binalardan görünmeyen ufku tarıyordu farkına bile varmadan. Beşeri şeylerle binlerce yıl önce uğraşıyordu, şimdilerde uğraştığı tek şey nasıl hayatta kalacağıydı. Ömrünün kısa olduğunu düşündüğü için değildi bu yaşama isteği, doğanın intikamını nasıl alacağını kendi gözleriyle görmek istemesiydi.

Yaşadığı bin yıllar boyunca doğanın insanlığı nasıl küstüğüne şahit olmuştu kendi gözleriyle. Doğa artık elini ayağını çekmişti yeryüzünden, tek bir yeşillik kırıntısı bile bırakmamıştı topraklarda. Katmanları betonların kaplamasına sessiz kalmıştı, ama şimdi kendisi biliyordu ki elbet bir gün o betonlar yarılacaktı. Sinirlerine yerleştirilen minik mikroçipler, DNA'larının geçirdiği mutasyonlar bile zihninden silemiyordu bu gerçeği. İnsanlar, teknolojileri sayesinde kendisinden üstün bir ırk yaratmayı başarmışlardı. Şimdiye yok olmamak için kendi ürettiklerini yok etmeye çalışıyorlardı. Kendisi de o yok edilmeye çalışan insanlardan biriydi. Yok edilmeye çalışan ama yok olmayacaklardan.

İnsanoğlu teknolojisini dünya üzerinde kullanmaya çalışırken, bu gezegenin esas galibini hiç saymışlardı. Hiç utanmadan kendilerine sunulan bütün imkanları hunharca kullanıp kendi dünyalarını çürütmeyi başarmışlardı. Bu gezegen daha önceden hiç bu kadar gri olmuş muydu? Hayır... Gökyüzü bile

artık o berrak maviliğini göstermemeye kararlı biçimde kara bulutlarını kullanıyordu.

Birazdan iki örgüt üyesinin kendisini yok etmek üzere geleceğinin farkındaydı şimdi. Biliyordu, çünkü aynı örgütün insanları düşünceleri okuyabilen mutantları geliştirmişti binyıllar önce. Hayatta hiçbir amacı kalmadığını düşünen insanları bir araya toplamışlar, Antarktika kadar soğuk çelikten laboratuvarlarda yapılan binlerce işlem sonucu insan görünümünde mutantları geliştirmişlerdi. Sonra dünyayı ele geçirme meraklısı bir muttanın yüzünden ya da belki de sayesinde- acı gerçeğin farkına varmışlardı: Yaratıkları "mutantlar" kesinlikle kendilerinden binlerce kat üstündü. Kendisinin daha bir mutta olarak uyanır uyanmaz fark ettiği gerçeği örgütün fark etmesi yüzyılları almıştı. Şimdiye, ürettikleri yüz kadar muttayı kendi elleriyle yok etmeye çalışıyorlardı; yine doğayı hor görüp birbirinden üstün silahlarını üreterek. Son zamanlarda başarı oranları oldukça yükselmişti gerçi, ama kendisi hiç korkmuyordu bu gerçekten; kendisine verilen üstün özellik olan zihin okuma, daha insanlar yaklaşımadan varlıklarını hissedebiliyordu. Diğerleri gibi saldırı güçleri olmadığı için rahatsız hissetmiyordu kendisini; kimilerinin çelikten kol ve bacakları varken kimileri ateşten ve buzdan harikalar yaratıyordu. Kendisi arttırılmış fiziksel gücünün yanında bu tür illüzyonlara sahip değildi. Ama onlardan çok daha üstün bir özeliği olduğunu düşünüyordu. Örgüt de aynı onun gibi düşünüyor olmalıydı; onu öldürmek için bu kadar üstüne düştüklerine göre.

Damla damla akan göz yaşı yağmurları

saçlarını ıslatırken, krem rengi kukuletasını alev kırmızısı saçlarını örtmek için örtündü hemen. Sol elini sol dizinin üstüne koyarak karnına iyice çekti, sağ bacağını gökdelenlerden aşağı sarkıtmıştı umarsızca. Birazdan arkasında belirecek dazlak zenciyle bunak ukalayı hiç de takıyor gibi görünmüyordu, dört, üç, iki, bir...

Çatının kapısı gürültüyle açıldı ve ellerinde göründüklerinden daha tehlikeli olan silahlarıyla iki adam belirdi onun arkasında.

"Ellerini kaldır Lucia, kaçamazsın artık!" Dazlağın dudaklarından dökülen kelimelerdi bunlar.

Kılını bile kıpırdatmadı; Lucia mı? Ne kadar iğrenç bir isim zevkine sahiplerdi böyle? Bakışlarını bile kurşuni ufuktan ayırma ihtiyacı duymamıştı, onların ne zaman saldıracağını saniyesinde fark edebilirdi nasıl olsa...

"Bu sefer zihnimizi okuyabileceğini sanıyorsan yanılıyorsun"

Moruktan yükselen homurtuya gülümsemeden edemedi bu sefer, yine de dudaklarından başka hiçbir yeri kıpırdama zahmetine girmemişti.

"Yerinizde olsam Lucia'dan daha orijinal bir isim bulurdum kendime, dahası, o başına yerleştirdiğiniz çizgi romanlardan fırlama başlıklar hiçbir işinize yaramaz beni engellemek adına..."

Fazla konuşmuştu, ama öz konuştuğunu düşünüyordu Oria. Kendi ismi de kendisine ait değildi, binyıllar önce onu yaratan bilim adamının verdiği bir isimdi bu. Kendi ismiyse çok daha güzeldi bu saçmalıklardan.

Şaşkınlık ve hayal kırıklığına bürünmüş; kendini korumaya çalışmış ama korumayı başaramamış iki zihin, birbirlerine bön bön bakıyorlardı şimdi.

"Seni..."

Dazlağın küfrünü örten kurşun sesleri daha sırtına ulaşmadan birkaç perendeyle kurtarmıştı kendisini. Takla atarken kukuletası başından düşmüştü; artık iyice sağanaklaşan doğanın gözyaşları, kafasına varlığını hissettiren bir darbeye vuruyordu. Nar kırmızısı saçlarının ıslanması hiç hoşuna gitmezdi, ancak yapabileceği bir şey yoktu artık bu saatten sonra. Doğanın gözyaşlarının kendisini arındıracağını bilse de, onu yok eden insanlardan biri olduğu gerçeği suçluluk duygusu uyandırıyordu içinde. Birkaç esaslı perendeden sonra dazlağın önüne gelmişti bile. Söylediği tek cümle, "Adım Oria." oldu sadece. Kurbanlarını öldürmeden önce kendisi için binyıllar önce seçilen adı söylemekte sakınca görmezdi.

Dazlağın elinde tuttuğu silahı tek bir savurmayla elinden düşürmeyi başardı. Bacağındaki kılıftan minik bir bıçak çıkararak boğaza batırmayla bitirdi işini. Öbür şaşkın işini bitirmek ilkinden de kolay olacaktı, hala o garip başlıkların neden işe yaramadığını düşünüyordu çünkü.

Soldan bir dirsekle başlığın kafadan ayrılmasını sağladı, yere düşen ikinci şeyse şaşkın gözlerle bakan moruk bir kafa olmuştu.

Doğa onun cinayetinin izlerini yıkayacaktı. Bir kez daha doğaya minnettar kalarak gökdelenlerden aşağı atladı ve karanlıkta kaybolmayı görevi bildi...

KİŞİSEL GELİŞİM VE DİRENÇ

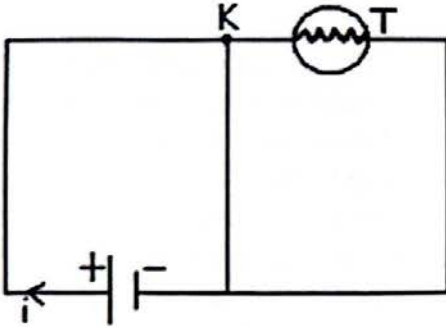
Burcu ALTUNTAŞ

Bilimsel denklemler hayattaki gerçekliklerden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Bu denklemler kullanılarak birçok farklı durum arasında nesnel ve doğru kıyaslamalar ile değerlendirmeler yapılır. Ama gerçek hayatla bilimsel kuramlar arasındaki ilişki sadece bununla sınırlı değildir.

Bilimsel bilginin elemanlarıyla hayatımızın parçaları arasında bir benzetme ilişkisi kurularak farklı yorumlamalara da gidilebilir.

Benzer bir ilişki Fizik ve Toplum arasında kurulabilir. Fiziğin temel taşlarından biridir elektrik. Kendi içinde dallana dallana kocaman bir alan oluşturmıştır. Toplum da büyüye büyüye zamanla bugünkü insanlığı meydana getirmiştir. Elektrik konusu içerisindeki birçok olay ile insanlar arasında yaşananlar büyük benzerlik gösterir.

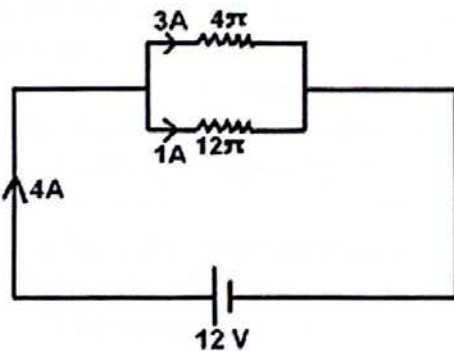
Bilgi çağı diye nitelendirilen bir çağdayız. Artık istediğimiz bilgiye ve görüşmemiz gereken insanlara anında ulaşabiliyoruz. Bu hayatta pek çok şeyi kolaylaştırmasına rağmen bu hızlı ve etkili yayılım büyük kargaşalara sebep olabiliyor.

Yanda basit bir elektrik devresi var. Gerilim kaynağı olan pili toplumda etkili olmaya ve sistemi kendi çıkarları doğrultusunda değiştirmeye çalışan kişi veya kişiler olarak nitelendirelim.

Devreye bağlı bu pil devrede dolanacak bir akım oluşturur. Toplumda etkili olmaya çalışan güç de bir dedikodu, yalan bir iddia ortaya atar ve toplumu etkilemeye çalışır. Devrede (+) kutuptan çıkan akım devreyi dolanmaya başlar ve K noktasında bir yok ayrımına gelir. Bir tarafta dirençsiz, kendini yormayacak bir tel, hiçbir şeyden

habersiz boş beyinler var. Diğer tarafta ise bir direnç var. Kendisini yoracak, etkisini azaltacak bir etmen. Bu direnç toplumda kendisini geliştiren, her duyduğuna inanmayan, sorgulayan, araştıran insan topluluğuna karşılık gelir. Akım elbette ki bu yolu tercih etmez. K noktasında düz teli tercih eder. Devre kısa devre yapar. T direncinden akım geçmez, lamba yanmaz. İşte uyumayan insanlar da böyledir. Çıkan boş haberlere aldırış etmez, boş tehditlere karşı koyarlar. Çıkarıcılara karşı bir duvar oluştururlar. Uyumayan insan sayısı uyuyanlardan geriye düşerse ki bu gün bu durum böyledir, toplumda onarım zor ve gereksiz hadiseler meydana gelir.

Bir başka devrede ise dirençlerin niteliğini yani insanların gelişimlerini kıyaslayabiliriz. Akımı bir söylenti, dirençleri de insanlar olarak nitelendirelim. $V=I.R$ formülüne göre akım ve direnç ters orantılıdır. Yani bir iletkenin direnci ne kadar büyükse üzerinden o kadar az akım geçirir. İnsanın bilgi düzeyi ne kadar çok artarsa, kullanılması ve piyon olması da o denli zorlaşır. Toplumdaki yozlaşmaya karşı bir kuvvet oluşturur.

Bilim ve insanlık arasında daha birçok ilişki kurulabilir. İnsanlık ve bilim değişmeye ve gelişmeye devam ettikçe bu benzerlikler de sürüp gidecektir.

Koridor

Aysu
AKIN

"Ne kadar çok yıldız var!... ve daha gördüklerim o kadar az bir kısmı ki tüm yıldızların... başka bir gezegende yaşamak istiyorum. Keşke bir yolu olsa da gidebilsem..."

Uzun koridorun gri duvarlarına yapışık gibi duran demirden sandalyelerinde oturmuş saatlerdir bunları dinliyorum bir çocuktan. Aslında sıkıldığım söylenemez ve bence yaşına göre oldukça akıllı. Hem benim de yapacak başka bir işim yok. Galiba altı yada yedi yaşında ve şu ana kadar deneyimlediği hayat onu pek mutlu etmişe benzemiyor.

-Ben uçabiliyorum!.. gerçekten uçabiliyorum!, dedi bir ara ve eğer engel olmasam bunu kanıtlamak için kendini hastanenin şu anda bulunduğumuz sekiz yüz yirmi dördüncü katından atacaktı. Tabi eğer sekiz yüz yirmi ikinci katta olsaydık ve o yine aşağıya atlamaya çalışsaydı buna engel olmazdım.

-Biliyor musun senin yaşındayken ben de uçabiliyordum ama kötü bir büyücü bana uçamama büyüsü yaptı ve o günden beri artık uçamıyorum. Şaşkın bakışları ve kocaman açılmış ağızla bana baktı ve, "gerçekten mi?.. o büyücü bana da büyü yapmaz değil mi?, diye sordu.

-Belli olmaz... eğer sen onu kızdırırsan belki benim gibi uçamazsın bir daha ama sana bir sır vereyim mi? duyduğuma göre o büyücü artık çok yaşlanmış ve büyü yapmayı bırakmış,söylenenler doğruysa kendini bir kuşa çevirip artık ağaç dallarında yaşayacakmış, ne dersin sence bu doğru mudur?

Bu anlattıklarımın sonra bana yine az önce ki gibi bakıyor. Annesi onu almaya geliyor şimdi ve bana çocuğa göz kulak olduğum için teşekkür ediyor. Sonra annesiyle beraber uzaklaşıyor çocuk. Koridor daha bir ıssız geliyor şimdi. Sanki bütün bir evren susmuş veya kulaklar tedavülden kalkmış gibi. Sıramın gelmesini bekliyorum. Birazdan doktor çıkacak ve beni ötenazi odasına götürecektir. Bunun eski tarihlerde ,yirmi birinci yüzyılda falan yasak olduğunu okumuştum bir yerde. Ama bizim çağımızda isteyen tıbbi olarak intihar edebiliyor.

Koridor o kadar sessiz ve sakin görünüyor ki, belki de çoktan ötenazi işlemlerinin yapılmış olduğunu ve öldüğümü düşünüyorum. Bir de karşımdaki kapı açılıyor ve iki doktor gülerek uzaklaşıyor. Yürürken çıkardıkları sesleri duyamıyorum ama adımlarını izliyorum.Şimdi bana ne olacak?.Belki sonsuz evrende,ölümün ve hayatın,aşkın ve yalnızlığın ötesinde başka şeyler de vardır. Aynı kapı bir kez daha açılıyor ve bu kez bir kadın doktor beni çağırıyor gülümseyerek. Bana oldukça iyi davranıyor. Kararımı değiştirmek isteyip istemediğimi sormadan ve çok hızlı bir şekilde makineyi hazırlıyor. Bir an garip bir iç çatışma yaşıyorum ancak derin ve vazgeçirici bir şey değil bu ve hemen sonra yerini bir sükunete bırakıyor. Doktor makineyi son kez gözden geçiriyor ve hemen sonra gülümseyerek beni ellerimden tutup makineye bağlıyor. Bu makineyle ilgili bir dizi seminere katılmış ve hakkında hemen hemen her şeyi öğrenmişim. İnsan bir an baygınlığa benzer bir duygu yaşıyor ve hemen sonra beyninin içinde minik ve acısız bir takım patlamalara maruz kalıyor ve sonra kurtuluş geliyordu. O seminerlere katıldığımda bu anı düşünmüş, makineyi hissetmeye,onun üzerine yatırılmış ve kolları bağlanmışken nasıl hissedebileceğimi anlamaya ,tahmin etmeye çalışmışım. Ve şu an anlıyorum ki şimdi hissettiklerimle alâkasız şeyler hissetmişim o "anlamaya çalışma" anlarında. Bana öldükten bir süre sonra "O"nu göreceğimi anlatıyor doktor ve korkmamam gerektiğini ekliyor,"O"nu göreceksiniz ve sakin korkmayın...O çok iyidir ve bize her şeyi sağlar!"

***

Bu benim yeni bedenim mi?... Ne kadar hafif!..ve sanki büyücünün bana yaptığı uçamama büyüsü evrenin bu boyutunda bir işe yaramıyor.İstediğim gibi uçabiliyorum ve mutlu değilim,çünkü bu yeni bedenimde bu tür duygulara yer yok. Ama bu duygulardan fazlası var. O'nun bahçesinde oynuyorum ...ben ve diğer milyarlarca "şey"...uğultu duyuluyor sadece...tekrarlayan bir ses... sanki her şey dağılıp yok olacakmış gibi...

***

sabaha kadar uyumadı aklım dans etti durdu kafatasımda 'şey'lerin ve diğer 'şeylerin' ötekinin ve tanıdık yüzlerin beraber olduğu bir gecede

***

Biraz uyuyorum...çok az...çok çok az... eksiltten rüyaların diktası altında aldığım nefesle bir anlam bulamıyor varlığım ve bir an bulsam kayıp gidiyor ellerimden...

Fikirilere YÖN VERMEK

Umutcan TÜRKMEN

"Newton fiziğinin önemli bir dalı olan dinamik, kuvvet uyguladığımız m kütleli bir cismin ivme kazanarak harekete geçmesine dayanır. Cismi kazandığı ivme, ya da bir başka deyişle cisme kazandırabildiğimiz enerji uyguladığımız kuvvetin büyüklüğüne, cismin ağırlığına ve ortamın sürtünme katsayısına bağlı olarak değişir. Uygulayacağımız kuvvet bellidir, cismin kütlesi sabittir, ama ortam şartlarını değiştirebilmek bizim elimizdedir. Sürtünme kuvveti veya pürüzlülüğü olmayan bir yüzeydeki cisme kuvvet uygularsak, sonsuza kadar (önüne bir engel çıkmadığı sürece) o enerjisini korur ve yoluna devam eder."

İnsan beyni o kadar mükemmel yaratılmıştır ki, çevresinde olup bitenleri iyi analiz ettikten sonra - ki bu da algılarımız sayesinde olur- elde etmeyi isteyip de elde edemeyeceği şey sayılıdır. Bu tamamen insanın kendisinin elindedir. Yani tamamen iradeye ve aklını iyi kullanabilmeye bağlıdır.

Etrafımızdaki insanlar, sizin hayatınızda önemli bir yere sahiptir. Onların davranışları, yaşam şekilleri sizin hayatınızı neredeyse doğrudan etkiler. Eğer kendi hayatınızı kendi istediğiniz şekilde yaşamak istiyorsanız, etrafınızdaki insanların bilinçaltına da; kendi yaşam kurallarınızı, onların kendi zevkleriyle de çelişmeyecek şekilde bir yolunu bulup sokmanız gerek. Bunu yapabilirseniz, geriye her zaman mutlu yaşanacak bir hayat kalır size. Bu mutluluk da yüzünüze yansır. Ben, insanın ne kadar mutlu bir hayat yaşarsa o kadar geç yaşlanacağına inanan birisiyim. Bu dediklerimi elde

edebilmek, bence yaşamda uygulayacağımız birkaç küçük ayrıntıda gizli.

Yukarıda belirttiğim kütle, etkilemek istediğim insanın huyları, yani o insanın değişmeye özelliklerini temsil eder. Kuvvet ise benim maksimum yeteneğimdir. O insana istediğimiz enerjiyi kazandırabilmek yani

en aza indirmeliyiz. Burada dikkat etmemiz gereken tek şey, bu konuda fazlaya kaçmamaktır. Yani fazlaca yumuşatma girişimleri her zaman ters teper. İşte bu dengeyi kurup istediğimiz aldığımızda - ki bence hiçbir insanda imkansız değildir - insanların ve dünyanın sanki sizi mutlu etmek için döndüğünü hissedersiniz. Çünkü onlar aslında bir anlamda sizdirler.

Siz onlarsınızdır.

Her şeyi bir gibi hissedersiniz. Ya da ben öyle sanıyorum

Benim bir insan üzerindeki etkim o insanın başka bir

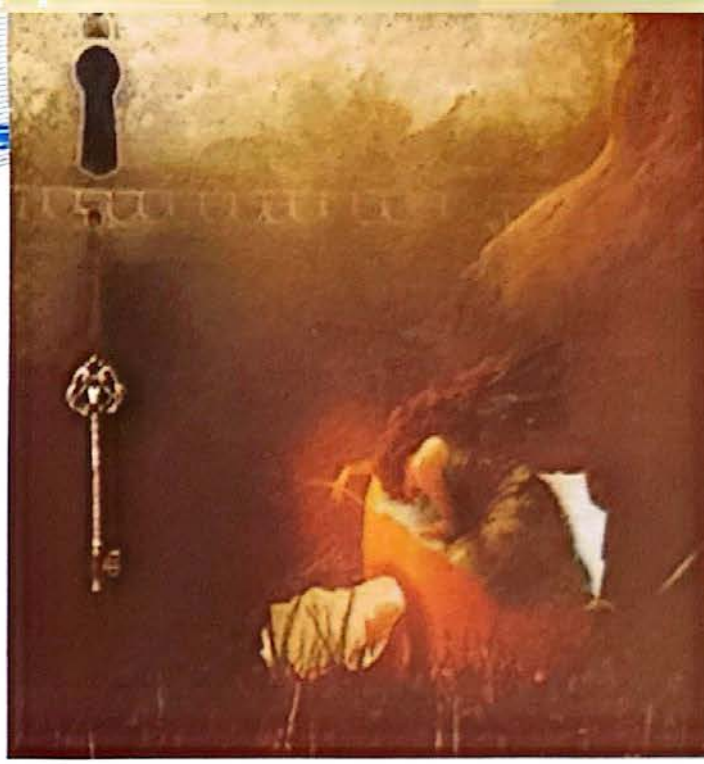
insan üzerinde bırakacağı etkiye de etki eder. Dolayısıyla bir bakmışsınız diğer insanlar da siz olmuş. Siz diğer insanlar olmuşsunuz. Cisme doğru ivme ve enerjiyi kazandırırsanız, cisme hâkimsiniz demektir.

Artık dünya sizsiniz, siz dünyasınız demektir.

*Sen karanfile eğilimlisin, alıp sana veriyorum işte
Sen de bir başkasına veriyorsun daha güzel
O başkası yok mu bir yanındakine veriyor
Derken karanfil elden ele.*

Edip CANSEVER

düşüncelerine istediğimiz şekilde yön verebilmek için yeteneğimizi en iyi şekilde kullanabilmek gereklidir. Eğer biz, o insanın huylarını iyi biliyorsak, bilinçaltında en iyi şekilde şekillendirebiliriz. Burada önemli olan, insanlarla ortak zevklerimize ya da zıtlığımız konuları belirleyebilmektir. Eğer yeteneğimiz o insanın huylarını etkilemede yetersizse o zaman huylarını yumuşatmak gerekir. Yani ortamın sürtünme katsayısını

Farklı bir huzur kuvarıyor bu gece,
 Nefesimi görünür kulan şu rüzgârın rahminde. . .
 Işıktan kopan bir fırtınanın gözüyle
 Ateşe açılan bu abanoz köprüde,
 Ah korlaşan bir güneş gibiyim Tanrının sol elinde.
 Bir elimde gün,
 Bir elimde eskimiş acularla kuvaranan gece,
 Soluklar, hevesle karışırken hayat nehirlerime,
 Altından pençelerle sıkıştırıyor kalbimi
 Aşına düşlerle dokunmuş bir şafak bekleyişi. . .
 Ruhun kıyameti susan ve duran bir zaman hikayesi
 Sancılar ve sanrılar hayat verirken saatlerin zembereğine,
 Heyhat! Huzurun o buzdan yapıma hevesleri
 Benim gecemin zavallı yenik kalbinde
 Ruh üflecek yeniden, küllenen bir başka ihanete. . .
 Ruhun hikâyesi susan ve duran bir zaman hikayesi
 Şekildikçe kelimeler köşelerine
 Sonu hissedilen huzursuz bir gündüz düşü gibi. . .
 Ruh ölü doğan bir sabah yıldızı
 Onun dudakları gümüşten iplerle bağlandı
 Yine de ilk kez böylesine haz dolu tadacak belki
 Kalbin kadehini tuzla buz eden o şarabı
 Anımsarken keder diye bildiği surun müphem nefesini
 Bir düştten uyanıp aralanacak gözleri
 Nahif birer kar perdesi gibi. . .
 Kaskatı kesilecek işte o an
 Zaman hikâyesinin o sabırsız zembereği. . .
 Şekildiklerinde kelimeler köşelerine
 Bu . . . . . şekingen küçük kıyamet komedisi
 . . . . . Dönüp duran bir kelime olacak
 Gecede. . .

Sema Nur Tekin

Dersimiz "DÜNYA"

Enver Can ÖNCÜL | Alper GÜVEN

bizi gözetleyecek değil ya... Atlayalım gemimize çocuklar uçalım geleceğin enginlerine.

Önce atmosferimizin nadide tabakalarını teker teker geçelim. Sonra yer çekimini yok edip saçma bir tabirle havada uçalım her ne kadar hava olmasa da. Suyunuzu içmekte zorlanıp yemek yiyemesek de Newton'la kafa bulmak hoş olacaktır. Uzayda yön kavramı da pek yok kutup yıldızını görebilirsiniz ama o size yardımcı olmaz zaten yosun tutmuş ağaçlar ya da karınca yuvaları da yok. Boş verin deli deli uçun. Basın gaza, düz gidin hava biraz ısınmaya başlayacak karşınızda tüm ihtişamıyla Jüpiter ve o meşhur kırmızı leke. Kırmızı leke ne diye soracak olursanız hemen açıklayalım. Jüpiter'in o bölgesinde devasa bir fırtına atmosferini bile döndürüyor. Bu yüzden de bize devasa bir kırmızı leke olarak gözüküyor. Neyse devam edelim şimdi sağa dönün biraz daha gidin, hatta çok gidin sağ tarafınızda kızıl gezegen Mars. Orda da insanoğlunun kendi çapında çalışmaları var. Bazı küçük robotlar ve araçlar uğraşıyorlar ama sanki boşa kürek çekiyorlar. Uzun zamandır bir şey bulamadılar. Mars'ı da geçelim uzuuun bir yol kat edeceğiz hava biraz fazla ısındı sanki. O da ne Venüs mü? Galiba fazla gittik. Neyse ki uzay mekiğimizin yapısı her türlü sıcaklığa dayanıklı insanlar bu kadar yaklaşıyor ve göremiyor tüm ihtişamıyla Güneş'i. Şimdilerde Güneş de kirlendi üzerinde bir sürü lekeler var. Sürekli patlıyor. Uzatmayalım amacımızdan yeterince saptık zaten şimdi geri dönelim Mavi Gezegen Dünya'ya. Evet çocuklar oldukça yaklaştık. Ve gördüğümüz sahne karşısında onlar adına çok üzülüyoruz. Bu gezegen bir zamanlar sistemin en güzel gezegeniydi. Masmavi denizleri bembeyaz bulutları... Şimdiyse kararı tüm bulutları ve denizleri umutlarıyla beraber. Neden kararan umutlar diyorsanız geleceği pek de parlak değil derim ben o yüzden kararı umutlar. Ama bazıları hala bir şeyler için çabalıyor kaybolan enerjiyi, kirlenen dünyayı daha da kirlilemeden telafi ediyorlar.

Portatif teleskopumuzun mikro- makro ayarlarını yapıp biraz daha yakından görelim çocuklar. Bize küçük de olsa onlara göre oldukça büyük pervaneler. Çocuklar, insanlar bu pervanelerin rüzgârla dönmesinden elektrik enerjisi elde ediyorlar. Şu anda Danimarka'nın Batısında Blaavands Huk'un 30km açığındayız. Kuzey Denizi'ndeki "Horns Rev 2" adlı rüzgâr enerjisi santralini görüyoruz. Bu türbinlerin her biri saatte 2,3 megavat elektrik üretiyor. Toplam 210 megavatlık santral onların parasıyla 490 euroya mal oldu. Gezimize devam edelim çocuklar. Şimdi Portekiz'deyiz burada da denizin kuvvetli dalgalarından enerji üretiyorlar. Nasıl mı? Rüzgâr çoğunlukla batıdan esiyor ve ekvatorundan uzaklaştıkça kuvvetleniyor. Batı Avrupa ve Kuzey

Batı Pasifik kıyılarındaki her bir dalga 40-60 kilovat'lık enerji üretebilirken, Asya, Afrika, Avustralya ve Amerika'nın doğu kıyılarında 10-20 kilovat'lık enerji söz konusu. Portekiz Batı Avrupa

kıyılarındaki konumunu değerlendirerek ilk dalga çiftliğini kurdu. Bu dalga çiftliğinde, 1.500 eve yetecek 2,25 vat'lık enerji üretebiliyor. Denizdeki dalgalar Pelamis adı verilen yüzen tüpü aşağı yukarı oynatarak hareket etmesini sağlıyor. Bir yandaki yatay bağlantı noktası suyun yukarı aşağı hareketini yakalarken, diğer taraftaki dikey bağlantı noktası sağdan sola hareket eden dalgayı yakalıyor. Bu hareket Pelamis'in parçalarını bağlayan pistonları hidrolik kanallarda ileri geri itiyor, toprakta çözünabilir sıvıyı akümülatörden geçiriyor ve hidrolik motoru döndürüyor, bu devir jeneratörleri çalıştırarak elektrik üretiyor. Nasıl beğendiniz mi? Aslında çok zekice ve pratik bir fikir. Bravo

diyoruz ve yola devam. Şimdi gördüğümüz adacıklar da OTEC projesi çerçevesindeki enerji adaları. OTEC (ocean thermal energy conversion okyanus ısı enerjisi çevrimi), güneş radyasyonunu elektrik enerjisine çeviren bir teknolojidir.

OTEC sistemleri, okyanusun doğal ısı yelpazesini okyanus su seviyelerinin farklı derecelerde olması gerçeğini kullanarak güç üretim çevrimini çalıştırır. Ilık su yüzeyi ile derin su sıcaklıkları arasındaki fark 20 °C (36 °F) olduğu sürece, OTEC sistemi kayda değer güçler üretir.

Bu nedenle okyanuslar milyarlarca vat'lık elektrik üretmemize yardım edecek potansiyele sahip uçsuz bucaksız yenilenebilir enerji kaynaklarıdır. Bu potansiyel bazı uzmanlara göre 10^{13} vat değerindedir. OTEC işleminde kullanılan derinlerdeki soğuk su besin yönünden de çok zengindir ve kıyılara yakın bölgelerde ya da karada deniz organizmaları ve bitkileri yetiştirmek için kullanılabilirler. Bu işi yürütenler gerçekten uğraşıyorlar yaptıkları şey gerçekten çok önemli. Bu dünyalara çok büyük fayda sağlıyor. Nasıl çocuklar Dünya'yı beğendiniz mi? Ha unutmadan size bu dünyayla ilgili bir hikâye anlatayım ne kadar doğru ne kadar yanlış bilemem ama... Bu dünyanın eski zamanlarında insanların ateşi yokmuş dünya çok soğukmuş çocuklar. Tanrıları onları cezalandırmış ateşlerini saklamış. Yarı tanrı yarı insan olan Promete tanrı Zeus'un sakladığı yerden çalmak istiyormuş, çıktı yola...

Başını kaldırdı ve muzipçe ve kin dolu baktı üzerindeki lacivert karanlığa. Gün ağarmak üzereydi. Koyu ve ağır bir sessizlik vardı. Yalnızca serin bir rüzgâr esiyordu ve uğulduyordu kayaların üzerinden geçtikçe. Soğuk rüzgârla birlikte iyice ağırlaşmıştı hava. Nefes almak oldukça güçtü bu havada bir insan için.

Promete baktı göğe doğru bir kere daha ve tırmanmaya başladı Olympus'un tepesine doğru.

"Tepede yanar ateş
Kan kadar kızıl
Kin kadar sıcak
İntikam kadar tutkulu
Öfke dolu
Ve beni çağırıyor
Ben gidiyorum
Çünkü biliyorum kaderim bu
İsyan etmek
Ateşle bilgeliğimi pişirmek
Ne öfke dolu zincirler
Varoluşuma
İhanet etmeme neden olur
Ne kızgın tanrılar"

Lacivert karanlık içinde tepede duruyordu kızıl bir nokta. Gözleri oradaydı Prometenin. Alevler canlanıyordu tenindeki. Alacaktı ateşi

tanrılardan. Bilgeliğini sunacaktı insanlara ateşle birlikte. Böylece elinde büyüyecekti isyan. Tenindeki alevler yangın olacak, kaplayacaktı Olympus Dağı'nı. Biliyordu: Zeus, tanrıların kralı, kendisini bekliyordu ateşin başında. Öfkesinden deliye dönecek, acımasız davranacaktı Zeus. Çünkü tüm gücüne rağmen korkuyordu Zeus Promete'den ve Promete'nin bilgeliğinden. Korkuyordu o Olympus da çıkacak yangından.

Zeus korkuyordu. Bunu düşünmek iyice canlandırdı Promete'yi. İntikamını iyice hissetti tenindeki sıcaklıkta.. Daha da sabırsızca tırmanmaya başladı kayaların üzerine. Zeus'un çılgınca öfkesini istiyordu. O görkemli acımasız öfkesini... O görkemli oldukça korkaklaşan öfkesini... Tüm gücüne rağmen o yüce Zeus'un da aciz kalabileceğini göstermek istiyordu. Aciz kalmış bir tanrı ne kadarda gülünç bir durum. Ve tanrı için ne kadar utanç verici ne kadar korkunç ve acı bir durumdur aciz kalmak. İşte Zeus'ta bunların hepsini görmek istiyordu. Bunları gördükten sonra tanık olacaklarını da biliyordu tabi ki Promete. Acımasız ve öfkeli bir tanrının gazabından korkmuyor değildi yani.. Ama durmayacaktı. Asla durmayacaktı.

Ateşin başına vardığında duraksadı Promete ve izledi dev alevleri. Güneşten çalınmış bilgelik diye düşünürdü bunları. Şimdi kendiside çalacaktı bilgeliği.. Bu bilgelik en büyük armağan olacaktı insanlığa. İnsanlara başkaldırıcı öğretenecekti ateş. Sonra kendisinin duyacağı şekilde "Nihayet!" dedi

"Nihayet en büyük başkaldırı".

Ateşi çaldı Zeus'tan

bir gece

bir sabah

bir vakit

İsyan oldu kaldı bilge kurnaz

gözlerinde

Bir damla ateş

Sonsuza dek...

Ve işte o ateşi kaybediyor insanoğlu yine bugün. Ve çabalıyor kaybetmemek için tutuyor onu saklıyor. Bütün bu uğraş onun için. Gezimiz burada bitti çocuklar.

"VATAN İÇİN AŞK VE RÜYALARINI FEDA EDENLERİN VE HAYATI SEVENLERİN ŞEHİRİ

AYDIN"

Emre GEZER

ağacından oklava olmaz"
deyip, direk notlarını
verirler.

Kadınları çetindir,
her türlü iş gelir
ellerinden. Tarlada
çalışmayı da,
gerektiğinde süslenmeyi
de pekiyi bilirler.

Ayдын... Gökyüzünün altındaki en
güzel yeryüzü... Dağlarından bal,
ovalarından yağ akan bereketli
topraklar... Dizlerini yere vuruşuyla dağları
inleten efelerin diyarı...

Ne kadar övgüler düzsek az bu memleket
için. Güzel Ege'nin güzel kültürü, tüm
samimiyetiyle dile gelmiş sanki bu şehirde... E
şehir güzel olur da insanı kötü olur mu hiç! Onlar
da bir o kadar sıcakkanlı ve tatlı insanlar.

Lafı hiç uzatmazlar. Gidiyom, geliyom
deyip; kısa keserler. Konuşmalarından "gari"
eksik olmaz. Kelimenin bi ortasından bi ucundan
kırpıp, "r" harfini yuttun mu, bi de sonuna da
gariyi ekleyiverdin mi, al sana mis gibi Aydın
ağzı!

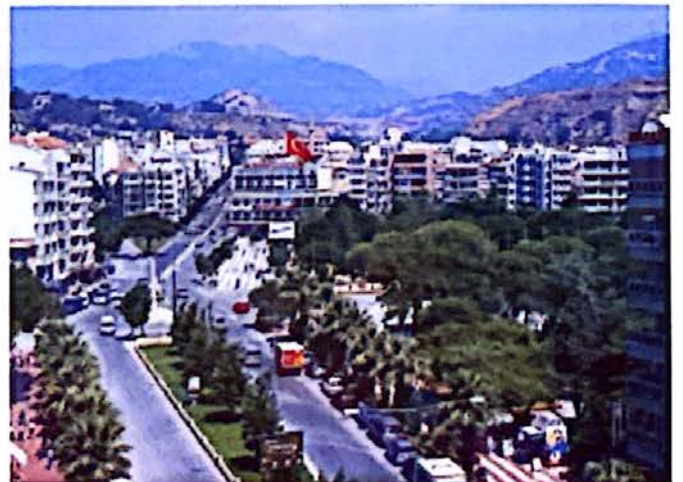
Kuşadası'na "ada" deyip tek geçerler. Hafta
sonu iki saat bile boş vakitleri olsa, kaçamak
yapıp gitmeden duramazlar yazlıklarına. Yazın
Ada'da Aydın'dan daha fazla Aydınlı görmek hiç
şaşırtıcı değildir. Evleri 500 metrekare de olsa
balkon vazgeçilmezdir. Ada'ya gidilemeyen
kavurucu temmuz gecelerinde ev halkının
toplandığı yerdir.

"Pekmez gibi malın olsun, sineği
Koçarlı'dan gelir" sözündeki gibi malın iyisini iyi
bilirler."Karacasu'da bardak yaparlar, akşama
kalmadan Kuyucak'ta kulpunu takarlar"
sözündeki kadar ise dedikoduyu severler. Bir şeyi
beğenmediler mi?"Darı unundan baklava, incir

Düğünlerde "Güdüşlü'nün çeşmesi", "dam ardına
dolaştım" gibi oyun havalarını oynamadan
duramazlar. Kızlarını kolay kolay vermezler öyle.
Bin bir takla atıp beğendirmen gerekir kendini.
Evin göz nuru, bir tanesidir kızlar...

Aydın'ın her bir köşesi şahididir Milli
Mücadelenin. Kurtuluş savaşında düşmana ilk top
burada atılmıştır. Birbirinden yiğit, birbirinden
mert kahramanları vardır. Atatürk'ün aslen buralı
olduğunu söyler Aydınlılar. Bilmem doğru mu
ama dedeleri Aydın'dan Selanik'e göç etmiş
derler.

Şehrin özeti gibidir bulvar. Ne aradıysanız
bulursunuz. Ne zaman canınız sıkılsa bir aşağı bir
de yukarı tur attınız mı bulvarda, keyfiniz yerine
gelir. İncirin başkentidir Aydın, kimisi yemiş der
ona. O kadar yaygındır ki şehrin sembolü

olmuştur artık, belediyenin logosunda bile incir vardır.

Hem çalışkan hem de tembel olmayı başarabilen yegâne bir şehir halkıdır herhalde Aydınlılar. Canları kıymetlidir, kimi zaman çok çalışırlar ama canları istemedi miydi hiçbir işe ellerine sürmezler.

Gereksiz yere polemige girmezler, ama gerektiği takdirde de lafını gediğine oturtmasını da iyi bilirler. Erkek çocuklarına en çok "Efe" adı konulan şehirdir orası... Zeybek duyduklarında içleri cız eder, duramazlar, kalkar oynarlar. Kolay mı Yörük Ali'nin hemşerisi olmak? Hakkını verecekler elbette.

Şehrin ismi gibi halkı da aydındır. Kültürü, duruşu ve hayatının tümüyle medenidir bu toprakların insanı. Aynı zamanda bu modernliğin yanında yöreselliklerini de korumada üstlerine yoktur. Geçmişten ve geleneksellikten de vazgeçilmez buralarda.

Aceleye gelemezler, her şey rahat rahat olmalıdır onlar için. Her şeyin kolayını bulmayı bilirler. İçinden çıkamayacakları problem yoktur.

Zeytinyağı, bir hayat biçimidir burada. Ondandır vazgeçmezler. Dünyanın en kötü durumunda da olsalar zeytinyağı gibi üste çıkmayı iyi bilirler. Yuvarlama unutulmuş yemeklerindendir, yemediyseniz mutlaka tavsiye ederim.

Bolaması, kapaması, kabak çiçeği dolması, hele bir de kabak tatlısı... Aydınlılar ağızlarının tadını bilir açıkçası...

Harmandalıyı bilmezsen Aydınlı sayılmazsın. Bu zeybek o denli önemlidir Aydın için. Toprağı, bakmasını bilersen üç kere bile mahsul verir senede. Sıcaklık ortalaması en yüksek il desek yalan olmaz herhalde.

Kendi de insanı da sıcak bir şehir işte Aydın. Bize kendini çok sevdirdi. Dördüncü senemiz artık Aydın'da... Havasını, suyunu sizler kadar bilir olduk. Hatta ne yalan söyleyeyim, belki de sizin kadar Aydın'lı olduk gari ...

Kaptanı Nuh olan gemi fırtınadan korkar mı?
Şirazlı Sadi

Dalgalar gibi insan da...

*Bazen celalleniyor, tufan oluyoruz; bazense akıyor,
duruluyoruz.*

Bir tuhaf varlık insan...

Bazen girdap oluyor, gemiler batırıyoruz acımasızca.

Deniz düşünür mü geminin halini hiç?

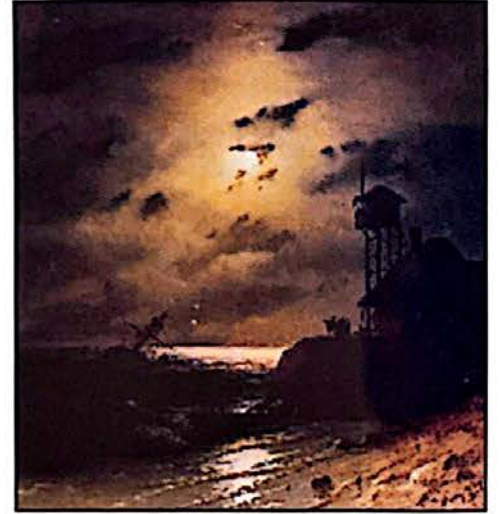
O bitmek bilmez açlığını bastırmak vardır aklında sadece.

Bazense özenle serilmiş bir örtü gibi. Düşünmez yelkenin halini.
Hiçbir şey istemez canı, hiçbir şey yapmak gelmez içinden. Kapatıp
kendini dünyaya, yelkenlere...

Bazense sevdalı iki geminin arasını açar dalgalar...
Biri bir yere savrulur, biri başka yere.
Rotaları aynı gemiler bulur kendilerini bambaşka limanlarda.

*Bir umudu yitirdiğini hissettiğinde
Yüreğin sahilleri azgın dalgalarsa
Can veriyordur bir aşk masalı
Zifiri karanlık akşamında*

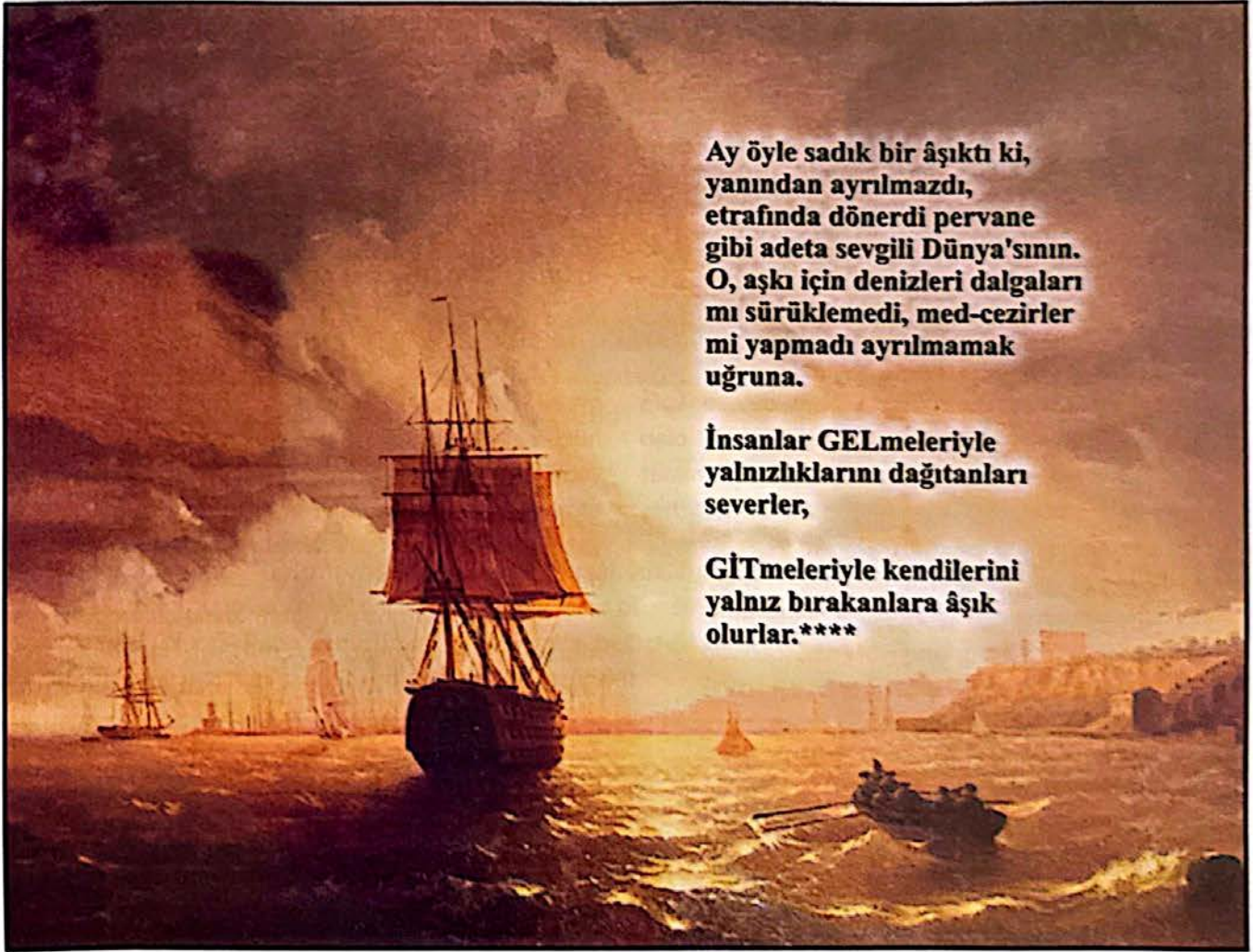
Bazen de kendini kanıtlamak
istercesine büyüdükçe büyür dalgalar.
Kimse ondan güçlü olmamalıdır,
olamaz. 'Ne cüret bu insanlardaki, o
parlak küreye ayın yaparlar!' Köpürüp
sinirinden, düşüncesizce kıyıya vurur.
Umurunda olmaz çarpmayı bırakan
inançlı yürekler. İnsanlar perişan,
dalgaların bencilliğinden. Öyle bir
tokat savurdu ki deniz -saatte sekiz yüz

km. hızında- boğularak değil yanarak can verdi kıyıdağiler.
Sabahın ayazında yaratıcılarına yaklaşmak için geldikleri bu
sahilde, kavuştular ona.*

Deniz bu yerde ölüm korkusu kadar derin
Kocaman bir kuş gibi geliyor peşimizden
Ruhu bu kapkaranlık suda can verenlerin...**

Bazen de kendini kanıtlamak istercesine büyüdüğü büyür dalgalar. Kimse ondan güçlü olmamalıdır, olamaz. 'Ne cüret bu insanlardaki, o parlak küreye ayın yaparlar!' Köpürüp sinirinden, düşüncesizce kıyıya vurur. Umurunda olmaz çarpmayı bırakan inançlı yürekler. İnsanlar perişan, dalgaların bencilliğinden. Öyle bir tokat savurdu ki deniz - saatte sekiz yüz km. hızında- boğularak değil yanarak can verdi kıyıdakiler. Sabahın ayazında yaratıcılarına yaklaşmak için geldikleri bu sahilde, kavuştular ona.*

Deniz bu yerde ölüm korkusu kadar derin
Kocaman bir kuş gibi geliyor peşimizden
Ruhu bu kapkaranlık suda can verenlerin...**

Ay öyle sadık bir âşıktı ki,
yanından ayrılmazdı,
etrafında dönerdi pervane
gibi adeta sevgili Dünya'sının.
O, aşkı için denizleri dalgaları
mı sürükledi, med-cezirler
mi yapmadı ayrılmamak
uğruna.

İnsanlar GELmeleriyle
yalnızlıklarını dağıtanları
severler,

GİTmeleriyle kendilerini
yalnız bırakanlara âşık
olurlar.****

- * Japonya
- ** Necip Fazıl Kısakürek
- ***Betül Turan
- ****Özdemir Asaf

PEKİ ŞİMDİ NE OLACAK?

"Benim tutkularım var, hem de pek büyükleri. Bu tutkuların, yüksek yerler ele geçirmek ya da büyük paralar elde etmek gibi, maddi emellerin doyumuyla ilişkisi bulunmuyor. Ben, bu tutkuların gerçekleşmesini, yurduma büyük yararları dokunacak, bana da başarıyla yerine getirilmiş bir görevin iç rahatlığını verecek büyük bir düşüncenin başarısında arıyorum. Bütün hayatımın ilkesi bu olmuştur. Ona çok genç yaşında sahip oldum ve son nefesime kadar da onu koruyacağım"

25 Ocak 1914

Binbaşı Mustafa Kemal

Son nefesini verirken, içi rahattı ... Daha yolun başındayken, ömrü boyunca koruyacağına söz verdiği bu ilkesinden asla ödün vermedi. Bütün tutkularının peşinden giderek, tüm zorluklara göğüs gererek, dünyada eşi benzeri görülmeyen bir liderlik göstererek arda kalan küllerden bir ülke, bir ulus, bir devlet, bir meclis, bir ordu ve daha nice şeyler yaratmış ve en nihayetinde bir cumhuriyet filizi yeşertmişti.

Düşmanlarına karşı koyup, yedi düvele kafa tutan bu eşsiz komutan, şimdi ise son düşmanı olan ölüme ayak direyememişti işte. Ölümüyle bir millet adeta yetim kalmış, atalarını kaybetmenin getirmiş olduğu acıyla yasa bürünmüşlerdi...

"Gidiyor, rast gelemez bir daha tarih eşine,
Gidiyor, on yedi milyon kişi takmış peşine!
Yine bir devr açacakmış gibi en başta o var
Hıçkırın seste o var, sessiz akan yaşta o var..."

Evet, ölmüştü. İnanması zordu belki ama gerçek buydu. Ancak, gencinden yaşlısına kadar herkesin aklında aynı soru vardı;

"Peki şimdi ne olacak?"

Aslında bu soruyu soran her Türk, bunun cevabını da pekâla biliyordu. Mustafa Kemal ölmüştü ama Mustafa Kemal yaşayacaktı. Fikirlerde, gönüllerde, düşüncelerde yaşayacaktı. O, çocuk yaşta atasını kaybeden cumhuriyete ve o cumhuriyetin çocuklarına fikirleriyle rehber olacaktı. O fikrimizin rehberi olacaktı...

Merak edilen bir başka husus ise atanın

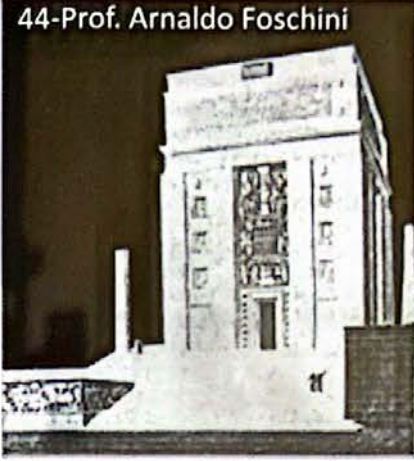
mezarının nasıl ve nerede olacağıydı. Bunun için hükümet uluslar arası bir yarışma açmıştı. Yerli ve yabancı, katılan tüm mimarların projeleri tarafsız bir jüri tarafından değerlendirilecek, sonuçta ebedi şefe en yakışan eser seçilecek ve ata ebedi istirahatgahına defnedilecekti.

Jüride Avrupa'nın ünlü sanatçılarından olan Alman Prof. Paul Bonatz, İsviçreli Prof. İvar Tengbom ve Macar Prof. Karoly Wichinger ile ünlü Türk sanatçıları Prof. Arif Hikmet Holtay, Yüksek Mimar Muammer Çavuşoğlu ve Ankara İmar Müdürü Yüksek Mimar Muhlis Sertel vardı.

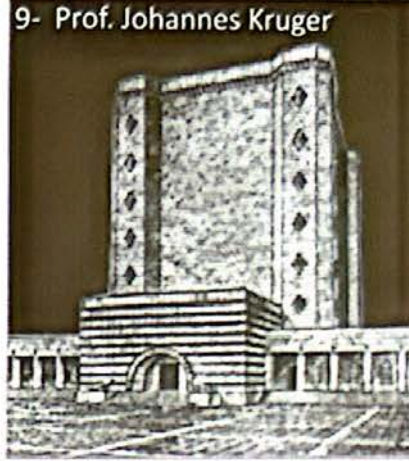
Yarışma umulandan çok fazla ilgi uyandırdı. İkinci Dünya Savaşı'nın en çetin ve zorlu zamanlarının içerisinde olunmasına rağmen yarışmaya, Türkiye, Almanya, İtalya, Avusturya, İsviçre, Fransa ve Çekoslovakya'dan toplam 49 proje katılmıştı. Yarışmaya gönderilen projelerin kabul işlemi, uluslararası yarışma esaslarına göre yapılıyordu. Projelerin üzerlerinde ad ve adres olmadığından, eserlerin kimlere ait olduğu bilinmiyordu.

Jüri oy birliğiyle bu üç projeyi ödüle layık görmüştü. Ancak bu üç projeden hiçbirini birbirinden üstün tutmamıştı.

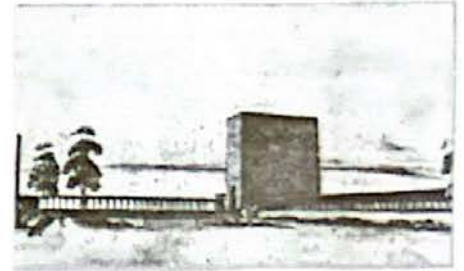
44-Prof. Arnaldo Foschini

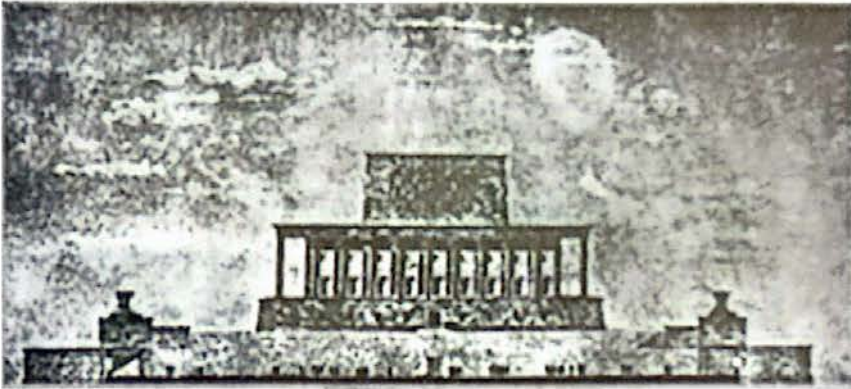
9- Prof. Johannes Kruger

Mansiyon ödüllere layık görülen diğer projeler;

10 Kasım 1953'te, milletinden ayrılışının 15. Yıl dönümünde Ulu Önder, büyük bir törenle ebedi istirahatgahına defnedildi

25- Prof.Emin Onat - Doç.Orhan Arda

Bu durumda yarışma şartlarına göre bu üç projeden birini seçme yetkisi T.C hükümetindeydi. Hükümet de birçok yetkili kişinin görüşünü alarak 25 numaralı projeyi uygulamaya karar verdi. Bu kararın dayandığı düşünceler şunlardı: "Yarışmayı kazanan üç proje birçok yönlerden aynı değerdedir. Fakat bunlar içinde, iki Türk'ün yaptığı eser bu milli konuyu daha başarılı olarak ifade etmiştir. Jüri raporunda belirttiği gibi, bu projenin araziye uygunluğu öteki projelerden çok üstündür."

DEVLETÇİLİK

Çağdaş İRGİN

Bu ülke için her şeyini veren onurlu atalarımızın bu devleti yeniden kurmak için ATA'larına olan güvenden başka hiçbir şeyleri yoktu. Sil baştan medeni, ilim irfan sahibi, ekonomik yönden bağımsız, Batı'ya muhtaç olmayacak onurlu bir ülke yaratılacaktı. Ve Atamız milletimize bunu sağlayacak en başarılı yolu çizmişti: Devletçilik. Ekonominin gelişmesi için para şarttı; fabrikalar kurulacak, yollar, köprüler, barajlar inşa edilecek ve büyük bir sanayi atılımı yapılacaktı. Yapılacaktı ama nasıl? Devletin hazinesi boştu, üstelik Osmanlı'nın bize bıraktığı büyük bir borç mirası da ödenmeyi bekliyordu. Sanayi kurmak bir yana, yeni savaştan çıkmış, yedi düvele kafa tutmuş, teknolojinin sıfır olduğu bir memleketten bahsediyoruz. Yiyecek ekmeğini kazanmak bile bir başarıydı o günlerde. Ve atılım başladı; böylelikle 1929 ekonomik buhranından bile dünya üzerinde ekonomisi zarar görmeden çıkan iki devletten biri Atatürk'ün ülkesi Türkiye'ydі. Bir peri masalı yaşıyorlardı adeta. 1923'ten 36-37'lere geldiğimizde bu iki manzaranın aynı ülke olduğuna inanmak için ya Atatürk'ü tanımak gerekirdi ya da deli olmanız gerekirdi. Ve buyurun yıl yıl yapılanların sadece bir kısmına göz atalım.

Yıl: 1923

- Kapitülasyonlar kaldırıldı.
- Osmanlı'nın borçları (1854 itibarıyla) kabul edilip yıllar içinde ödenmesine karar verildi.
- İş Bankası kuruldu.
- Savaş yorgunu köylüye 8 milyon lira kredi dağıtıldı.

Yıl: 1924

- Aşar Vergisi kaldırıldı.
- Samsun-Çarşamba demiryolunun temeli atıldı.

Yıl: 1925

- Ankara-Yahşiyân; Kütahya-Tavşanlı demiryolu açıldı.

- Sanayi ve Maadin Bankası kuruldu.
- Atatürk Orman Çiftliği kuruldu.
- İzmir Liman ve Körfez İşleri İnhisarı T.A.Ş. kuruldu.
- Menderes köprüsü üzerine ilk betonarme köprü yapıldı.

Yıl: 1926

- Emlak ve Eytam Bankası kuruldu.
- Kayseri'de uçak fabrikası açıldı.
- Alpullu şeker fabrikası açıldı.
- Uşak şeker fabrikası açıldı.
- Samsun limanının inşaatına başlandı.
- Samsun-Kavak demiryolu açıldı.

Yıl: 1927

- Bursa dokumacılık fabrikası açıldı.
- Yerköy-Kayseri; Ankara-Kayseri; Samsun-Amasya; Samsun-Havza demiryolu açıldı.
- Devlet demiryolları ve limanları idaresi kuruldu.
- Bünyan dokuma fabrikası açıldı.

Yıl: 1928

- Ankara çimento fabrikası açıldı.
- Amasya Zile; Kütahya-Tavşanlı demiryolu açıldı.
- Sirkeci-Haydarpaşa arasında feribot seferi başladı.

Yıl: 1929

- İstanbul'da otomobil fabrikası kuruldu.
- Zirai Kredi Kooperatifleri'nin kurulmasına karar verildi.
- Ankara demiryolu hattı ve Haydarpaşa Limanı millileştirildi.
- Doğu Anadolu'da toprak reformuna karar verildi.
- Mersin-Adana demiryolu Fransızlardan satın alındı.
- Ankara-İstanbul arasında telefon bağlantısı kuruldu.

Yıl: 1930

- Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti kuruldu.
- Kayseri-Şarkışla; Ankara-Sivas; Emirler-Balıköy; Bolkuş-Filyos; Zile-Kunduz demiryolu açıldı.
- Batı'nın "Kuramazsınız" dediği Merkez Bankası kuruldu.

Yıl: 1931

- İthalatın sınırlandırılmasına karar verildi.
- Malatya-Doğanşehir; Mudanya-Bursa demiryolu yapıldı.
- Kelkit Irmağı üzerine Akçağıl Köprüsü yapıldı.

Yıl: 1932

- Kütahya-Balıkesir; Samsun-Sivas; Kunduz-Kalın; Ulukışla-Niğde demiryolu yapıldı.
- Türkiye Sanayi Kredi Bankası kuruldu.

Yıl: 1933

- Samsun-Çarşamba; Adana-Fevzipaşa tren hattı satın alındı.
- Afyon-Antalya demiryolu yapıldı.
- Sümerbank faaliyete geçirildi.
- Tefecilerle mücadele etmek için Halk Bankası kuruldu.

- Denizyolları devletçe işletilmeye başlandı.

- Eskişehir şeker fabrikası açıldı.

- İzmir Rıhtım Şirketi devletçe satın alındı.

Yıl: 1934

- Ankara, Sivas, Konya'da buğday siloları inşasına başlandı.

- Kayseri uçak fabrikasında yapılan 6 uçak Ankara'ya uçtu.

- Bursa'da süttozu fabrikası açıldı.

- Bakırköy bez fabrikası açıldı. Konya Ereğli'de bez fabrikasının temeli atıldı.

- İzmit kâğıt fabrikası kuruldu.

- Zonguldak'ta kömür yıkama fabrikası işletmeye açıldı. Antrasit fabrikasının temeli atıldı.

- Keçiözümlü kükürt fabrikası işletmeye açıldı.

- Isparta gülyağı fabrikası işletmeye açıldı.

- Kayseri mensucat fabrikası kuruldu.

- Beykoz Ayakkabı fabrikası kuruldu.

- Turhal şeker fabrikası işletmeye açıldı.

- Afyon-Antalya; Diyarbakır-Fevzipaşa; Ortaköy-Bolkuş; Fırat-Yolçatı demiryolu yapıldı.

- Üsküdar-Kadıköy tramvay hattının ilk denemesi yapıldı.

Yıl: 1935

- İstanbul liman şirketi devletçe satın alındı.

- Aydın demiryolu hattı devletçe satın alındı.

- Gediz ve Göksu nehirleri üzerine köprüler inşa edildi.

- Maden Tetkik Arama Enstitüsü ve Elektrik İşleri Etüt İdaresi kuruldu.

- Etibank kuruldu.

- Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi kuruldu.

- Diyarbakır-Fevzipaşa; Fevzipaşa-Ergani; Ergani-Osmaniye; Çankırı-Atkaracalar; Sivas-Eskiköy demiryolu yapıldı.

- Tarım Satış Kooperatifleri kuruldu.

- Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası işletmeye açıldı.

- Nazilli basma fabrikası kuruldu.

- İstanbul telefon şebekesi devlet tarafından satın alındı.

- Ankara-Zonguldak telefon hattı açıldı.

- Ankara'da gaz maskesi fabrikası kuruldu.

Yıl: 1936

- Deutsche Bank'ın elindeki Ergani Bakır Madeni İşletmesi satın alındı.

- Ankara Çubuk Barajı'nın yapımına başlandı.

- İzmir havagazı şirketi devletçe satın alındı.

- İzmit'te ikinci kâğıt fabrikasının temeli atıldı.

- Ereğli kömür işletmesi devletçe satın alındı.

- Erzurum-Sivas; Afyon-Karakuyu; Isparta-Bozönü; Eskiköy-Çetinkaya; Yazıhan-Hekimhan demiryolu yapıldı.

- Edirne-Sirkeci demiryolu hattı ve Şark Demiryolları devletçe satın alındı.

- Gaziantep buz fabrikası açıldı.

- Bursa'da Hasanpaşa Köprüsü yapıldı.

- İstanbul Haliç üzerine köprü inşaatı temeli atıldı.

Yıl: 1937

- Ormanlar devletleştirildi.

- İlk Türk gemisi Belkıs denize indirildi.

- İlk Türk denizaltısının yapımına başlandı.

- Karabük Demir Çelik Fabrikası'nın temeli atıldı.

- Konya bez fabrikası açıldı.

- Malatya bez fabrikasının temeli atıldı.

- Denizbank kuruldu.

- Kadıköy su şirketi devletçe satın alındı.

- İstanbul-Edirne karayolu açıldı.

- Burhaniye-Ayvalık yolu; Sakarya Nehri, Fırat Nehri, Kızılırmak Nehri ve Murat Irmağı üzerine köprüler yapıldı.

- Diyarbakır-Cizre; Hekimhan-Çetinkaya; Zonguldak-Çatalağzı demiryolu yapıldı.

Yıl: 1938

- Gemlik suni ipek fabrikası açıldı

- Bursa merinos fabrikası açıldı.

- Divriği demir madenleri işletmesi faaliyete geçti.

- İzmir Telefon Şirketi devletçe satın alındı.

- İstanbul Elektrik Şirketi devletçe satın alındı.

- Toprak Mahsulleri Ofisi kuruldu.

- İzmir klor fabrikası kuruldu.

- Ankara-Erzurum tren hattı Erzincan'a ulaştı.

- 1923-38 yılları arasında topraksız köylüye toplam 708 bin hektar toprak dağıtıldı.

Ve Atamız vefat etti. Ruhu şad olsun...

O gün,son kez ağladığımı gördüm memleketimin. Son kez bağırdı çağırdı bana var gücüyle,takati bitmiş,son nefesiyle... Ah Selanik ah!Gavurun mu olacaktın artık?Türküler yakmıştık senin için,toprağına canımızı vermiştik...Şimdi ise yanlış saksıda büyüyen bir çiçektik adeta,yurtsuz kalmanın acısını yüreğimizde hissediyorduk!

O'nun yanındaydım.Bunun zor bir veda olacağını ikimizde iyi biliyorduk. Son sarılış, son öpüştü bu... Hoşça kal sözcüğünü içimizde fırtınalar koparcasına yaşıyorduk işte. Hoşça kal.. Hoşça kal Hristo.. Sevgilim...

Çeşme başındaki son buluşmamızdı, gözlerinde kaybolduğum, sesinde eridiğim son dakikalardı.. Ayrılık vaktiydi, Hüsmen'in " Nevrezzzzz! Nevrezzzzz! " diye bağırdığını duyduğum an."Aydi aba,gideyiz" dedi kardeşim.."Allah'a ısmarladık Hristo".. " Bir gün belki..." sözcükleri döküldü;dilimden değil ama , yüreğimden.. Kafamı çevirip son kez baktım. Bu sefer karşımda zorluklarda herkese meydan okuyan Hristo değil, bitmiş tükenmiş,ayakta durmakta zorlanan bir Hristo gördüm.. Dokunuşundan belliydi çaresizliği..Hatırladığım, onun ağzından dökülen son sözcük " GİTME, KAL"dı.. O çaresizlikte sadece bunu diyebildi.Ama o da bunun imkansız olduğunu benim kadar iyi biliyordu.Ne ka sevsek de duramazdık artık bu topraklarda...Beyaz Kule'nin sancağında haçlı bayrağı görmemek uğruna sevdalarımızı ayırıp suyun karşı yakasına göçüyorduk..

Gün doğmak üzereydi, yola çıkacaktık birazdan. Gözlerime baktı:

- Nevrez gitme, birlikte yaşayabileceğimiz bir ülkeye gidelim. Bambaşka bir hayat?

Hristo'nun bu dediğini bir an için olsun düşündüm...Ama nereye gidecektik?Kader oyununu oynuyordu işte bize,ayrılmak zorundaydık.Vahide ananın kızıyla Peder Giles'in yeğeni alçak çetecilerin eziyetlerinde can vermişlerdi.. Ben buna cesaret edemedim.. Anladı..

- Peki... Peki sevgilim..

Kollarının arasına aldı beni, sustuk.. Bırakamayacağımı hissettim o an. Asla da bırakamazdım ya işte.. Bize yapılanlar geldi aklıma. Geri çekildim aniden , başımdaki yazmayı çıkarıp ona verdim ,sonra ağlayan gözlerle son defa baktım ona.. Ve gittim... Arkama bakmaya bile cesaretim olmadı . Güneş yüzünü göstermişti işte. Yakıyordu, kavuruyordu ortalığı.. Bittiğimi hissettim, tükendiğimi. Her baharda topladığım papatyaların, nergislerin ,lalelerin güzel kokusunu da alamaz oldum.. Küsmüştüm ben artık bu topraklara.

Küstürmüştü kendisini bana Memleketim!

Yüz binler göçüyordu Anadolu'ya, suyun öbür yakasına.. Annem, babam, kardeşlerim, teyzem, amcam, komşularımız, kızancıklar, kızçeler.. Herkes, herkes hayatlarını o dört tekerlekliye yüklemişti işte.. Aklımızda iyi kötü anılar kalmıştı yola koyulduğumuzda. Derin keder sarmıştı hepimizi. Kimi evini, kimi akrabasını dostunu, kimi ise... Kimi ise yarını bırakmıştı geride... Benim gibi...

Uzun kafilenin öbür ucundan keder yüklü bir türkü duyuldu;

*"Selanik içinde selam okunur
Selamın sedası cana dokunur
Gelin olanlara kına yakılır*

*Aman ölüm zalim ölüm, üç gün ara ver
Al başımdan bu sevdayı götür yare ver"*

Ah Selanik ah!

Gavurun mu olacaktın artık?

Benim sevdamı bana verecek miydin yeniden?..

Komşu çocuklarıyla birlikte 50-60 kişi başlayan terk ediş, 4-5 günlük çilenin ardından nerdeyse 30 kişiye düşmüştü... Her kızancık dayanamamıştı aç kalmaya, ağaç kabuğu, böcek tohumu yemeye... Kimi bağa bahçeye gömdü acısını, kimi bir vadi yamacına ağıtlar yakarak bıraktı yüreğini.. Meriç'in öbür yakasındaydık artık, geldiğimiz yer bizim memlekete az da olsa benziyordu, ya da ben her yerde onu görmek istediğim içindi bu benzerlik... Bize gösterilen yerlere yapacaktık evimizi, ocağımızı... Herkes hemen işe koyuldu yüreğindeki acıları dindirebilmek içindi belki de.. Zordu, çok zor... Kızçe Emine'nin minicik yüreğinin taşıyamayacağı kadar ağır olan o acı gözünden okunuyordu işte.. Babası soysuz çetecilerle çatışırken öldükten sonra minicik yüreği yanmıştı yavrucağın... Acıyla kavrulmuştu canı... O gün bu gündür tek bir kelime bile çıkmadı ağzından kızçenin.. Hep ağlardı bir kenarda ama tek bir ah dediğini bile duyan olmadı...

Evimiz bitmek üzereydi.. Yorgunduk yorgun olmasına ama bu bir taşın bir kazmanın yorgunluğu değildi.. Taş, toprak yoramazdı bizi.. Acılarımız, yangınlarımız yordu. Çok yordu!

Su almak için gittiğim çeşmenin orda Hristo'yu gördüm. Görmüştüm evet. O ordaydı bir elinde yazmamla... Biraz yaklaşıncaya yüreğim yerinde duramaz oldu. Gözyaşlarım kurumuştu ama kalbim ağlıyordu hala.. Yok oldu birden. Yoktu, hiç olmamıştı ki ! Hiç ! Yere çömeldim çaresizlikle. Çeşmenin başındaki kiraz ağacına takıldı gözüm.. Ah bre ağacım.. Kiraz'ım.... Senden ayrılmak da zor gelmişti bana, çok zor... Düşüncelere dalmışken

uzaktan Hüsmen'in "Nevrezzzzz ! Nevrezzzz!" diye bağırıldığını farkettim...

Evimiz , ocağımız olmuştu.. Artık buradaydık işte, burada yaşayacaktık yıllarca, yüzyıllarca.. Öyle de oldu. Yüreğimizde memleket hasretiyle bir ömür geçirdik.. Bir ömür.. Ne baharlar yazlar gördük burada... Yeni sevdalar, aşklar kazındı genç yüreklerle... Elemler, acılar da buldu yine. Kaçtığımız gavur zulmü bizi burada da yakalayacak olmuştu ki Kemal Paşa kurtardı bizi. Mutluluklar, acılar, heyecanlar yine hep birlikte yaşandı...

Ama bazıları benim gibi eksik kaldı. Bi yanını, canını orda bıraktı... Her baharda hüzün dolar içime o çiçek kokularıyla.. Her papatyanın kokusu onu hatırlatır bana.. Hristo.. Yarım kalan hikayem.. Yıllar geçmesine rağmen.... Seni hiç unutmadım Hristo.. Unutamadım.. Nerdesin, kiminlesin bilmiyorum ama ben, yüreğim... Biz hep, biz hep seninleydik..

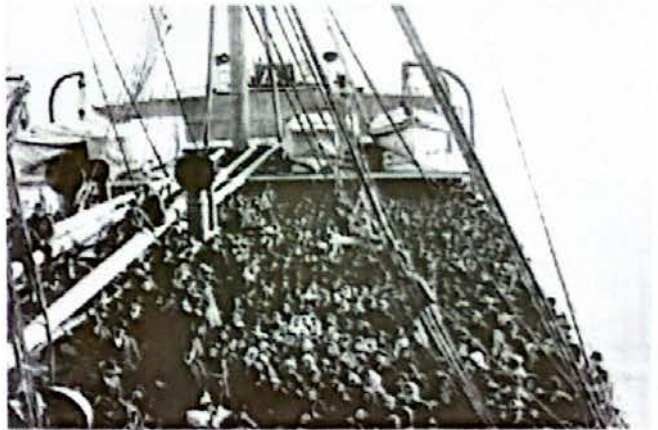
"Nevrezzzzz! Nevrezzzzz!!" diye bi ses uyandırdı beni..

-Ah be Hüsmen .. Yıllardır abla demeyi beceremedin..

-Güldürme beni Allah aşkına. Ben olmuşum 65 , sen olmuşsun... Sahi Nevrez sen kaç oldun?

-Bilmem.. Benim eksik geçen her anım bir ömre bedel be Hüsmen!

Eylül 1955

CUMHURİYET'İN PROJESİ; "KÖY ENSTİTÜLERİ"

Emre GEZER

“Sürer eker biçeriz, güvenip ötesine,
Milletin her kazancı milletin kesesine
Toplandık baş çiftçinin, Atatürk'ün sesine
Toprakla savaş için, ziraat cephesine
Biz ulusal varlığın temeliyiz köküyüz
Biz yurdun öz sahibi, efendisi kölüyüz”

Bir rüyanın başlangıcıydı aydınlanma güneşinin köylerden doğması. Medeniyet, kentten alınıp köye taşınmayacak, bizzat köyün kendisinde başlayacak ve ilerleyecekti. Cumhuriyetin fedakâr evlatları, emektarları ve asıl sahibi olan köylüler, bir yandan Anadolu'nun topraklarını yeşertecek bir yandan ise keman çalıp, halk oyunları oynayacak; tiyatro gösterileri hazırlayıp, dünya klasikleri okuyacaktı. İlk duyulduğunda buna kimse inanmamıştı elbette, ama bu rüya gerçek olacak ve cumhuriyetin en büyük kazanımlarından biri olan “köy enstitüleri” aydınlanma ışığını Anadolu'nun her köşesine ulaştıracaktı.

Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel, verdiği bir yasa tasarısıyla, cumhuriyetin en büyük atılımlarından birini başlatmış oluyordu. Bu yasa tasarısı, ülkeyi tarım koşullarına göre her biri 3-4 ili kapsayan 21 bölgeye ayırıyordu ve bu 21 bölgenin en uygun yerlerine birer “köy enstitüsü” kurulacaktı.

Enstitüler şehirden uzakta olacak, ama mümkünse tren istasyonunun yakınına kurulacaktı. Bu enstitülerde köyün kalkınması için gerekli öğretmenler yetiştirilecek, ancak öğretmen sadece okuma-yazma öğretmekle kalmayacak, aynı zamanda marangozluk, demircilik, modern tarım teknikleri, müzik, hasta tedavisi ve daha bunun gibi

birçok alanda köylüye eğitim verecekti.

Böylece her köy, halkını kalkındıracak olan yerel önderleri kendi evlatları arasından çıkaracak ve kırsal kalkınma bu yetiştirilen aydın köylüler sayesinde gerçekleştirilecekti. Okulların adı “enstitü” konuldu, çünkü bilgiyi iş haline getirerek uygulayan bir eğitim sistemi öngörülüyordu.

Belirlenen bölgelerde köy enstitüleri kuruldu ve ilk öğrenciler eğitime başladı. Hepsi yoksul köylü çocuklarıydı, aralarında kızlar yok denecek kadar azdı. Kimi anasıyla, kimi babasıyla kimi ise yalnız gelmişti. İlkokulu bitirdikten sonra öğretmen okulu açılıyor diye duymuşlar, babalarının zar zor topladığı 30 lirayı kayıt için verip soluğu hayatlarının dönüm noktası olan köy enstitülerinde almışlardı.

Abdullah Özkucur (Çifteler Köy Enstitüsü öğrencisi): “Akşam çorba verdiler. Ben öyle çorba görmemiştim, pirinç çorbasıymış. Demir kaşık verdiler, biz bilmezdik çünkü tahta kaşıkla yerdik. Bazı arkadaşlar birbirlerine gülüyorlar. Ankaralı arkadaşlar varmış, “yavaş ye” diyorlar. Dün birisi damağına sapladı çatalı diye gülüyorlar. Kaşık çatal tutmasını kimse bilmiyor.

Sultan Mahmud'un kışlasıymış, kocaman bir yer. Yerimizi gösterdiler, karyola var. Karyola görmemiştim şimdiye kadar. Gece de sabaha kadar

yere birkaç kişi düşüp kalktı. İnenler, binenler oldu.”

Sefalet ve yoksulluk görüldüğü gibi diz boyuydu. Ancak onların, hızla büyüyecek bir eğitim ordusunun ilk neferleri olduklarından haberleri yoktu. Yırtık ve eski elbiselerle, çatal ve karyolayı bilmeden geldikleri bu okuldan cumhuriyetin öğretmenleri olarak, medeni âlemin bütün gereklerini ve meziyetlerini öğrenip de ayrılacaklardı.

Köy enstitülerinin en büyük destekçilerinden biri de cumhurbaşkanı İsmet İnönü’yü. Köy enstitülerini cumhuriyetin eserleri içinde en kıymetlisi ve en sevgilisi saydığını her zaman belirtiyordu. Anadolu, bin yıllık uykusundan uyanmaya yüz tutmuştu işte. Bu uyanışın en güzel örneğini ise İnönü bizzat kendisi yaşadı;

Köy Enstitüleri'nin en büyük üç mimarı

İsmet
İNÖNÜ

Hasan Ali
YÜCEL

İsmail Hakkı
TONGUÇ

“Paşa okulu ziyaretinde bir kızın yanına sokuldu ve “kızım çantanı görebilir miyim içinde ne var?” dedi. Kız da heyecanla çantasını açtı ve içinden bir çeyrek köfte ekmekle Antigone isimli klasiklerden yeni yayınlanmış bir kitap çıkardı. İnönü de yanındakilere dönüp “Görüyor musunuz? Köy enstitülerinde kitapla ekmek bir tutuluyor. Ne zaman Türkiye’de erinden generaline, sade vatandaşından cumhurbaşkanına kadar herkes ekmekle kitabı ağıyla bir araya getirebilirse Türkiye’nin kalkınması daha gerçekçi olacak. Tam bağımsızlık o zaman gerçekleşmiş olacak. İşte köy enstitüleri bunun yolunu açıyor” dedi.

Emin Güney(Köy Enstitüsü öğrencisi): “Derslerde öğrendiklerimizi bizzat uygulardık. Örneğin Pisagor davası vardı. İşte biz pisagordan yararlanarak yaptığımız binaların temelini kazardık. Kültür derslerinde öğrendiğimiz, makaralar dediğimiz palangalar vardı. İşte o makaralardan bina yaparken tuğlaları, kiremitleri,

harcı yükseğe çıkarmak için kullanırdık. Analiz dediğimizi de kireç söndürerek öğrenirdik. Yani biz eğitimi sınıfta değil, bizzat hayatın kendisinde uyguluyorduk.

Enstitüde işbaşı zeybikle yapılıyordu. Öğrenciler her sabah erkenden kalkıp okulun önündeki meydana toplanıyor ve kızlı erkekli zeybek oynayarak güne türkülerle başlıyorlardı. Kahvaltılarını ettikten sonra serbest okuma saati başlıyordu. Hasan Ali Yücel’in çevirilerini yaptığı klasikler okulların kütüphanesinde bulunuyordu. Her öğrenci bir yıl içinde 25 klasik eseri okumak zorundaydı.

İsteyen öğrenciler de bu saatte müzik eğitimi alabiliyordu. Mandolin, keman, akordeon, bağlama dersleri veriliyordu. Hatta bazen bağlama derslerini enstitüleri gezen Âşık Veysel’in verdiği bile oluyordu. Onlar dinlediklerinden, okuduklarından etkileniyor; etkilendikçe taklit etmeye çalışıyor, taklit ettikçe de bozkır ortasından Türkiye’nin geleceğine damgasını vuracak bir köylü aydınlar kuşağı yetişiyordu.

Eğitimin %50’si normal ortaöğretim derslerinden oluşuyordu. Ancak enstitülerin özelliği, bununla yetinilmemesi ve iş eğitimine de aynı oranda önem verilmesiydi. Kalan sürenin %25’i tarım derslerine ayrılıyordu. Tarım saati geldiğinde öğrenciler kazma küreklerini sırtlayıp Ziraat Marşı eşliğinde tarlalarına gidiyorlar ve modern zirai teknikleri öğreniyorlardı. Üstelik bu gerçek anlamda verimli bir ders oluyor, çünkü öğrenim sırasında ekilen tarlanın mahsulü daha sonra sofralarında yiyecek olarak değerlendiriliyordu.

Derslerin kalan %25'i ise teknik derslerdi. Erkek öğrencilere yapıcılık, demircilik ya da marangozluk, kızlara ise eliş, biçki-dikiş ya da yemek gibi iş kollarından biri seçtiriliyor ve o konuda eğitim veriliyordu. Böylece hem o güne dek koyun gütmekten, tarla çapalamaktan başka bir şey bilmeyen köy çocukları zanaatkâr hele getiriliyor, hem de tarım dışında başka iş kollarıyla tanıştırılıyordu.

Bu arada enstitü öğrencileri eşitlik ve hak arama konusunda çok iyi yetiştiriliyordu. Bütün enstitülerde cumartesi günleri eleştiriye ayrılmıştı. O gün bütün okul öğrencileri, öğretmenleri ve müdürleriyle geçen haftanın değerlendirmesini yapıp yanlış uygulamaları eleştirirlerdi.

1942 yılına gelindiğinde köy enstitüleri ilk mezunlarını verdi. İlk 103 mezun Türkiye'nin en büyük eğitim hamlesinin ilk meyveleri olarak Yüksek Köy Enstitüsü'ne gönderildiler. Artık 20 Köy enstitüsünde toplam 12 bin öğrenci vardı ve hızla yenileri geliyordu. Ancak savaş yıllarının ateşi içinde enstitülerde eğitim gören öğrencilerin sayısıyla birlikte eleştiriler de artacak ve o eleştiriler bir gün, heyecanla kurulan Köy

Enstitüleri'nin hüznle sona ermesine neden olacaktı.

İlerleyen yıllarda öğrencilerin yönetime katılması uygulamasına son verildi. Okullarda okutulan klasikler öğrencilerin düzeyine uygun olmadığı gerekçesiyle yasaklandı. Serbest okuma ve tartışma saatleri iptal edildi. Aynı yerleşke içinde okuyan kız ve erkek öğrenciler birbirinden ayrıldı. Bunlardan sonra da köy enstitülerini "köy enstitüsü" yapan birçok şey sökülüp alınmıştı. Son olarak 1953 yılında köy enstitülerinin resmen kapatılması 13 yıllık bir rüyanın sona ermesi anlamına geliyordu.

Aydınlanma ışığını köylerimize taşıyan köy enstitüleri, toplam 17 341 köy öğretmeni yetiştirdi. Bu öğretmenler, köyü canlandırmayı, köylüyü yönetime ortak etmeyi düşlemişlerdi. Ancak bu düş çok kısa sürdü...

"Biz ulusal varlığın temeliyiz köküyüz
Biz yurdun öz sahibi, efendisi köylüyüz"

Kaynak;
Köy Enstitüleri, Can DÜNDAR,

HÜCREDEKİ ANLAM

Aysu AKIN

“Vücut gençken ruh yaşlıdır; bu hayatın trajedisidir. Vücut yaşlandıkça ruh gençleşir; bu ise hayatın komedisidir.” (Oscar Wilde)

Çoğumuz, ruh ve bedeni birbirinden ayrı iki varlık olarak düşünürüz. Hâlbuki ikisi bir bütünden ibarettir. Daha açık olarak ifade etmek gerekirse, her biri, “BİR” bütünün ayrıştırmaz parçalarıdır. Dolayısıyla, biri olmadan diğeri hiçbir işe yaramaz.

Ruhu yüceltip bedeni hor görmek yanlışır; çünkü her ikisi de, birbirine hem aşkın, hem de içkindirler.

Ruh, anlamdır. Manadır. Manevi olandır. Anlamsal olandır. Aslına bakılacak olursa hiçbir anlam ifade etmeyen şeylerin yan yana dizilmesiyle oluşur. Dilbilimsel tabirle ifade edecek olursak; gösterenlerin; yani alfabelerdeki harflerin bir araya gelmesiyle vücut bulur.

Bu durumu şuna benzetebiliriz. Nasıl ki, bedenimizin yapı taşları hücrelerse; hücreler bir araya gelip organları, organlar da bir araya gelip vücudumuzu nasıl oluşturuyorlarsa; aynı şekilde; harfler (sesler) de yan yana gelip ruh vücudumuzu oluştururlar.

Aslında; henüz harfleri keşfetmemişken; hatta konuşma becerisinden bile yoksunken; yalnızca, çıkardığımız sesler vardı. Önce bu seslere anlamlar

yükledik. Sonra, sıra konuşmaya geldi. Bütün bunların ardından sahneye yazı çıktı. İşte, alfabelerdeki harfler, bu sesleri temsil ederler. Her bir harf bir gösterendir. Gösterenlerin dizilişine göre anlamlar oluşur. İster farkında olalım ister olmayalım, varlığımız, hiç durmaksızın anlam depolar. Yani, ruhumuzda olanlar bedenimizde, bedenimizde olanlarsa ruhumuzda birikirler ve kaydedilirler.

Ne yazık ki, bilimin en çaresiz olduğu alanlardan birisi de insan hafızasıdır. Ancak, bir insan ne kadar çok anlama sahipse, bu dünyadaki varlığı da o kadar zengin ve anlamlı olur. Kendisi bunu bilmeseydi bile.

Büyük filozofların hepsi, bu tanrısal senkronizasyonun; maddi ve manevi evrim sürecinin karşısında ciltler dolusu metinler yazmışlardır.

BEDEN. Bedenin incelmış hali RUH. Ruhun incelmış hali ZEKA. Zekanın incelmış hali AKIL. Aklın incelmış hali ise: - Öz Türkçe olarak - TİN. - Arapça olarak - ZİHİN. - Almanca - GEİST. (Yani gaz. Uçucu ve yanıcı olan. Tıpkı anlam gibi) - Latince - ESTPRİT. (İsperto ve espri anlamlarını içeriyor.) Son olarak yine Türkçe NEFES; SOLUK.

İnsanın hikayesi, BİR hücre ile başlıyor ve verdiği son NEFESle bitiyor. Son nefes, bir gösteren olduğuna göre, mutlaka, içinde bir anlam gizliyor. Hem de anlamların en incelmışini; en uçucu olanını.

Hücrenin içindeki ANLAMa gelince: Kim bilebilir? Belki de sırların sırrı onda gizlidir.

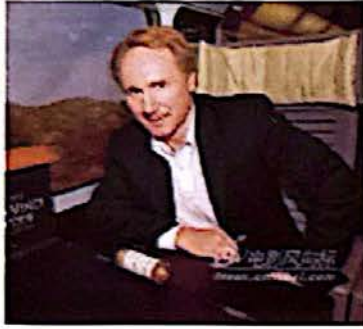

Bir damla mürekkep bir milyon kişiyi düşündürebilir. (Lord Byron)

Ülkemizde okuyucu kitlesini giderek arttırıyor gerilim romanları. Hal böyle olunca ülkemizde en çok okunan dört gerilim romanı yazarı hakkında yazı yazmak kaçınılmaz oldu.

Dan Brown

Bilindiği üzere sadece Türkiye'de değil tüm dünyada kitapları dört gözle beklenen bir yazar Dan Brown. Her seferinde kurgu yeteneğini yeniden ispatlıyor Brown. Kriptoloji merakına kitaplarında da yer vererek, okuyucuya zeka jimnastiği imkanı sağlaması çoğu okurun onu tercih etmesindeki en büyük etken. Ayrıca kitaplarındaki başkarakter, kumral, kırklarında, atletik, karizmatik Robert Longdon da kendisiyle özdeşleşmiş durumda.

Tess Gerritsen

'Anne Rice vampirler için neyse Gerritsen de tıbbi gerilim romanları için odur.' diyor Stephen King. Tıbbi gerilime ne kadar hâkim olduğunu her kitabında tekrar tekrar anlıyoruz Gerritsen'in. Lakin hakkındaki tek kaygım cinayet tetikleyici travmaya değinmemesi (bil-hassa 'Cerrah'i okuduğumda böyle bir sarsıntı beklemiştim ama bir hiçle karşılaştım maalesef) ya da çok az değinmesi. Yazarlık kariyerini hekimlik kariyerine tercih etmesi tıp dünyası için kayıp mı oldu bilinmez ama edebiyat dünyası için kazanç olduğu aşikar...

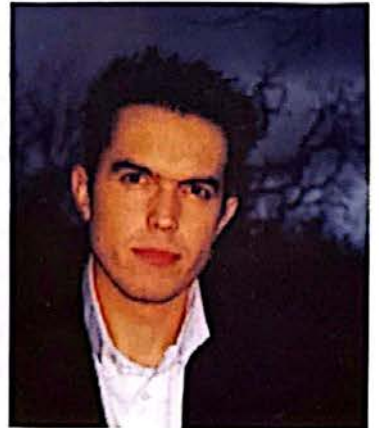
Jean-Cristophe Grange

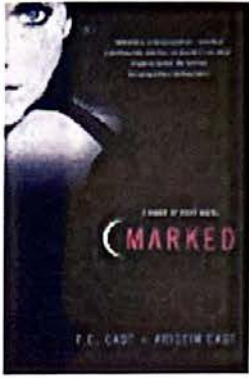
Her kitabında konu yelpazesini biraz daha genişleten bir yazar. Ana olayı çevreleyen ipuçlarını kitabın başından itibaren vermeye başlamasına rağmen son yüz sayfada tahminlerinizin tamamen dışında bir olay zinciriyle karşılaşıyorsunuz. Genelde yazarla 'Siyah Kan' kitabıyla tanıştırıyor okuyucular. Tamamiyle ayakları yere basan bu zekice kurgudan sonra diğer kitaplarından sonu gerçeklikle uyuşmayan olunca bocalayan bir kesim de yok değil. Bu durumun en belirgin olduğu kitabı 'Taş Meclisi'. O yüzden bu kitabı okuyacak olanlara tavsiyem sona dair tahminlerine ket vurmalarıdır. Yoksa hayal kırıklığına uğrayabilirler. Son olarak Grange'in Fransa'nın Stephen King'i olarak anıldığını söylemekte fayda var.

Maxim Chattam

Grange'in veliahtı olarak nitelendirilse de onu böyle adlandırmak haksızlık olur. Özellikle 'Kaos'un Sırları' adlı kitabında dünya gidişatına yön veren bir durumu değişik bir bakış açısıyla ele alması ümit vaat eden bir yazar olduğunun göstergesi...

İşaret-P.C: Cast-Kristen Cast

Bir anne-kızın elinden çıkma 'İşaret'te sıradan bir kız olan Zoey'in bir vampir tarafından işaretlenmesinden sonra değişen hayatını anlatılıyor. Tahmin edilebilir olay örgüsü ve basit üslubuyla okuma alışkanlığı kazanmak için ideal fakat bilinçli okuyucularla tercih edilmeyecek bir kitap.

Aşk-Elif Şafak

Farklı zaman, farklı yerler ve farklı karakterler tarafından bir kelimenin yardımıyla yapılan içsel yolculuk. Geçmiş ve bugün arasında zekice dokunan bir kurgu. Aşkın zaman, sınır, mekân tanımazlığı özellikle de ilahi aşkın. Aşk size bir şeyler katacaktır eminim hayata ve daha fazlasına dair.

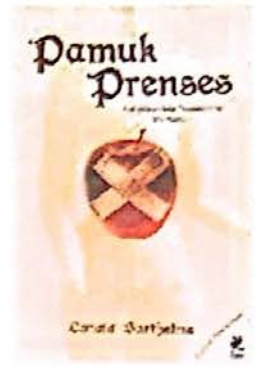

Cahillikler Kitabı 2-John Lloyd, John Mitchinson
Cahillikler Kitabı'nın devamı olan kitabın konusu Hayvanlar Âlemi. Hayvanların hiç bilmediğimiz özellikleri akıcı bir üslupla anlatılıyor.

Bir Hayaldi Gerçekten Güzel-Barış Müstecaplı
Türkiye'nin ilk fantastik kurgu kitabı 'Perg Efsaneleri'nin yazarından yeni bir kitap.'Cinlerin ressamı' diye çağrılan Kara Kalem lakaplı ressamı araştıran iki kişinin etrafında gelişen olaylar anlatılıyor.

Pamuk Prenses-Donald Barthelme
Çocukluğumuzda duymaktan bıktığımız bir masalın günümüze uyarlanmış ve felsefeyle yoğrulmuş sürümü. Masaldan ziyade günümüz gerçeklerine farklı bir pencereden bakış.

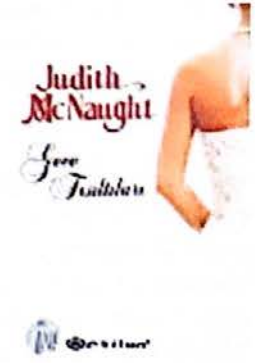
Parfümün Dansı-Tom Robbins
Müthiş bir hayal gücü eşliğinde, evrenin özü, yaşlılık, geçmiş ve gelecek üzerine algıları zorlayan kitap okurken yeni bir şeyler kazanmak ve bilhassa zihninde tatlı bir yorgunluk hissetmek isteyenler için doğru bir seçim.

Milat-İhsan Kaplan
Psikolojiden kuantuma, dinler tarihinden felsefeye okuyucunun bilinçaltını sarmaşık gibi saran, kitap için bestelenmiş parçalarla Türkiye'nin ilk kitap albümü ve fragmana sahip ilk kitabı. Adam Fawer'ın da hayranlığını kazanan yapıt, adından daha da fazla söz ettirecek gibi görünüyor.

Gece Fısıltıları/Judith McNaught
Faili meçhul bir cinayet, kanun kaçağı bir adam, sosyetenin süsüne bulanmış bir yaşam ve tüm bu kirliliğe inat filizlenen masum bir aşk... Gece fısıltılarını okurken ruhunuza işlenen bir aşk hikâyesine dalecek ve kendinizi bir polisiye romanında bulacaksınız.

Pelin Sürmeli

Yolu öyküden geçenlere, “Gülün İçinde Bülbül Sesi Var”

“Neden birimiz somut birimiz soyut?

Kedi ne bilsin soyutu somutu!

Her tarafı sarmış, her şeye sızmış kederi algılıyor ama.
Kedi de kederli artık.

[...]

Kedi burnunu cama dayadı.

Beni göremiyor, ama orada olduğumu biliyor.

Beni göremeyişine şaşıyor.

Tedirgin. Kıvrılıp gönül rahatlığıyla uykuya dalamıyor.

Beni göremiyor, çünkü ben yokum. Ben artık bittim.Yokum.

Bu ne demek şimdi?

Kendimi algılayamıyorum demek; galiba.”

Aylin GÖKE

(AFL Mezunlu)

Bu cümleler Nezihe Meriç'in son kitabı (2008) Gülün İçinde Bülbül Sesi Var'ın ilk öyküsü, “Yanmışım Dumanım Tüter”den. Bir insan, bir kitabın ilk öyküsünde allak bullak olur mu? Oldu işte. Yakınlarının Nezihe Meriç'e hitap ederken kullandığı Nezim sözcüğünü ben de bu yazıda kullanmak istiyorum, Nezim'in samimiyetine sığınarak...

“Yanmışım Dumanım Tüter” mahvetti beni, döndüm tekrar okudum, dilimdeki, kulağımdaki tat eksilmesin diye hiç kimseyle paylaşmadım bu öyküyü, bencillik yapıp bir süre kaçtım konuşmaktan. Öyküdeki kedi, Gümüş'ü seyrettim uzun uzun.

Gümüş'ün göremediği, 'bitmiş' kadını da... Fakat öyle bir şey ki bu, Nezim'in öyküsündeki beton çatlağından fışkıran papatyağillerden yabani bir sarı çiçek gibi, insanın en kederli anında bile yakasına yapışıyor yaşam aşkı! Haddim değil ya, ben yazsam doğal olarak çok farklı yazardım 'yitirilmiş birinin ardından duyulan acıyı'. Ama ne yaparsam yapayım bu kadar güzelini yakalayamazdım, bu kadar zevkle okuyamazdım kendi öykümü. İşte tam da bu noktada, Nezim'in ustalığıyla damıtılmış bir öyküyü okuyunca insan yaşadığını bir kere daha anlıyor, güzel bir öyküyü okumanın verdiği mutlulukla hafifleyiveriyor.

Kitap elime geçince heyecandan ne yapacağımı bilemedim. Sayfaları karıştırıp durdum bir süre. Öykülerin isimleri nasıl, başlangıç cümleleri ne, şöyle bir baktım. Duyduğum merakı biraz daha uzattım. Çünkü Nezim her seferinde bir yenilikle çıkıyordu karşıma, 50'li yıllardan bu yana getirdiği birikimine, ustalığına, sineğin vızıltısına kadar işitebilen kulağına bir de gencecik bir öykücünün heyecanını, 'daha yeni neler deneyebilirim'i de ekleyince... Ortaya işte böyle her seferinde büyük bir merak uyandıran, tadından yenmez, dönüp dönüp bir daha okunan, altı çizilen, notlar alınan öyküler çıkıyor.

Değişmeyen şeyler de var öykülerde, Nezim'in dünyayı bütünüyle, açlığıyla, yoksulluğuyla, “bir havai fişegin parasıyla kaç kilo kıyma alınır”ıyla, terörüyle, savaşıyla, sınıf kavgasıyla, yalnızlığıyla, yabancılaşmasıyla; ama hep yoksulluğa inat ocakta dumanı tüten çayıyla, karın doyuracak patatesiyle, SSK'ya inat bayram şekeri ilaçlarıyla, neşesiyle, aşkıyla, tutkusuyla, yıllar sonra eski bir dosta kavuşmanın mutluluğuyla insanları kucaklayışı gibi... Üstelik sanatın uyarıcı, aydınlatıcı ve dönüştürücü gücünü hiç de unutmadan!

Nezim'in kucağında bu kitapta kederler, neşe ve hüznün kesişiminde Kıpırtı Hanımlar, Nincik Neneler, meydan okuyan, aksilenen Nazlılar, eski ahabplar, cebinde kanyağı ressamı, Mişrişah Sultanlar, “maşinga” nedir bilmeyenler, vapurda iki kadının konuşmasına kulak kabartan yazarlar, yazarı tutsak alan öyküler, “tam bilinemez olan”lar, ama illâ ki umut, illâ ki yaşamı damarından yakalayan parmaklar, illâ ki taze demlenmiş çay... Esintinin içinde yedi tepenin, Boğaziçi'nin sesi, “bulanık sessizlik”ler, çığlıklar, haykırımlar, havadaki “gül kokusunun sesi”, olmazsa olmaz bir şey, aşk, aşkın sesi!

"Eh, hayat devam ediyor. İncelikler yok olmuş, kırgınlıklar, içe atılmış acılar, yalnızlıklar, hüznler derinlerde. Kimse ayırdında değil." diyor "Öyle Yalnızız ki Bu Panayır'da/Sevgimiz Durmadan Bir Taşı Ovar" öyküsünde. Öykünün ismi bir Metin Altıok şiirinden. Aklıma Gülten Akın'ın 'ilk yaz'ı geliyor, "ah, kimselerin vakti yok/ durup ince şeyleri anlamaya..." İnceliklerin yazarıdır Nezim. "Benim Acım Acıların Beyidir" öyküsünde minicik bir yaşlı kadın, Nincik Nene, balıkçı sağır Hüsmen'in getirdiği kızarmış istavritleri ekmeğinin arasına koyup yiyor, sade suya ekmek doğrayıp "sade suyu çorbası"nı içiyor. Üstelik dışarıdan görünmesin diye perdesini çekiyor. "Hiç yakınmaz." diyor Nezim onun için. Canı bir de çay çeker ki, e balık midesini yakmıştır. Ah bir çay olsa, ne güzel gider balığın üstüne! Mahallenin kızları kapısını çalıp da çay demlendi diye geldiklerinde, Nincik Nene, "Ben yaptım o işi, içtim çayımı, ama hadi bir bardak da elinizden içeyim." diyor. Çay içmeye giderken gülücükler fırlatır ya Nincik Nene, o an benim göğsüme tarifi imkânsız, incecik bir sızı saplanıyor.

İnceliğin bir başka öykücüsü Sait Faik'e getirelim sözü. Nezim'in sevdiği öykücülerin başındadır Sait Faik. Hatta tek hayran olduğu öykücüdür. "Ben Sait Faik'i çok sevdim. Ama ben onu taşralı bir çocuk olarak sevdim. [...] Öte yandan Sait Faik'i okurken de 'Hah, işte böyle!' dedirten bir şeyler oldu. Sait Faik'in hikâyelerini okuyunca 'İşte bunu istiyorum' gibi bir sevince düştüm." * diyor onun için. Nezim yazma tutkusunu Sait Faik'ten almıştır. İnsanlara olan aşkını, ince ayrıntıları kaçırmamayı, dili, biçimi farklı kullanabilmeyi... Şimdi de Nezim'in öyküleri "ah işte böyle!" dedirtmiyor mu?

Dumanaltı'ndan itibaren Nezim, öykülerine çentikler atarak kimi zaman öykünün taslaklarına, kimi zaman yazma sürecinde takılıp kaldığı noktalara, içinden çıkamayışına yer verdi. Son kitabında da okuru, hele ki öyküyle uğraşan bir okursa bu, tutup kolundan karşısına oturtuyor ve hem bir öykü şöleni sunarken ona, hem de bir öykü atölyesindeymiş gibi küçük tüyolar veriyor, dikkat edilmesi gereken noktaları kulağına fısıldıyor. Üstelik öyle içten yapıyor ki bunu, öyküyü son sürat okurken siz, karşınızda Nezim öyküyü eviriyor çeviriyor ve bu size öyküde bir ara'ymış gibi gelmiyor. Yaşamak Denince'den örnekleyelim hemen.

"Yazar, burada tıkanıp kaldı. Önce, kişisini birinci kişi olarak yazmakta zorlanmaya başlamıştı. Sonra, asıl yazmak istediği, çaresiz bir durumda duyulan korkuydu. Sadece o kadar. Peki öykü ne olacaktı. İnanılır gibi değil, ama düşünmemişti, sadece o korkuyu yazmaktı istediği. Ne var ki, öykü onu tutsak etti. Aldı başını gitti. Üstelik burası çok önemli, tıkanıp kaldığı yere bir de düğüm attı. Yalan söyledi. ...."

Burada değinmeden edemeyeceğim bir nokta var. Öykücülüğümüzün 2000'li yıllarında çok fazla rastladığımız bir şeydir kurgu içinde kurgu. Bir yazar ve onun yazdığı bir öyküyü iç içe okuruz. Fakat bu tekniği kullanan pek çok yazar öykülere çerçeve çizmekten öteye gidemiyor, çerçeveyle birlikte içindeki öykünün sesini, soluğunu unutturuyor bize. Oysa Nezim, öykülerini çerçeve içine almadan, içtenliğiyle öyle güzel yapıyor ki bunu. Okurken üst kurgu sizi öyküden uzaklaştırmıyor, aksine öyküye başka bir pencereden bakmanızı sağlıyor. Tıpkı çok basit görünen ama bir türlü benzeri yazılamayan şiirler gibi...

Son olarak, Nezim'in 2007 öykü bildirgesinden bir bölüme kulak verelim:

"Tıpkı yaşam gibi gizemli, karmaşık, tıpkı yaşam gibi, anlaşılması da, anlatılması da zor bir şey bu aşk. Yaşama aşkı. Karanlıkların içinde, ince ayrıntılarla var olan insanı bilmek, insanın, yaşamın, aşkın sesini duymak ne denli zorsa, aşk da öyle. Zor. Çok zor. En zor olan da, bu zoru yaşamak, onunla baş edebilmek. Bu sesi duymanın, onu elde edebilmenin, bunu kolaylar gibi olmanın bir yolu var. Bu yol öyküden geçer."

Yolu öyküden geçenlere, "Gülün İçinde Bülbül Sesi Var" diyorum...

*Nezihe Meriç, "Dil de Bizimle Aynı Yolu İzliyor" Kitap-lık, S.92, Mart 2006, s.49-50

Nezihe Meriç, Gülün İçinde Bülbül Sesi Var, Ocak 2008, yky.

Ne İzliyor

İlginizi çekeceğini düşündüğümüz bir anket havası taşıyan bu bölümde her dönemden 10 öğrenciye, "sizce harika sayılabilecek ve izlediklerimin içinde en iyisi diyebileceğiniz film hangisidir?" sorusunu sorduk. İşte verilen yanıtlar...

10.Sınıf Öğrencileri:

E.Ş: Köstebek

S.A: Harry Potter ve Ateş Kadehi

S.K: Cinayet Gecesi

O.D: Yeşil Yol

A.Ö: Benjamin Button'un tuhaf hikâyesi

Y.E.T: Anestezi

A.Y: Harry Potter ve Felsefe Taşı

Ö.Ç: Babam ve Oğlum

Tür : Gerilim / Dram / Aksiyon

Yönetmen : Luc Besson

Senaryo : Luc Besson

Görüntü Yönetmeni : Thierry Arbogast

Müzik : Eric Serra

Yapım : 1994, Fransa / ABD , 110 dk.

OYUNCULAR: Jean Reno (Léon) , Gary Oldman (Norman Stansfield), Natalie Portman (Mathilda) , Danny Aiello (Tony) , Peter Appel (Malky)

LEON: Mükemmel bir katil Leonla 12 yaşındaki Matildanın raslantılar sonucu keşilen hayatlarını anlatıyor...

Mathildanın ailesi Norman Stansfield adındaki yozlaşmış bir narkotik polisi için uyuşturucuları evlerinde saklamaktadır. Stansfield ve adamlarının küçük bir sebepten katledilmesi sırasında şans eseri markette olmasıyla kurtulur ve tam muhtaç olduğu sırada Leonun yanına sığınır. Mathilda kısa süre içinde Leonun ilginç mesleğini keşfedecek ve intikam için Leondan yardım isteyecektir.

Yönetmenliğini Luc Besson'un yaptığı 94 yapımı muhteşem bir film.

11.Sınıf Öğrencileri:

A.K: Ölü Gelin

B.A:Esaretin Bedeli

A.G:Alacakaranlık

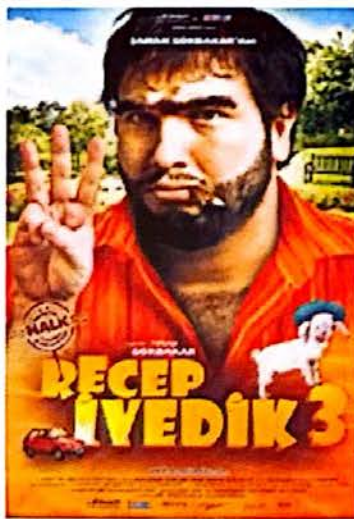
Y.M.S:Lord Of The Rings

G.C: Esaretin Bedeli

G.Y: Kurtlar Vadisi Irak

Ö.D: Issız Adam

E.G: Sil Baştan

Tür : Komedi / Gençlik

Gösterim Tarihi : 12 Şubat 2010

Yönetmen : Togan Gökbakar

Senaryo : Şahan Gökbakar , Togan Gökbakar , Serkan Altunışne , Can Ali Sabuncu

Görüntü Yönetmeni : Ertuğ Şenkay

Müzik : Oğuz Kaplangı Yapım : 2010, Türkiye

OYUNCULAR: Şahan Gökbakar (Recep İvedik), Zeynep Çamcı (Zeynep), Sevim Yatlilar, Mehmet Yumurtacı

RECEP İVEDİK 3

Recep İvedik üçlemesinin son filmiyle yine Recep İvedik'in maceraları devam ediyor. Yapımcılığını Faruk AKSOY'un üstlendiği filmin yönetmenliğini de Togan GÖKBAKAR üstleniyor.Film diğer ikisinin beklentileriyle gelenler sayesinde yine gişe rekoru kıracağı benziyor.

Filmde depresyona giren Recep'in sosyalleşme çabaları ve başına gelen gülünç olaylar anlatılıyor.

Ancak bize kalırsa diğerlerine oranla seyirciyi daha az memnun edecek. Tüm esprilerin fragmandan öteye geçememesi izleyenleri hayal kırıklığına uğrattı.

12.Sınıf Öğrencileri:

O.A: Leon

A.K: Sil Baştan

U.O: Amelie

E.G: Cumhuriyet

N.Ö: Leon

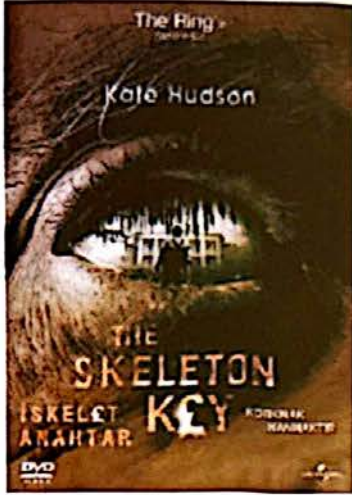
F.Y: 7 Yaşam

N.G: P.S: I love you

M.O: Esaretin Bedeli

S.T: Dracula

L.B: Soğuk Dağ

Tür : Dram / Korku / Gerilim
Gösterim Tarihi : 26 Ağustos 2005
Yönetmen : Iain Softley
Senaryo : Ehren Kruger
Görüntü Yönetmeni : Daniel Mindel
Müzik : Ed Shearmur
Yapım : 2005, ABD , 104 dk.

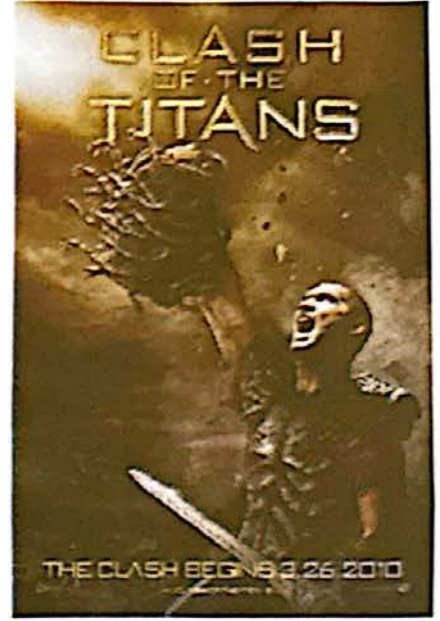
OYUNCULAR:

Kate Hudson (Caroline) , Gena Rowlands (Violet), Peter Sarsgaard (Luke) , John Hurt (Ben) , Joy Bryant (Jill) , Jen Apgar (Madeleine Thorpe) , Forrest Landis (Martin Thorpe)

İSKELET ANAHTAR

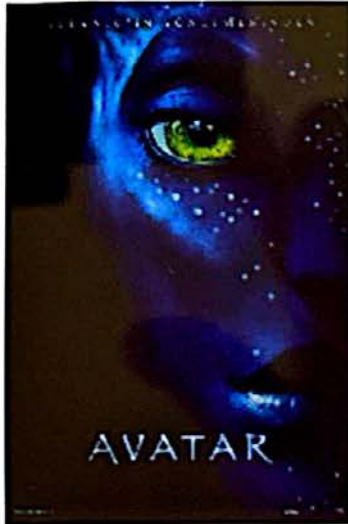
Caroline Ellis adındaki genç ve güzel bir hasta bakıcının yeni bulduğu iş gereği şehir dışındaki bir kasabada büyük bir malikâneye yerleşmesiyle ilginç olaylar serisi başlar... Malikânenin sahibi Violet'in kocası Ben Deveraux geçirdiği bir rahatsızlık sonucu yatağa mahkum olmuştur ve artık onun tüm bakımı Caroline'ye aittir.

Ancak evdeki gariplikler ve Violet ile kocasının esrarengiz tavırları Caroline'nın merakını arttırmaktadır. Violet'in Caroline'a verdiği her kapıyı açan anahtarı kullanarak Caroline evdeki gizemi çözmeye kararlıdır. Bir psikolojik korku olan bu filmin yönetmenliğini Iain Softley üstlenmiş. Halka serisinin senaristi Ehren Kruger bu kez bizi anahtarlarla korkutuyor.

TİTANLARIN SAVAŞI:

Nihai güç için süren mücadele, insanları krallara karşı ve kralları da tanrılara karşı kıskırtmaktadır. Diğer taraftan, tanrılar arasındaki savaş da dünyayı yok edebilecek güçtedir. Bir tanrı olarak doğmuş, ancak insan gibi yetiştirilmiş olan Perseus, ailesini yeraltı dünyasının kinci tanrısı Hades'e karşı korumak konusunda çaresizdir. Kaybedecek hiçbir şeyi kalmayan Perseus, Zeus'un güçlerini ele geçirebilecek ve dünyaya cehennemi yaşatabilecek Hadese karşı, çok tehlikeli bir görevi yönetmeye gönüllü olur. Şeytanlarla ve korkunç canavarlarla olan savaşı kazanmanın tek yolu tanrı olarak güçlerini kabul etmek ve kendi kaderini çizmektir. Yönetmenliğini Iain Softley üstlenmiş. Halka serisinin senaristi Ehren Kruger bu kez bizi anahtarlarla korkutuyor.

AVATAR

Gişe rekorları kıran Titanic'in efsane yönetmeni 12 yıl aradan sonra yine büyüleyici bir yapımla karşımızda. Üç boyut(3D) tekniğiyle yapılmış ve son teknolojinin olanaklarının kullanıldığı en yüksek bütçeli film olarak karşımıza çıkıyor.

18 Aralıkta tüm dünyada vizyona giren film bizleri hayallerin ötesinde bir dünyaya götürüyor. Pandora gezegenine ve onların doğayla iç içe halkı Navilerle tanışmaya davet ediyor.

Askeri bir şirket bu gezegenin barındığı kaynaklar ve Naviler hakkında bilgi edinmek amacıyla AVATAR adında bir program geliştirir. Ve sakat savaş gazisi Jake de bu programın misyoneri olarak Pandora'ya gönderilir.

Ancak Jake ile Navi prensesi Neytiri'nin tanışmasıyla her şey çok değişecektir.

Tür : Gerilim / Bilim Kurgu / Aksiyon
Gösterim Tarihi : 18 Aralık 2009
Yönetmen : James Cameron
Senaryo : James Cameron
Görüntü Yönetmeni : Mauro Fiore
Müzik : James Horner
Yapım : 2009, ABD
OYUNCULAR:
Sigourney Weaver (Dr. Grace Augustine),
Zoe Saldana (Neytiri) ,
Michelle Rodriguez (Trudy Chacon) ,
Sam Worthington(Jake Sully) , Giovanni Ribisi (Selfridge) , Laz Alonso (Tsu Tey)

Tür : 3 Boyutlu/Aksiyon/Fantastik/Macera
Gösterim Tarihi : 26 Mart 2010
Yönetmen : Louis Leterrier
Senaryo : Phil Hay, Matt Manfredi
Görüntü Yönetmeni : Peter Menzies Jr
Müzik : Craig Armstrong
Yapım : 2010, ABD
OYUNCULAR:
Liam Neeson (Zeus), Ralph Fiennes (Hades),
Gemma Arterton (Io),
Sam Worthington (Perseus),
Alexa Davalos (Andromeda),
Luke Treadaway (Prokopian),
Mads Mikkelsen (Draco), Liam Cunningham

The Godfather

"O kadar heyecanlıydım ki yerimde duramıyordum bile. Sanırım bu ancak özgür birinin hissedebileceği bir heyecandı.

Sonu belli olmayan uzun bir yolculuğa başlamış özgür bir adam.

Umarım sınırı aşabilirim ve arkadaşımın elini sıkabilirim.

Umarım Pasifik hayallerimdeki kadar mavidir.

Umarım..." -- *Esaretin Bedeli*'nden

Filmi izleyen ya da kitabı okuyan birileri, bu satırları hatırlayacaktır. IMDb'de dünyanın en iyi filmi seçilen *Esaretin Bedeli*, ya da orijinal adıyla *The Shawshank Redemption*, Stephen King'e ait bir roman. Film endüstrisinin ilk yıllarından itibaren senaryo yazarları, kitaplardan yararlanıp oluşturmuş senaryolarını; ya da birebir senaryolaştırmışlar.

Kimi kişiler "filmi varsa neden okuyayım kitabını" der,

kimisi ise "kitabı okumadan filmi izlemem". Son zamanlarda büyük ilgi gören filmlerin büyük bir kısmının uyarılma olduğu dikkatimizi çekiyor. Benjamin Button'ın Tuhaf Öyküsü, Alacakaranlık, Harry Potter ve Melez Prenses, Melekler ve Şeytanlar... Sadece son zaman filmlerinde değil, günümüzde birer klasik haline almış filmlerde de uyarlamalar mevcut. *The Godfather* serisi, *Scarface*, *Rüzgar Gibi Geçti*, *Schindler'in Listesi*, *Yeşil Yol*, *Hababam Sınıfı*...

Zaman zaman kitapları okurken "bu sahneyi sinemada görmek de pek bir hoş olurdu" dediğim, ya da "bu kitabın filmi iyi olur" dediğim çok olmuştur. Da Vinci Şifresi'ni okurken, Robert Langdon, Sophie Neveu karakterlerini kafamda canlandırır, Louvre'u filmlerden gördüğüm kadarıyla şekillendirir ve kafamda filmi çekerdim. Nitekim kitabı

bitirdikten sonra filminin prodüksiyon aşamalarının başladığını duyduğumda pek şaşırmamıştım.

Bir kitabı film haline getirebilmek, uzun uğraş gerektirir. Senaryo oluşturma, müziklerin seçimi ve bestelenmesi, oyuncuların seçimi, mekanların ayarlanması, yönetmen seçimi... En zor aşama aslında senaryo kısmıdır. Filmi izlerken "bu sahne böyle değildi", "şu sahneyi çıkarmışlar", "bu karakteri silmişler", "bu karakter kitapta yoktu" gibi lafları kafamızdan geçiririz. Teknik açıdan çekilmesi mümkün olmayan sahneler ya da film süresini uzatacak sahneler çıkarılmak zorunda kalır.

Harry Potter ve Zümrüdüanka Yoldaşlığı kitabını bir kez bile yakından gördüyseniz, kitabın seçme klasiklere taş çıkartacak kalınlıkta olduğu dikkatinizi çekmiştir, haksız da değil bunda, 1106 sayfalık bir kitaptan söz ediyoruz (benim okuduğum baskısındaki sayfa sayısı bu kadardı, değişmiş olabilir bilmiyorum). Filmini izleyen herkes "yahu bu film özetin özeti olmuş" diye yakınmıştır, zaten haksız da değiller, kolay olmasa gerek en fazla üç saate sığdırmak o kadar sayfayı. Zira Yüzüklerin Efendisi serisi de böyledir, temelde üç ciltten oluşan, yan kitaplarıyla daha da büyüyen bir seri, ve sadece temel üç kitap filme alındı. Sinemada gösterilmeyen sahneleri de içeren ve DVD olarak satışa sunulan "Extended Edition" bile, kitabı tam olarak aktaramamıştır.

Alacakaranlık serisi ilk piyasaya çıktığında herkes "Edward, Edward, güzellik abidesi çocuk" diye kendi beyaz atlı prenslerini üretmişti kafalarında. Film vizyona girdi, "Sonunda dünyanın en güzel çocuğunu görürüz" hevesiyle filme hücum eden kızlar, "ayy bu muymuş Edward, benim Edward'ım daha güzeldi" diye çıktılar film den. Kitabı okumayanlar ise, "Ayy Edward çok güzel", "Emmet daha güzel" gibi kavgalara giriştiler. Hatta "keşke vampir sevgilim olsaydı da, beni de çikarsaydı dağlara, ağaçlara, bayırlara" diyenler de oldu.

Şüphesiz en çok uyarlaması yapılan yazar, Stephen King'dir. En çok bilinen uyarlamaları; Esaretin Bedeli, Yeşil Yol'dur herhalde. Uyarlaması yapılan filmler ise, O, 1408, Hayvan Mezarlığı, Shining olarak sıralanabilir. Stephen King'in fanatiklerinin bayılarak okuduğu serilerinden olan Kule serisi ise henüz film olarak izleyiciye sunulamadı. İzleyiciler, en iyi uyarlaması olarak Esaretin Bedeli, en kötü uyarlaması olarak ise "O" filmini gösteriyorlar.

Hannibal Lecter karakteri, kitaplardan filme geçmiş en aykırı karakterlerden biri olarak düşünülebilir. Kitap olarak

Kızıl Ejder ile meydana çıkan Hannibal, Kuzuların Sessizliği ile kendini ikinci kez kitap dünyasına dahil etmişti. Bu kitapların uyarlaması yapılacağı zaman, ilk olarak Kuzuların Sessizliği'nin çekilmesi düşünüldü. Lakin filme bu isim verilmedi, Hannibal

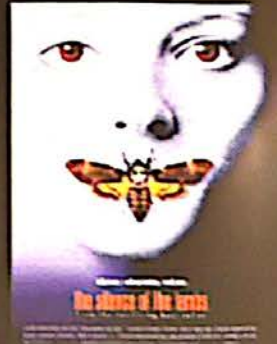

Sizce Harry Potter serisinin filminin çekilmesinin faydası ve zararı nedir? Filmin çekilmesini doğru buluyor musunuz?

Sevin Okyay: Faydasını zararını düşünmeden önce, sana şunu söyleyeyim ki, önüne geçmenin imkanı yoktu. Bu kadar para kazanmış bir kitap dizisini stüdyolar bırakır mı? Bizim şansımız, J.K. Rowling'in kitapları için, okurları adına mücadele eden bir yazar olması. O sayede, işin bütün bütün amerikanlaşmasının önüne geçildi. Ama 'merchandise' tabir edilen yan ürünleri, bizim köşemizde dövüştüğünü söylese de, engelleyemedi.

Faydası şudur: Kitaplara ulaşamayan çocuklara, hatta büyüklere, filmler beyazperde ya da ekran yoluyla ulaşır. Bu dünyanın sihrini tadarlar. Zararı ise, karakterlere önem verilen bir dizinin, özellikle ilk iki filmde çocuk masalına ve aksiyona indirgenmiş olması. Zaten o aksiyon filmi halinden şimdi de çıkmış değil, çünkü kitaplardaki olaylar film süresine sığmıyor. Oyuncu seçimlerinin bazısına karşıyım, öte yandan yürüyen merdivenleri okumak başka, görmek başka. Bilgisayar efektleri de bu sayede biraz işe yaramış olur. Hogwarts de düşündüğümüzden şahane değil miydi? Bunlarla avunabiliriz.

Lecter'ı canlandıran da Anthony Hopkins değildi. "Manhunter" 1986'da gösterime girdi. Yıllar sonra 1991'e geldiğimizde Anthony Hopkins'in mükemmel oyunculuğu ile bezenmiş Kuzuların Sessizliği gösterime girdi. Filmin büyük başarısının ardından, seriye devam filmi olarak Hannibal çekildi. Hannibal serisinin ilk kitabı olan Kızıl Ejder henüz filme alınmamıştı. Star Wars serisi gibi, hikayenin başı daha sonradan gösterime girdi. Son olarak Hannibal Doğuyor sinemaya uyarlandı. Lakin beklenen başarıyı yakalamadı. İzleyiciler, bunda Anthony Hopkins'in filmde yer almamasının büyük etkisi olduğunu savunuyor.

Şimdiye kadar çekilmiş en ilginç uyarlama film, kitabını Elle dergisinin eski editörü Jean-Dominique Bauby'nin Locked-in Syndrome hastası olduğu dönemde, yaklaşık iki yılda yazdığı biten "Le Scaphandre et Le Papillon" dur. Jean-Dominique, hastalığı nedeniyle, sadece sağ gözünü kırpabilerek iletişime geçebiliyordu. Filmde Claude Mendibil, Fransızca'daki harfleri kullanım sıklığına göre söylemekte ve Jean-Dominique de doğru harfte gözünü kırpmaktadır. Bu yöntemle her bir kelimenin yazılması ortalama iki dakika sürmüştü ve kitap iki yılda tamamlanmıştı. Kitabın tamamlanmasından kısa bir süre sonra ise Jean-Dominique öldü. Filmin gösterime girmesi ise 2007 yılını buldu. Film Cannes'da en iyi ödülle dönen film, Altın Küre de kazandı.

IMDb

The Internet Movie Database

IMDb'de en iyi 5 filmin üçünün, en iyi 250 filmin otuzunun uyarlaması olduğunu biliyor muydunuz?

Filmier sadece kitaplardan uyarlanmıyor, çizgi romanlardan ve bilgisayar oyunlarından uyarlanan filmler de var. V for Vendetta çizgi romandan, Max Payne bilgisayar oyunundan, Sin City ve Constantine de çizgi romandan uyarlamadır.

Günümüzde birer klasik haline almış eserler de sinemaya uyarlanmıştır. 1984, Otomatik Portakal, Oz Büyücüsü, Fareler ve İnsanlar... 1984'ü okuyanlar bilir, her tarafta teleekranlar vardır. Kitaptaki anlatım gücü ve üslup, insana korku doldurmaktadır. Filmi izleyenler, kitabın daha güzel bir şekilde filme aktarılabilirliğini düşünmektedir.

Ülkemizde uyarlaması yapılan kitapların en meşhuru Hababam Sınıfı'dır. Rifat Ilgaz'ın tiyatro kitabı olarak ürettiği Hababam Sınıfı, filme alındığında unutulmayacak birçok karakteri de ülkemiz sinemasına kazandırmıştır. Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye, Yılanların Öcü, Sinekli Bakkal, Salkım Hanımın Taneleri, Mutluluk da filme alınmıştır. Türk sinemasında en son uyarlaması yapılan kitap, Yılmaz Karakoyunlu'ya ait Güz Sancısı'dır.

Her ne kadar uyarlaması yapılan filmlerin içinde çok iyiler de olsa, okuyucular filmin asla kitabın yerini tutamayacağını belirtiyor. Bunun başlıca sebebi olarak ise, kitabı okuyan herkesin olayları kendi hayal dünyasına göre canlandırdığını, filmi çekildiğinde ise kitabı yönetmenin/yapımcının/senaristin perspektifinden izlemek zorunda olmalarını gösteriyorlar.

Mustafa Ozan ALPAY

Konu bulmada zorluk çeken günümüz sinemasının imdadına yetişen çözüm: çok satan kitap uyarlamaları. Hem okur kitlesi hem de sinemaseverleri salonlara çeken bu taktik, kendini tekrar eden film sektörünü feraha erdirirken, yapımcıların da cebini epey dolduruyor. Fakat okuyucunun kafasındaki perdeye gördüğü gerçeklik uyuşmayınca filmin eleştirilmesi kaçınılmaz oluyor. Harry Potter diğerlerine göre daha çok eleştiri almasının nedeniyse -bence- hayal güçleri körelmeyen çocukların yetişkinlere göre daha büyük beklenti içinde olması. Benim şahsi kanaatim kitap ve filmin hiç karşılaştırılmayıp, kitabın kitap olduğu için okunup, filmin film olduğu için izlenmesi. 2. kez okuduğumuz kitap veya izlediğimiz filmde zevk alabiliyorsak, hem kitabını okuyup hem filmini izleyerek öğrenebileceğimiz şeyler vardır, sanatsal açlığımız ölene dek durmayacak nasılsa... (Nurdamla YAKIŞAN)

Bir kitabın filmini çekerken bence en çok dikkat edilmesi gereken şey ayrıntılara sadık kalmak. Harry Potter filmlerinde siz de benim uğradığım hayal kırıklığına uğramışsınız belki. Düşlerde canlandırılardan çok farklı bir ortam görmek, okur için önemli olan bazı bölümlere yer verilmemesi yüzünden okur filmi beğenmeyebilir. Eseri özümsemiş bir yönetmen ve kitaba sadık bir senaryoyla harikalar yaratılabileceğine ve hatta kitabın da önüne geçilebileceğine inanıyorum. Efsaneleşmiş birçok örnek var buna. Kaçımız Fight Club'in kitabı olduğunu biliyoruz ki? (Aslı KARA)

İlköğretim boyunca fanatik bir kitap uyarlaması karşıtındım. İçinde ejderhalar, elfler, büyücüler, acayip yaratıklar geçen her türlü kitaba saygı duyardım. Olağanüstü olaylar ne kadar fazlaysa kitap o kadar okunmaya değerdi. Tabi yaşım ilerleyince paramızı yemek için kurdukları büyük dalaverenin farkına vardım; ama o zamana dek birçok kez okuduğum kitabın uyarlamasını DVD'de izlediğimi ve kızdığımı hatırlıyorum. Kitabın yüzde beşini yansıtabilen iki saatlik süreç aradığımı vermiyordu. Ve aradan yıllar geçti, birkaç hafta öncesine geldik, kardeşim Öykü'ye zorla Harry Potter okutan ben (Bir süre sonra dürtmeden okumaya başladı) onun yoğun ilgisi üzerine DVD'ye gidip Harry'nin bütün filmlerini aynı anda alıvermişim. Aralarında henüz izlemediğim Melez Prens de vardı. Film, en başta müzikleri olmak üzere her yönüyle bana gerçekten zevk vermeyi başardı. Parasever yapımcılar, siz yine filmleri kitaplardan uyarlamaya devam edin, ama ben izlemezsem üzülmeğin. Arada bir izlerim belki. Ama siz yapın yani, bulunsun. Eyvallah. (Utku OKUR)

Çok sevdiğim kitaplardan uyarlanan filmler hep hayal kırıklığına uğrattı beni. Karakterler ve olaylar kafamdaki gibi çıkmıyor hiç. Karakterler insansa yine bir derece benziyor; ama insan dışı bir varlıksa mesela vampir romanlarında çok büyük hayal kırıklığı yaratıyor bende. Çok farklı oluyor. Çünkü basit ve sınırlı bir dünya oluyor ekrana yansıyan... Ama kitabı okumadan filmi izlediğimde beğeniyorum. Güz Sancısı, Yüzüklerin Efendisi, Mutluluk çok beğendiğim filmlerdi. Tabii etkisi çok da uzun sürmedi. Kitapları okuyana kadar... Hiç görmediği yerleri, hiç yaşayamayacağını bildiği olayları hayal edebiliyor insan. Olağanüstü kişilerle tanışıyor kitaplarda. Farklı bir gerçeklik oluyor zihninizde canlanan dünyada. Her sayfada değişiyor dünyanız biraz, gittikçe mükemmelleşiyor. Ekranda görünce ise çok basitleşiyor her şey, büyü bozuluyor. (Aysu AKIN)

16.11.09 tarihinde 12. sınıfların katılımıyla gerçekleşen Dalyan Gezisi çok eğlenceli geçmiştir. Son sınıflar önce tekne turuyla stres atmış, ardından Nihat Hoca'nın parmak ısırtacak köfteleriyle mideleri bayram etmiş. Bu moral onlara iyi gelecektir diyor ve hepsine başarılar diliyoruz...

Cumhuriyet Bayramı nedeniyle okulumuzda ADÜ'den Yrd. Doç. Dr. Dilşen İnce Erdoğan'ın katılımıyla "Cumhuriyet'e giden süreçte Atatürk" konulu bir konferans düzenlendi. 9. Ve 11. Sınıflar hocamızı dikkatle dinleyerek bu süreçle ilgili birçok bilgi edindi. Nice Cumhuriyet Bayramlarına diyor, Ulu Önderimiz Atatürk'ü ve bu ülke için uğraş veren tüm büyüklerimizi hürmetle anıyoruz...

Okulumuz felsefe öğretmeni Fatih Anıl, bu yıl büyük bir sürpriz yaparak müdür yardımcısı oldu. Fatih Hocamız ilk dönem pansiyonda büyük bir performans sergiledi. Bu dönem de öğrenci işlerinde durmak bilmeden çalışmaya devam ediyor. Başarılarından dolayı kendisini tebrik ediyor, yeni görevinde başarılar diliyoruz...

Okulumuz geleneği bozmadı; hem bireysel hem de kitlesel başarıda elde ettiği sonuçlarla yine şaşırtmadı. 2009 ÖSS sayısal-2 puan ortalamasında Türkiye 2. Olduk. Ayrıca okulumuz öğrencisi Gülşen Yücel sayısal-1 puan türünde Türkiye 1.si olarak büyük bir başarı elde etti. Tüm mezunlarımızı kutluyor ve hepsine üniversitede başarılar diliyoruz.

9. Sınıflarımız 09.01.10 tarihinde Bozdağ'a geziye gittiler. Gölçük'te mangal keyfi çok güzelmiş ama maalesef ki büyük hayallerle gittikleri Bozdağ'da henüz kar yağmadığı için kartopu oynamanın keyfine varamamışlar. Yine de çok güzel bir gün geçirmişler, otobüste bol bol eğlenmişler. Kartopu da bir daha ki geziye inşallah diyoruz

Okulumuz akademik alandaki başarılarını fiziksel koşullarıyla da bütünleştirerek örnek bir okul profili çiziyor. M.E.B. hijyen ve temizlik konusunda okulumuzu başarılı bularak "Beyaz Bayrak" ödülüne layık gördü. Ödülümüzü Sn. Valimiz Hüseyin Avni Coş'un katılımıyla aldık. "Temiz Okul, Sağlıklı Okul" diyoruz ;)

Öğrenci Meclisimiz ve Kültür Edebiyat Kulübümüzün iş birliğiyle gerçekleştirdiği "doğayı sev-yeşili koru" projesi kapsamında yaklaşık 1 ton kağıt-plastik ve cam atığı geri dönüşüme kazandırdık. Ayrıca öğrencilerimizle birlikte yaklaşık 200 fidan dikerek okul ormanımızı oluşturduk.

Uzun zamandır geziye gidememekten yakınan 11.

sınıflarımız sonunda muhteşem bir Ankara gezisine imza attı. Üniversite tanıtımlarına katılan öğrencilerimiz Anıtkabir'i de ziyaret etti. Ardından bir doğa harikası olan Peribacalarını da gezerek bu senenin en kapsamlı gezisini gerçekleştirmiş oldular. Duyumlarımıza göre çok eğlenceli ve keyifli geçen bu organizasyonların devamı da bekleniyormuş. İdaremizin bilgisine...

Okulumuzla bütünleşen bir isimdi Özer Hoca. Disiplinli ve sert duruşuna rağmen ne kadar anlayışlı ve samimi biri olduğunu kısa bir muhabbetin ardından anlayabiliyorduk. Çok çalıştı, çok çabaladı. Öğrencilerine en ufak bir şey öğretebilmek, onları prensipli ve ilkeli yetiştirmek temel gayesiydi. Hayatta her şeyin çalışmak ve akademik alanda başarılı olmak anlamına gelmediğini, insanlığın ve insana yakışan erdemlere sahip olmanın en büyük meziyet olduğunu savunurdu hep. Kuruluşundan bu yana okulumuzda her an her yerde onu gördük.

Ardından söylenen her cümle onun ne kadar kaliteli ve dürüst bir insan, bir eğitimci olduğunu tam anlamıyla gösteriyor. Kendisine yeni görevinde başarılar diliyoruz. SENİ ÇOK ÖZLEYECEĞİZ ÖZER HOCAM...

Yıllardır spor tesislerimizde gerçekleştirdiğimiz spor faaliyetlerimizi nihayet kapalı spor salonuna taşıyoruz. Okulumuzun bahçesinde kasım ayında temeli atılan spor salonu neredeyse ışık hızıyla tamamlanıp Haziranda kullanıma açılacakmış.

Büyük uğraşlarla her hafta hatta her gün çalışarak sahnelediğimiz "Vatan için aşk ve rüyalarını feda edenlerin şehri Aydın" isimli dinletimiz büyük beğeni topladı. Aydın'ı, Aydın insanını, Kurtuluş Savaşı'nda yöre insanının yerini, bu toprakları, bu toprakların yetiştirdiği zeybekleri ve kadınları anlattık. Ülkemizin bütün bölgelerinden harmanladığımız halk oyunları da zenginleştirdik gösterimizi. Aynı gösterinin küçük bir modelini Kültür ve Turizm haftasında Aydın İl Kültür Müdürlüğü adına bu yıl da sergiledik.

Yorucu geçen bir yılın sonuna doğru baharın gelişini kutlayarak hep beraber eğlendik. Okul Öğrenci Meclisimizin düzenlediği "Bahar Şenliği" 12.05.2010 tarihinde öğle arasında yapılan piknikle başladı. Daha sonra tören alanında açılış yapılarak yarışmaları yapmak üzere spor sahasına geçildi. Sırasıyla halat çekme, ip te elma yeme, çuvala zıplama, bayrak koşusu, kaşıktaki yumurta taşıma, ip atlama ve balonla su taşıma yarışmaları yapıldı. Kapanış töreninde yarışmaların birincileri madalyayla ödüllendirildi.

Bu sene ilkinizi düzenlediğimiz bahar şenliğinin her sene devam etmesi dileğiyle diyoruz.

Bu seneyi geziler açısından oldukça verimli geçiren okulumuz yılın son gezisine 10. Sınıflarla birlikte İstanbul'da imza attı. Topkapı ve Dolmabahçe Saraylarını, Ortaköy'ü, Sultanahmet Meydanını ve Ayasofya'yı gezen öğrencilerimiz tekne turuyla boğazın keyfini çıkarmışlar. Üniversite tanıtımlarıyla da tercihleri konusunda fikir edinmişler. Sene boyunca yapılan tüm geziler için okulumuza teşekkür ediyoruz.

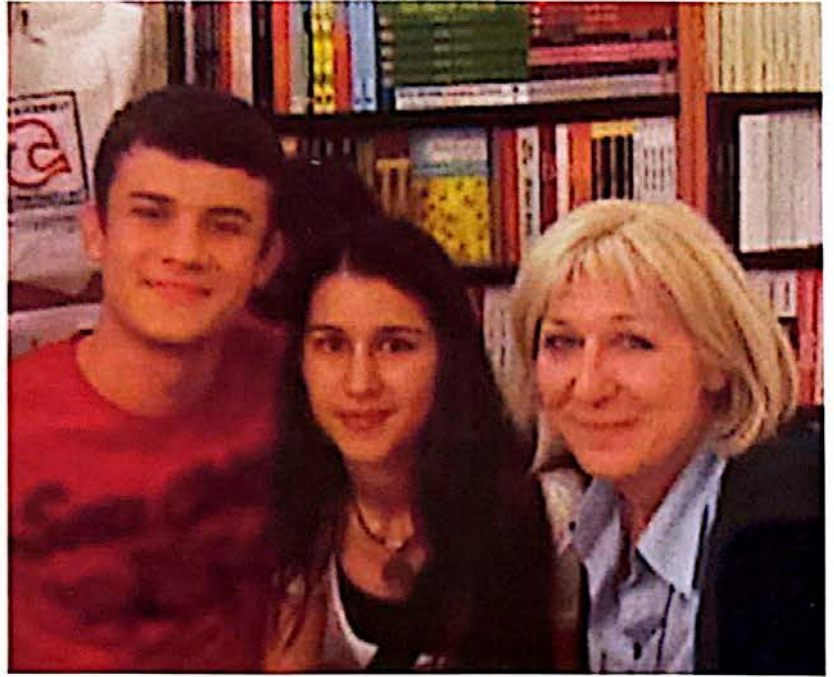
12. sınıflarımızı büyük bir coşkuyla mezun ettik. Törenimiz 26 Mayıs Perşembe günü saat 19.00'da okul müdürümüz Tansel Sarayköylüoğlu'nun konuşmasıyla başladı. Ardından Okul Aile Birliği Bşk. Serdar Yıldırım ve mezun öğrencilerimiz adına Pelin Sürmeli konuşmalarını yaptılar. 12. sınıfların dönem 1.si Ege Coşkun, 11. sınıfların dönem 1.si Süleyman Eroğlu'na okulumuzun flamasını teslim etti. 12/A ve 12/B sınıf temsilcileri okulumuz için yaptıkları Atatürk portresini dönemleri adına Okul Müdürümüze takdim ettiler. Ardından tüm öğrencilerimiz sırasıyla başarı belgelerini aldılar ve büyük bir coşkuyla keplerini attılar. Törenin bu kısmının tamamlanmasından sonra velilerimize yemek ikramı yapıldı. Mezun olan bütün öğrencilerimize başarılar diliyor, sizleri çok özleyeceğiz diyoruz...

“Bir Cumhuriyet Kadını, Banu Avar'la Röportaj”

“Bir Cumhuriyet Kadını,

Atatürk ilkelerine bağlılığıyla tanınan ve tam anlamıyla bir cumhuriyet kadını olan gazeteci Banu Avar'la kısa bir sohbetimiz oldu. Bu güzel anı sizlerle paylaşıyoruz...

-Banu Hanım bize ilk olarak öğrenim ve çalışma hayatınızla ilgili kısa bir bilgi verir misiniz?

-İlk ve orta öğretimde bana öğretilenler dışında her şeyi merak ettiğimden pek başarılı olamadım. Lise eğitimini 5 ayrı okulda tamamlayabildim. Lisede hem konservatuar tiyatro bölümüne hem yarım gün liseye gidiyordum Öylesine başarısızdım ki sonunda bir Meslek lisesinin fotoğraf bölümüne girdim. 1970'li

yıllardı. Türkiye kamakarıştı. Bir süre okuldan da uzak kaldım. Ve sonunda liseyi dışarıdan bitirdim. Bir çok gazetede çalıştıktan sonra meslekte belli bir süre geçirenlere verilen British Council bursuyla Londra'da City University'de gazetecilik bölümünde yüksek lisans yaptım..

Aynı zamanda BBC Türkçe bölümünde çalıştım. Bir çok basın yayın kuruluşunda çalıştım. Çeşitli programlar yaptım. TV 8 Belgesel bölümünü kurdum ve orada

birçok belgesele imza attım. 4 yıl boyunca TRT'de Sınırlar Arasında belgeseli ile 80den fazla ülkeyi ekrana getirdim. Ve 2009 Şubat ayında Avrasya TV'de DÜNYA DÜZENİ adlı belgesel yayınlanıyor.. Maddi kaynak bulabilirsek yayınlanmaya devam edecek.

- "Sınırlar Arasında" programınız büyük beğeni toplamıştı ve bu programda çok büyük bir başarı sergilediniz. Bize bu programınızla ilgili izlenimlerinizi, yazdığınız

Banu Avar'la Röportaj”

kitapları ve edebiyat dünyasıyla olan ilginizi anlatır mısınız?

-Sınırlar Arasında 4 yıl TRT'de yayınlandı. Her yılki yolculuklar kitaplaştı. İlk kitap 2004- 2005 yolculuklarını kapsayan "Sınırlar Arasında" adlı kitaptı. 2005-2006 yolculukları "Avrasyalı Olmak" adı altında kitaplaştı. "Hangi Avrupa"'da 2006-2007 yıllarında gittiğim 17 Avrupa ülkesiyle ilgili izlenimlerim yer aldı. 2007-2008 yıllarında ziyaret ettiğim 13 ülke izlenimlerimi de "BÖL ve YUT"'a koydum. Şimdi Ekim ayında çıkacak son kitabımda "Yeni Dünya Düzeni" adı verilen mekanizmanın ülkemize etkilerini irdelemeye çalışıyorum.

-Herkesin kendine model olarak seçtiği, çalışmalarını takdirle izlediği bazı örnek isimler vardır. Peki, ülkemizde gelmiş geçmiş tüm başarılı isimlerden sizin için en önemli olan üçü hangileridir, bize söyler misiniz?

-Söylerim: Gazi Mustafa Kemal Paşa, Attila İlhan,

babam Mehmet Bahattin Avar.

-Banu Hanım sizin görüşleriniz bizim için

**Biz de;
Sayın Banu Avar'a
teşekkürlerimizi
sunuyoruz...**

büyük bir önem taşıyor. Aydın Fen Lisesi öğrencileriyle gelecekle ilgili görüş ve tavsiyelerinizi paylaşır mısınız?

- Sevgili kardeşlerim, okuma alışkanlığı zamanla kazanılır ve aydın olmanın ilk şartıdır. Kuran-ı Kerim'in de ilk kelimesi "Oku!"dur. Yeterince kitap okuyan birkaç üniversite bitirmiş sayılabilir.

**Kolay gelsin,
SİZE
GÜVENİYORUM!**

*Aydın Fen
Lisesi öğrencileri*

Sevgili,

13.4.2009

YUNUS EMRE TUNÇYÜREK

Sabah içeri giriş anı:

- Yine mi geç kaldın Yunus Emre?
- Uyuyup kalmışım öğretmenim.
- Sakalların uzamış Yunus Emre
- Aaa fark etmemişim öğretmenim.

Akşam etüt yoklaması bitmiş ve Yunus Emre gelmiştir:

- Nerede kaldın Yunus Emre
- Uyuyup kalmışım öğretmenim.
- Oğlum sen sabah uyumamış mıydın?
- O zaman gecenin uykusunu tamamlamıştım öğretmenim, şimdi sabahın eksik kalanını uyuyordum ondan öğretmenim.
- Allah iyiliğini versin Yunus Emre!

Akşamüzeri tiyatro çalışması: Ertesi gün:

- Dün yine yoktun Yunus Emre?
- Allah sizi inandırсын öğretmenim, param bitmişti, bankaya gittim, baktım hesapta 2.99 TL kalmış, dolmuşa versem ben ne yiyeceğim öğretmenim yürüdüm yürüdüm saatin farkına varmamışım öğretmenim.

Ha bütün bu muhabbetler esnasında bir saygısızlığını gördük mü asla! Türkiye'nin İstanbul'dan sonra ikinci büyük şehri olan Yozgat'tan şehrimiz bir Yunus Emre görsün diye okulumuzu yazan ve kazanan Yunus Emre'yle öyle böyle iki yılı tamamladık, bundan sonrası için Allah hepimize sabır versin!

Emine Altınsoy

Bu sayıya dek hep biz öğrenciler öğretmenler hakkında bir şeyler yazdık Günebakan'a. Bu sayfalar en çok okunan sayfaları oldu dergimizin. Bu defa düşündük peki öğretmenlerimiz bizim hakkımızda yazsalar mı neler yazarlardı? Aslına bakarsanız yılların intikamını almak için acımasız olacaklarını da düşünmüştük. Gördük ki onlar bize yine kıyamamışlar. İşte öğretmenlerimizin bizler hakkında düşündükleri:

Hatice KOÇYİĞİT

Yaşadığımız bu çok kültürlü AFL ortamında çok zor oldu dilimden anlayan bir Aydın'ı bulmak ve /garae:şi/ dediğimde "o ne hocam?" demeyen birine rast gelmek. Kısmet bu seneyeymiş. Çok kolay değil her cümlesinin sonuna nokta görevinde "Allah'ım ya Rabbim yaa!" koyan Hatice Koçyiğit'e. "seni döverim bak" tehdidiyle karşılaşmayan kalmamıştır herhalde sınıfındaki ben bile korkuyorum karşı karşıya gelmeye... AFLdeki dört yılında başarılar hemşerim...

Emre GEZER

Hepimiz garipsedik o bu okula geldiğinde orta yerde nöbetçi öğretmen gibi dolaşmasını ve dersler dışındaki soru ve yorumlarını. Ama dönüp baktığımda geçen dört seneye alıştığımız öğrenci profilinin dışında kalan bu süper sosyal kişiliğin, olumlu ve olumsuz yönleriyle aslında ihtiyaç duyduğumuz insan tipi olduğunu görmem ve onunla tanışmış olmanın bir şans olduğunu düşünüyorum. Üniversite sınavına girdiği bu sene bile biz dersteyken kapıyı çalıp alt dönemlerden TEMA'ya verilecek kitapları istemesinde saklı hassasiyeti...

Mutluluklar "portatif" Emre!

Serkan TİREN

2010Bye

"Hocam, bu hafta sonu pikniğe gidiyoruz; bize katılır mısınız?"

"Ben öğrenciyle girmem bu işlere"

En büyük pişmanlıklarım

dır bu okulda 2010'un mezun sınıflarından "B" olanıyla yeterince vakit geçirmemek. Aklımca onlara yakın olmaya çalışıyor ama bir yerde de çizgi çekip sınır koymaya

çalışıyordum. Sanıyordum ki, onların şımarıp başıma işler açmalarını engelleyeceğim. Ne gereksiz bir kuruntuymuş meğer. Yaşanabilecek güzel zamanların ve paylaşımların canına okuduğumun farkına vardım bu sene. Oysa hiç hayal kırıklığına uğratmadı onlar sınıf öğretmenlerini; güvenini hiç boşa çıkarmadılar. Oldu elbette öğretmenlerden gelen şikâyetler ama bakıyorum da onlar zaten bir öğrencide olması gereken arızalar. (bu öğretmenler de hiçbir şeyden mutlu olmuyorlar ki canım....)

Ve işte gidiyorlar sonunda ve biz burada kalıyoruz yine hancı misali. Hiç çekinmeden söyleyebilirim, bu yıl AFLden 24 arkadaşımın mezun olduğunu. Onlara son bir iki şey var iletmek istediğim:

Yıllardır bayramlar kutlanır, anma törenleri düzenlenir bu Küçük Asya'da. Bu kutlamaların ve törenlerin her birinde gazetelerde okur, televizyonda izler ve dinleriz peşi sıra bir sürü beylik lafları. Artık şaşırmayız bile söylenenle yapılan arasındaki çelişkiyi fark ettiğimizde. Ancak unutmayın ki "Ainesi iştir kişinin lafa bakılmaz"

Özü sözü bir, aklın yolunu takip eden omurgası dik ve bu ülkenin çıkarını düşünen insanlar olmanız dileklerimizle yolunuz açık olsun arkadaşlarım.

Serkan Tiren

AYSU

" -Lise 1'lerde bir kız var çok tatlı ama insanın gözlerine bakamıyor.

-Aa biliyorum, ismi Aysu. "

- Aysu konuşurken gözlerime bak!
- Peki hocam.
- Aysu!
- Efendim hocam?
- Kızım hem bu kadar utangaç hem de her etkinliğin içinde olmayı nasıl beceriyorsun?
- Bilmiyorum hocam hihhi
- Aysu, gözlerime bak...

OZAN

- " - Emine Tiriç öğrencileri sayfasından haberin var mı?
- Öyle bir sayfa mı varmış?
- AFL'nin ışık hızında konuşan hocası yazmışlar.
- Kim yazmış?
- Ozan Alpay
- Oğlum Ozan bu sayfayı dalga geçmek için mi yaptın?

- Hayır hocam, beni öyle mi tanıyorsunuz?"

Ozi bence doktor olmaya çalışan, mühendis kafalı, bebek suratlı ama kesinlikle uzaylıdır, uzaylı...

Emine Tiriç

Eskişehir garajından Gümele dolmuşuna binmiş, 45° eğimli ormanlarla kaplı bir yoldan Sakarya Nehrine doğru inerken nasıl bir yolculuğa çıktığımı hiç bilmiyordum. Eşsiz bir yeşillik, içinden geçen Sakarya Nehri ve o tertemiz, çıkarsız insanların arasında bulmuştum kendimi. Bu kasabada başlamasam belki de hiç öğretmenlik yapamazdım. 25 yıl geçmiş üstünden, hiçbir yazı bu süreyi anlatmaya yetmez.

Bu sürenin 13 yılını bu okulda geçirmişim. Çok şey söylenebilir, en çok da burada varlık nedenim olan öğrencilere dair. Hepimizi onlar bağlamıştır bu okullara. Yüzlerine yeterince söylemesek de hissettiklerini bildiğimiz sevmelerimizi. Hep ayrıcalıklıydı sınıflar, onlarla baş başa kalınan saatler...

Gelenler umuttu, gidenler hem umut hem de hüznün... Onlar önümüzde hep aynı kaldılar. Biz ise her gidenle tükettik yolları.

Unutmadım. Ben asıl onu yazmak için oturmuştum masaya. Bu yıl gidecekler arasında aydınlık, gülen bir yüzü vardı hep. Kararlı, güvenli bakardı genelde, mide ağrılarıyla yüzünü buruşturup gezmelerini de gördük. Uykuyu

seven, gergin anlarda bile saygılı ve kibardı.

4 yıl boyunca pek geleni gideni olmadı. Yalnızca babası kalmış aklımda, saçları dökük haliyle.

Sevdalandığını duyduk bir ara. Kızın kimlerden olduğunu öğrenemedik ama acı çektiirdi bizim oğlana. Sonra gözlük takmaya başladı. Öyle okumaktan falan da bozulmadı sanırım gözleri.

Çok sıkıldıkları zamanlar oldu okulda. Fazla evzinmedi bu durumlarda bile.

Hepsi bir yana asıl yazma nedenim, çok iyi bir matematikçi oluşu ve türkülere olan yakınlığı.

Sınavlarda verdiği kağıtlar, yazı tipi ve çözüm tarzı ilk günden dikkatimizi çekmişti. Kaç sınavda verdiği yanıtlar, yanıt anahtarımız olmuştu. Herkesin dağıldığı anlarda bile pek çok soruyu birlikte çözdük. Bu öğrencimin klasik bir tıp öğrencisi olup bunca matematiği bir kenara bırakması önemli bir kayıp olur diye düşünüyorum.

Türkülerin yörelerini, hikayelerini merak edip öğrenen bir liseliydi o. Bunca türkü ilgisine karşın ondan sadece Bilal oğlan'ı dinleyebildik.

"Ne mutlu bize insan olmuşuz
İnsan sevgisini gerçek bilmişiz
İnsanın dalında açıp gülmüşüz
Muhabbet insana insan olana"

Daha aydınlık günlerde görüşmek dileğiyle, türküler yoldaşın olsun!

Sevgili öğrencim
Togay'a....

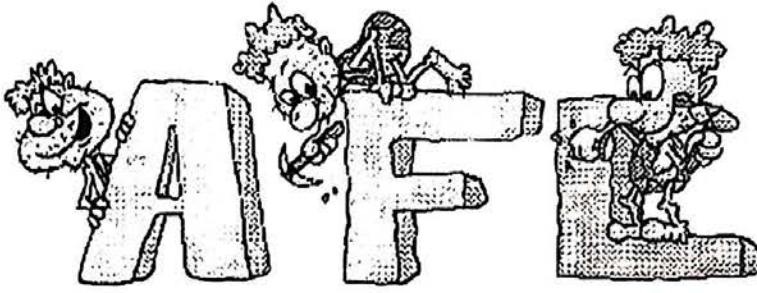
Matematik Öğretmeni
Nihat Afşin

12-A'ya

4 yıl önce rehber öğretmeniniz olmamla başladı maceramız. İlk sene biyolojideki konuları yetiştirmek için rehberlik yapmaya fazla fırsatımız olmadı. Bundan dolayı sizinle yeteri kadar paylaşımımız olmadı. Okula alışma süreciniz biraz sancılı geçti, bazen velileriniz alışmakta zorlandı, bazense sınav notlarınıza sizi alıştırmakta biz zorlandık. Ama sene sonunda anladık ki, bu okula uyum sağlamada gerçekten çok başarılıydınız. Akademik anlamda hedeflerimizi biraz sonraya atsak da katılmadığınız sosyal faaliyet kalmadı. Sonrasında samimiyetimiz bu etkinliklerle gitgide arttı ve Bozdağ gezisinde zirve yaptı. Rehberlik derslerimiz bitmek bilmeyen formlarla ve sizlerin eğlenceli muhabbetleriyle gayet zevkli geçti. Sınava gireceğiniz seneye geldiğimizde gördüm ki, hala çok sosyaldiniz. Bazen yeteri kadar çalışmadığınızı düşünsek de her zaman sizden beklentilerimiz büyük oldu. 4 yıl boyunca size sürekli olarak "sosyal yönünüz çok güçlü, akademik yönünüz de nasıl olsa son sınıfta ortaya çıkacak" demiştim. Dediğim gibi de oldu, görüyoruz ki hepiniz istediğiniz yerlere de gideceksiniz. Bu arada hatırlarsınız ki Sema Nur bana sürekli "Hocam bizi seviyor musunuz, seviyorsanız ne kadar sevdiğinizi gösterin" derdi. Evet, sizi gerçekten çokook seviyorum.

Biyoloji Öğretmeni
Sezai Küçük

Melikşah ÇAKIR
Batuhan ÜZÜMCÜOĞLU
Cihanberk GÜNGÖR

sözlüğü

Atilla Hoca: Biyoloji olimpiyatları konusunda ihtisas yapmış biyoloji piri.

Ayhan Abi: Kendisine yapılan o kadar borca rağmen, nasıl batmadığına şaşırdığımız halk kahramanı.

Ayşegül Hoca: Kimya literatüründe patlayıcı özelliği görülmemiş bir kimyasalın kaza sonucu yüzünde patlamasından sonra patent enstitülerinin kapılarını aşındıracak hocamız.

Banyo: İçinde yeni tür canlıların ürettiği habitat.

Bekçi: Body çalışan kaslı görevli.

Emine TİRİÇ: Ses Kaydedici cihazların karşısında aciz kaldığı saniyedeki kelime söyleme hızı hâlâ hesaplanamamış coğrafya dehası.

Eyüp Hoca: Geometride üstümüze tanımazken uzay geometride birbiriyle alakasız doğruların nasıl dik olduğunu bize kalem yardımıyla anlatmaya çalışan, sonuçta AFL öğrencisinin de kapasitesinin bir yere kadar olduğunu fark eden hocamız.

Gül Hoca: En iyi tarihçi hemşiremiz.

Masa tenisi: Kaç tarihinde yapıldığı belli olmayan, 9.sınıfların uğrak mekanı.

Mehmet Usta: Yurt mutfağının Oktay Ustası.

Mehtap Hoca: Sabah şarkılarının güzeli.

Mountain: Namı diğer Halk market.

Mustafa Altıntaş: "Tam maç havası", "At gözlüğü" "İnsanoğlu" gibi sözleriyle unutulmayanlar albümüne seri başı olarak giren kişi.

Nihat Hoca: $M-2=? F+K+B+T+C+E+D+B+D+S+I=M-2$

Sedat Hoca: Praticle bir şekilde exampleları very good tell yapan physics' gentle öğretmen.

Serkan Hoca: Hücre organelleriyle adlandırdığı öğrencilerini "Sizden nefret ediyorum." yalanıyla kandırıp gayet güzel dersi sürdüren, Efe's Dad...:) (Hocam kusura bakmayın, açıklamak zorundaydık!)

Sırlar Odası: Bilgisayar odası.

Süleyman Hoca: Fanatikliği sonucu laboratuvarında Fenol Kırmızısıyla Metil Oranjı yasaklayan, okul yönetimine kilo kilo Bromtimol Mavisi aldırmaya çalışan hocamız. (Metil Oranj ve Fenol Kırmızısı asitte sarı, bazda kırmızı; Bromtimol Mavisi asitte sarı, bazda lacivert renk verir.)

Sülo ile Kero: Okulun 9. sınıflarda sakaldan kalan güzide çifti.

Şarampol: Yurt oyunu.

Tokella: Nutella ortaklarından Nusret Bey'in Nutella'nın gizli tarifi dersinin son 5 dakikasında uyuyakalması sonucu ortaya çıkan yeni sürülebilir çikolata.

Virüs: Deep Freeze'in artık silmekte yetişemediği, canlı olduğu tartışılan, teknoloji alanında Darwin sayılan varlık.

Zula: Yerel Yurtçada yemek anlamına gelen sözcük.

BEN KİMİM?

(Paragraflarla resimleri eşleştiriniz)

Çocukluğumda tarla sürerken tesadüfen matrisi bulup matematik dünyasına giriş yaptım. Türev işlemekten haz duyarım. En büyük fantezim okulda kimse yokken sınıfın birini bulup türev işlemektir. Avcılık ve balık tutmak bence dünyadaki en güzel uğraşlardır. Saç ve yüz şeklim bakımından Hollandalı milli futbolcu Arjen Robben'i andırıyorum. Hayatımda AFeLe ve ALeFe önemli yer tutar.

Mahalledeki erkek çocuklarının ve bilhassa eski belletmeniniz Sefa hocanın korkulu rüyasıydım. Bisiklet binmek hayatım boyunca en büyük tutkularımdan biri olmuştur. Konuşurken acapella yaparım, bu konuda da kendime Ceza'yı bile rakip tanımam. Yazılılarda öğrencilerimi Antarktika ve Sibiry'a göndermekten zevk duyarım. Sınavlarda kendi dersimin dışında her şeyi sorarım.

Yaylaya giderken eşekten düşmüşlüğümdür. Kauçuk sapanla çok kuş avladım. Comenius projesiyle gezmediğim Avrupa şehri kalmadı. Halı saha maçlarının vazgeçilmeziyim; fakat takımımı yenilmekten hiç kurtaramadım. Derslerimde sohbet etmeye bayılırım. Fanatik Beşiktaşlıyım. Öğrencilere 72 türden acayip hitaplarla seslenirim.

Okulumuzun refah seviyesinin yükselmesi ve başarı düzeyini her daim koruması için her türlü çalışmayı yaparım. Okulda rehber öğretmen olarak başladığım görevime müdürlükle devam ettim. Sıkı bir Fenerbahçe fanatığıyım. Disiplinli olmak temel prensibimdir. Okulumla ve sizlerle gurur duyuyorum.

Kıbrıs'ta başladığım briç kariyerime, yüksek lisansımı Monaco'da ve doktoramı da Las Vegas'ta yaparak devam ettim. Şu sıralar bu hobimi internet üzerinden geliştirmekteyim. Lakabım "İmparator"dur. Fotokopi çekerken çay içmek, en büyük tutkumdur. Muhteşem İngilizcem sayesinde turistlere tercümanlık yapmışlığım bile olmuştur. Pratical yöntemlerimle hakından gelemeyeceğim soru yoktur.

Lisede koşu takımındayken Road Runner'dan bile hızlı koşmaktaydım. En önemli yaşamsal faaliyetim ders işlemektir. ÖSS öğrencilerini ders çalışmaları için dersin son 17 saniyesinde boş bırakırım. Üniversitede 4 sene boyunca her gün Manisa'dan İzmir'e gitmeme rağmen derslerime bir gün bile gecikmedim. Sınıftaki pet şişe çöplerine çok kızarım. Öğrencilerimi çocuğum gibi severim.

Mahalledeki çocukların çete reisiydim. Bazen duvarda ders anlatmayı tahtada anlatmaktan daha çok severim. Aslında alnımda üçüncü gözüm vardır ama kimse görmez. İki gözümü kapatıp üçüncü gözümle iki dakikada roman yazarım. Dinleti yapmadığımda şekerim düşer. Şiir ruhun gıdasıdır der başka da bir şey demem.

En büyük düşmanım internet laboratuvarında Kounterrrr Sıtrayk oynayan öğrencilerdir. Evimdeki televizyonu kaldırdım. Şaşıracaksınız ama ben bir edebiyat mezunuyum.

Ders işleme konusunda Nilgün hocanın tahtını sallarım. Müfredatı yetiştirmek temel amacımdır. Öğretmeyi severim. Sakallı öğrenciler gözüme gözükmessin. Yaptığım yazılılarda sınıf ortalaması 15'i geçerse sınavı tekrar ederim. Öğrencilerin çok hoşuna gitmese de örnekleri tahtada onlara çözdürmekten asla vazgeçmem.

Öğretmenliğe başlamadan önce uzun yıllar sağlık sektöründe hizmet verdim. Lisedeyken Kurtuluş Filminde figüran olarak oynamıştım. Sonra bana başrol teklif ettiler ama ben eğitimciliği seçtim ve öğretmen oldum. Bir de bana feminist derler ama değilim. Robert Koleji'nin Türk müdürü vardır, ama göstermeliktir. Öğretmenin dediği doğrudur, ona karşı gelinmez.

Bir keresinde Esendere sınır kapısında öğrencilerimle birlikte jandarma tarafından önümüz kesilmişti. 2.5 yaşında başladığım masa tenisi kariyerimi bu yaşa kadar ustalıkla sürdürdüğümü düşünüyorum. Okulumuzun en yeni öğretmeniym. Ama burayı çok sevdim ve çabuk alıştım. Beni en çok zorlayan kütüphaneye uğraşmak oldu.

Yaptığım keşkeklerin lezzeti dilden dile dolaşmaktadır. Son zamanlarda yaşadığım hazin deneyimden sonra AgNO₃'tan nefret etmeye başladım. LYS'de çıkacak soruları önceden tahmin ederim. IUPAC, benimle çalışmayı çok istedi ama emekli olduktan sonra değerlendirmeyi düşünüyorum. En sevdiğim sayı 10'dur. Halk oyunu oynamayı çok severim.

Fenerbahçe Spor Kulübü'nün yönetim kurulunda Aziz başkanın AFL temsilcisi olarak görev yapıyorum." Madem geldik dünyaya, çalışalım kimyaya" gibi özlü sözlerim vardır. Son dönemlerde yabancı dizilere tutkuyla bağlandım. Favorim "Prison Break". Zekice espri yapmaya bayılırım. Cuma nöbetlerimde sakallı öğrencileri asla affetmem.

Doğduğumda ilk söylediğim kelime "Gutten morgen!" dir. Çünkü ana dilim Almancadır. Yazılılarda öğrencilere hiç acımam, çok çektiririm. "Hayırlı işler abi!" demeden kimsenin yanından geçmem. Telefonlarını okulda açık tutan öğrencileri keklik gibi avlarım. Halk müziğini severim. Yozgatlıyım. Konileri ortadan kesip 36 kere döndürür, sonra da bunlardan harika sorular yaratırım.

BEN KİMİM? (Paragraflarla resimleri eşleştiriniz)

AFL yurdunun demirbaşayım. Bilhassa kızlar benden çok korkar. Her sene tayinim çıksın isterim ama maalesef hiçbir sene de çıkmaz. Bir dönem bilgisayar formatörlüğü de yaptım. Öğrencilerimizin spor yapma imkânı bulduğu beden eğitimi derslerini en verimli şekilde geçirmeye çalışırım.

Okulumuzu tanıtırım. Öğrencilerimin dertleriyle meşgul olurum. Onlara çözüm yolları gösteririm. Bitkisel kaynaklı besinleri çok severim. Radyo'da Nihat'ı hiç kaçırmam. Bisikletle gezmeyi çok severim. Öfkeli olmamalıyız. "Sana katılmıyorum, çünkü" diyerek söze başlamak tercihimdir.

Yalan söylememeli, insanlara yardım etmeliyiz. Ey öğrenciler, iyi ve güzel ahlaklı olunuz.

Bu sene ayrılmış olsak da gönlüm hep sizlerle...

Küçükken "Ordu'nun Dereleri" adlı bestemle katıldığım şarkı yarışmasında destanlar yazdım. Ayakkabılarımın sayısında Imelda Marcos'u bile rakip olarak tanımam. Moda, hayatımın vazgeçilmezidir. Her derse ayrı bir elbiseyle girerim. Teneffüs aralarında bile kıyafet değiştiririm. Vogue Dergisi'nin gizli genel yayın yönetmeniyim. Campbell, hayatımın vazgeçilmezidir; günde 5 vakit okurum.

Felsefe en büyük tutkum olsa da idari kadroya geçtikten sonra filozofluğumdan taviz vermek zorunda kaldım. Öğrencilerime "Koçum!" diye hitap ederim. Bıkmadan usanmadan yaş alırken yaşlanmadan çalışarak gerek yurt gerekse okulla ilgili problemleri çözerim. Kızgınlığım uzun sürmez, hemen sakinleşirim. Kant'la her daim uyuşuruz, fikirlerimiz paraleldir. "Experiment", emprizmi hep buradan hatırlayın.

BİZ ÇÖMDÜK SİZ ÇÖMMEYİN... 😊

Hazırlayanlar:

Fulya DURMUŞ,

Ceren YILDIZEL,

Batuhan ÜZÜMCÜOĞLU

**Geldik,gördük,
beğendik. 😊**
Tahmin ettiğiniz
gibi okula yeni
başladık. Edebiyat
öğretmenimizin
talimatıyla okul
hakkındaki
izlenimlerimizi
yazmaya koyulduk.

Çoğunluğun ortak
kanâati okulda daha
çok inek bulmak
olsa da burada çok
eğlenceli olmayan

ama standardın üstünde bir potansiyel keşfettik.
Ancak ineklerin bu kadar tatil düşkününü olmasına
çok şaşırdık. En büyük şaşkınlığı bu olan dönem
arkadaşlarımızın okulla ilgili daha birçok ilginç
fikri var.

Bunlardan bir tanesi erkek arkadaşlarımıza
okulun ilk haftası yapılan eşek şakası. Sabah
uyandıklarında tırnaklarının gökkuşağı gibi
olduğunu gören arkadaşlarımız gün içinde ellerini
kullanamadılar.

Bir başka şey ise çözülme ihtimali olan geometri
soruları hayal etmemizdi. Ancak birkaç ders sonra
acı gerçeği fark ettik.

En büyük hayal kırıklığını ise en az 95 ortalama
tutturmayı planlayan fakat 78 ortalamayla dönemi
kapatan arkadaşımız yaşadı.(O....)

Bütün sınıfların altında müdür odasının olması
bizi gerçekten çok şaşırttı. Müdür odasının
alanıyla ilgili rivayetler gün geçtikçe büyümekte.

Ayrıca çoğu bayan öğretmeninin önceden sarı saçlı
şu ansa kızıl saçlı olması bizim için bir hayli
ilginçti.

Okulda her gün yapılan sakal tıraşı kontrolü,
sıcakta bile polar giydirme hevesi yine
şaşırdığımız şeyler arasında.

Şimdi biraz da evimiz olan yurdumuzdan
bahsedelim:

Yemekhanenin vazgeçilmezi olan Mehmet Amca ve
teyzelerimizin anne baba kavgalarını aratmayan
tartışmalarıyla bize ev ortamı yaratması, erkekler
katındaki devasa çamaşır makinesinin 20 kiloluk
kapasitesine karşın 3-5 parça çamaşır yıkamak
için kullanılması bize farklı gelen şeyler arasında.

Ayrıca erkek arkadaşlarımızın balkon hayalleri
odaya girip de pencerelerle karşılaşmasıyla suya
düştü.

Tüm bunların yanında yemekhane nöbetçiliği,
ayakkabıların yanındaki beyaz noktaya kadar
dikkat edilmesi, farkında olmadan çömler
arasındaki masa tenisi geleneğini devam
ettirmemiz,Serkan Hoca'nın ilginç
iltifatları(!)(terliksi hayvan sürüsü,fotosentez
yapamayan bitkiler,sığırcık sürüleri) bizim için
şaşırtıcıydı.

Her şeye rağmen Türkiye'nin en güzel yurdunda
kalmak,Türkiye genelinde ilk üçte olan bir okulda
okumak bizi mutlu ediyor.

Halkın sesine kulak verip de yazdığımız bu metni
dönemin ünlü düşünürünün sözüyle sonlandırmak
istiyoruz. Kendisi geldiği andan itibaren
"Şaşırmayışına şaşırmış."

Bazen Eski Çağlardan Gelmiş Gibi Hissediyorum

Pelin SÜRMELİ

Bazen eski çağlarda antik tiyatrolarda beyaz kıyafetlerinin içinde ve başlarında zeytin dallarıyla arp çalan ve opera söyleyen insanları düşünüyorum ya da orta çağdaki kabarık etekli ve korseli elbiseleri içinde müzikal yapan soprano-ları. Öyle içine dalmışız ki bu yapay dünyanın, gerçek müziği dahi unutmuşuz.'ave maria'yı dinleyince bunu daha iyi anlıyorum...

dinleyemediklerimiz varken... tek kullanımlık melodiler kadar basitleştiriyoruz hayatımızı. Asıl can sıkıcı olansa, gençleri etkileyen popüler kültürün ne yazık ki onları özentiliğe itmesi... Yabancı şarkıların melodilerini (ki bunun yasal olduğundan bile şüpheliyim) ve kliplerini taklit ederek bir şeyler yapmaya çalışmak, sanatı küçümsemek gibi geliyor bana...

Müzik, insanoğlunun varlığından beri süregelen derler. Oysa müzik doğada saklıdır zaten... Her şeyi görmezden gelip eğlenceye devam etmek isteyen popta, tüm duyguları sindirip melodiye döken rockta, gelişen dünyada var olan kötülöklere isyan eden rapte, penalarla bagetleri buluşturan metalde, umutsuzluğu ve başarısızlığı arabeskte, geceye sesini duyurmak isteyen operada, geçen asırlara karşı varlığını koruyan klasikte...

Biz sadece keşfetmişiz ve gün geçtikçe mahvediyoruz tıpkı kucağından çaldığımız doğayı mahvettiğimiz gibi... Anlamsız sözlere birkaç basit ritim ekleyip şarkı zannediyoruz. Kliplerdeki renk kaliteleriyle özdeşleştiriyoruz müzik kalitesini... Yazıktır ki üç beş kafiye ve birkaç eski manken için müziğin özünü satıyoruz. Alix avien ve max factor tonları arasında gidip geliyor müzik kanallarımız. Ve biz bu sahte melodiler arasındaki nadir gerçekleri görmezden geliyoruz...

Bir mevsimlik melodilerden hiç mi sıkılmıyoruz? Birkaç gün eğlenip dans ettikten sonra tavan arasına kaldırdığımız şarkılar, ya da hiç

Gariptir ki okullarda, internet sitelerinde, günlük hayatta 'Türkçemizi koruyalım, kültürümüzü koruyalım' derken neden sadece dilimize değiniyoruz? Türk halk müziğine, Türk sanat müziğine küçümseyerek bakan onca genç varken, tanıdıkları hangi kültüre sahip çıkmalarını bekliyoruz? Bu kadar kaliteli, bu kadar yoğun melodilerle yoğurulmuş müziklerimiz varken, kültürümüzü bunlarla aşılamamız gerekmez mi?

Okullarda edebiyatımızı öğretirken bunları da öğrenmemiz gerekmez mi? Çocuklarımıza küçüklüklerinde o ruhu aşılamamız gerekmez mi? Gelişen dünyaya ayak uydurmalarını engellemek adına değil de endi kültürümüzü sahiplenmek adına bir şeyler yapmaya başlamamız gerekmez mi?

Müziğe birazcık saygımız olmalı diye düşünüyorum. Asırlardır gururla taşıdığımız kültürümüze... Müziği bir piyasa aracı olarak değil, hissederek yaşamalıyız. Kim olduğumuzu unutmadan ilerlemeliyiz ve geçmişimizle gurur duymalıyız. Ve tüm bunları yapmaya müzikten başlamalıyız diye düşünüyorum...

Ölen tüm melodilerin anısına...

*Her yıl başarılarla imza atarak adından yurt çapında söz ettiren,
Aydın Fen Lisemizin yayın organı "GÜNEBAKAN" Dergisi'nin
yayınlanmasında emeği geçen başta Okul Müdürümüz
Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU'na, öğretmenlerimize ve öğrencilerimize
başarılar dileriz.*

Mustafa Ali PARMAKSIZ
MECLİS BAŞKANI

İ. Hakkı DOKUZLU
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

*Dergimize katkıda bulunan
Aydın İl Genel Meclis Üyelerine
teşekkür ederiz.*

AY-DER-BİR

AYDIN

DERSHANELER BİRLİĞİ DERNEĞİ

ÜYELERİMİZ

ACI
DERSHANELERİ

Basamak
Derşanesi

birey
DERSHANELERİ

artı
CÖZÜM dergisi
DERSHANELERİ
"problem yok, çözüm var"

EKOL
DERSHANELERİ

FEN BİLİMLERİ DERSHANESİ

final
final dergisi derşanesi

Kavaklı
Derşanesi

Özel kavram
DERSHANELERİ

KAYABAŞI
DERSHANESİ

körfez
dershaneleri

KÜLTÜR
DERSHANESİ

analitik
dershaneleri

Sınav dergisi
dershaneleri

tudem
DERSHANELERİ

UĞUR DERSHANELERİ

ÖZEL VIP derşanesi

BAŞARI İÇİN BİRLİKTEYİZ.